

Elvis Herbjaj, vodja Oddelka za cestni promet v Sektorju uniformirane policije v PU Celje

Str. 22-23

Menjavo zdravnic razumejo, poznega dopisa o tem ne

Str. 6

Obnova parka ob Jelšingradu Str. 9

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 46 / Leto 79 / 14. november 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Zdravnikom ne upajo povedati za alternativno zdravljenje

Alternativne metode zdravljenja uporablja več kot pol milijona Slovencev. Po podatkih ministrstva za zdravje med 60 in 80 odstotkov Slovencev s kroničnimi boleznimi uporablja pomoč alternativne oziroma komplementarne medicine, neuradne številke so še višje. Med njimi so tudi naši sogovorniki. Kakšne so njihove izkušnje? Str. 12-13

Foto: Andraž Purg

Povišane vrednosti radona v nekaterih celjskih šolah? Str. 2-3

Participativni proračun s popravki in dopolnitvami Str. 7

PRILOGA

TV SPORED

Meritve radona v nekaterih celjskih šolah

Je vrednost tega plina v šolah res povišana in nevarna?

V nekaterih osnovnih šolah naj bi letos izvajali meritve radona, ki naj bi pokazale tudi njegove povišane vrednosti. Gre za plin brez vonja in barve, strokovnjaki ocenjujejo, da je vsak deseti rak na pljučih posledica razpadnih produktov tega plina. Odgovorov vseh šol o vsebnosti radona v prostorih sicer nismo prejeli. Smo pa prejeli odgovore zavoda za varstvo pri delu. Tam pojasnjujejo, da so v zadnjih petih letih meritve izvajali v Vrtcu Zarja, Vrtcu Tončke Čečeve ter v osnovnih šolah Lava, Hudinja, Glazija in Frana Kranjca: »Od 97 meritev jih 21 presega referenčno vrednost 300 Bq/m³. Meritev je vezana na posamezen prostor. V nekaterih prostorih v isti šoli so lahko vrednosti presežene, medtem ko so v drugih povsem normalne. V takih primerih predlagamo dodatne meritve, iskanje virov radona in izvedbo sanacijskih ukrepov.«

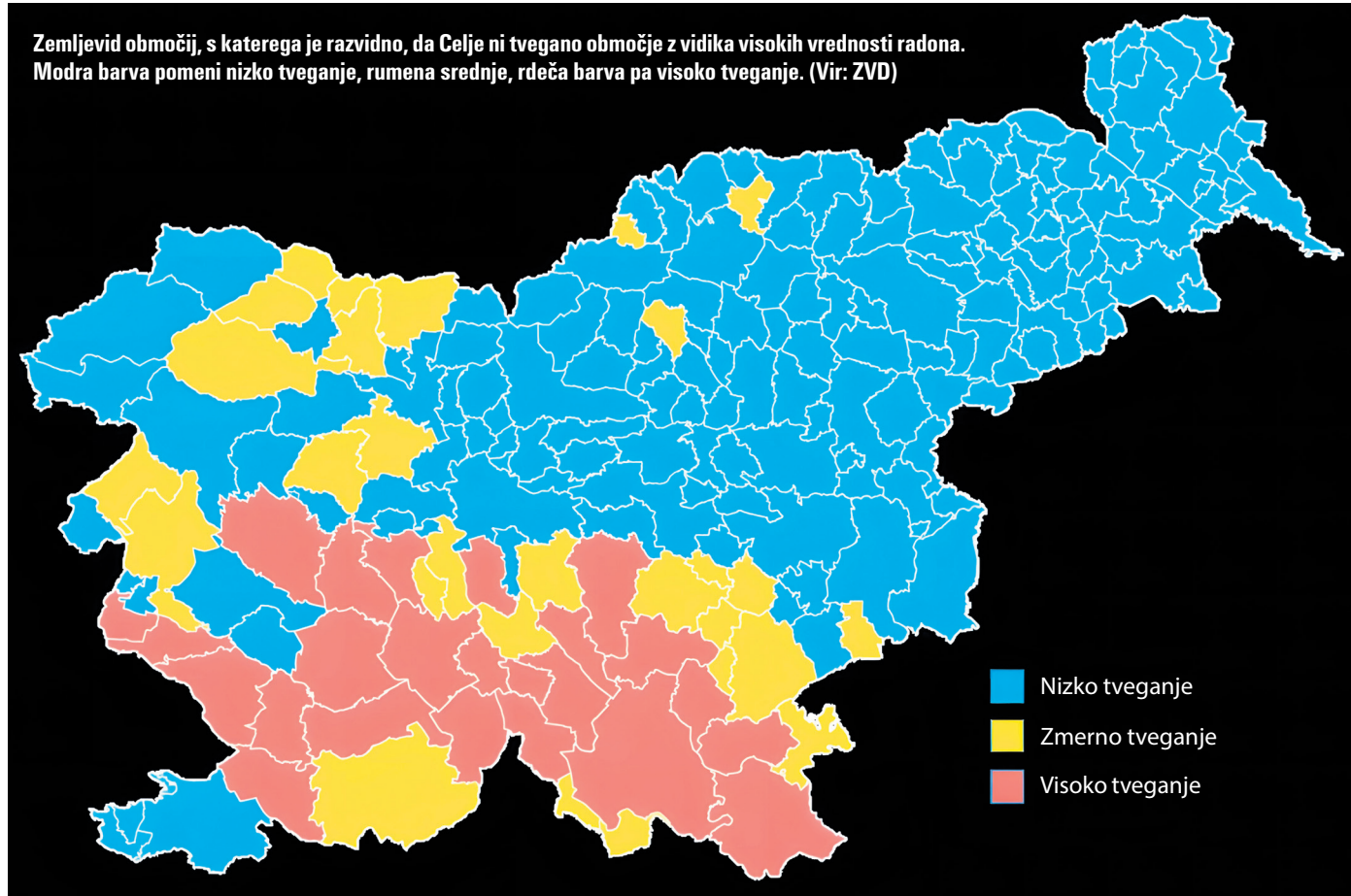
SIMONA ŠOLINIČ

Kot navajajo v zavodu, radon nastaja pri radioaktivnem razpadu radija v zemeljski skorji in prodira na površje. Na prostem se hitro dvigne v višje ležeče sloje ozračja, v zaprtih prostorih pa se akumulira in lahko doseže zelo visoke vrednosti. »Čeprav je radon radioaktiven, ne predstavlja velike nevarnosti za človeka. Z zrakom ga sicer vdihnemo, vendar ga kot plin tudi izdihnemo. Drugače je z njegovimi kratkoživimi razpadni produkti, ki so vedno prisotni v zraku z radonom. Kot aerosole jih namreč pljuča odfiltrirajo od vdihanega zraka. Na steni di-

halnih poti, kjer so se usedli, razpadajo in nastali delci alfa napadajo okoliško tkivo ter ga poškodujejo. Te poškodbe so lahko tako resne, da vodijo do nastanka raka.«

V zavodu so nam odgovorili, da je vse meritve z njihovega seznama financirala Uprava RS za varstvo pred sevanji pri ministrstvu za zdravje. »Niti ena šola se ni zanimala za meritve sama od sebe. Za druge javne ustanove ali podjetja meritev nismo izvajali. Izvedli smo meritve le pri dveh fizičnih osebah. Od tega je bila na eni lokaciji presežena referenčna vrednost, a

Zemljevid območij, s katerega je razvidno, da Celje ni tvegano območje z vidika visokih vrednosti radona. Modra barva pomeni nizko tveganje, rumena srednje, rdeča barva pa visoko tveganje. (Vir: ZVD)

ne za veliko,« so nam še dejali in pomirili ljudi, da se tudi s prezračevanjem v teh primerih problem lahko reši. Zavod izvaja tudi brezplačne meritve za gospodinjstva. Te meritve financira uprava za varstvo pred sevanji: »Iz celjske obči-

ne se prebivalci niso prijavili na brezplačne meritve in jih nismo izvajali. Uprava zahteva, da meritve, ki jih financira, izvajamo pretežno na območjih z več radona. Vsaj 80 odstotkov meritev mora biti s teh območij, zato v občini Celje

nikoli nismo zelo »oglaševali« projekta.«

Kaj pravijo nekatere šole?

»Meritve radona smo izvedli v letu 2024 po navodilih Zavoda za varstvo pri delu

Ljubljana in ministrstva za zdravje. Meritve so bile izvedene v treh prostorih v šoli in so trajale dva meseca. V eni učilnici so bile vsebnosti radona 500 enot (300 je mejna vrednost). Navodilo ministrstva je, naj prostor pred začet-

Mozirje – vroča točka radona v naših krajih

Mozirje je edina občina, v kateri lahko prebivalci za svoje gospodinjstvo naročijo brezplačno meritev radioaktivnega radona. Ta projekt ministrstvo za zdravje izvaja od leta 2019, nadaljuje ga tudi letos. V radonsko ogroženih občinah, ki so predvsem na jugu Slovenije, omogočijo 500 brezplačnih meritev na leto, v manj ogroženih občinah, med katere spada tudi občina Mozirje, pa 80 meritev. Gospodinjstva se že lahko prijavijo na brezplačne meritve za naslednje leto, za letošnje brezplačnih meritev ni več na voljo. Gospodinjstva se lahko odločijo tudi za samoplačniško merjenje ali pa se uvrstijo v čakalno vrsto za naslednje leto. Meritve izvaja Zavod za varstvo pri delu (ZVD), ki prijave tudi zbira.

Peter Jovanovič iz ZVD je povedal: »Mozirska občina je vroča točka za pronicanje radona iz zemeljske skorje v tem delu Slovenije, zato je tudi nekoliko bolj ogrožena.« Radon je radioaktivni plin, ki nastaja pri razpadu radija v zemeljski skorji in prodira na površje. Na prostem se hitro dvigne v višje ležeče sloje ozračja, v zaprtih prostorih se kopiči in lahko doseže zelo visoke vsebnosti. Večja

Merjenje količine radona pri špranji v steni

količina radona se iz zemeljske skorje sprosti predvsem tam, kjer so tla porozna in zato dobro prepustna. To so predvsem kraška tla in prodnate podlage.

Brezplačne meritve v gospodinjstvih niso edine, ZVD vsako leto izvaja še dodatne meritve. »Meritve vsako leto izvajamo v vrtcih, šolah, zdravstvenih domovih in podobno. Njihov namen je, da si bomo

lahko ustvarili čim boljšo sliko o stanju radona v Sloveniji,« še dodaja Peter Jovanovič, ki tudi vsako leto pripravi poročilo o sistematičnem pregledovanju in izvajanju meritev radona.

Večje količine radona v zaprtih prostorih

Večji del leta je zračni tlak v stavbi nižji kot v okoliški

zemlji, ki obkroža njegove temelje. Ta razlika v stavbo vleče iz zemlje zrak, katerega del je tudi radon. Ta lahko vstopa v hišo, kjerkoli so špranje ali odprtine v temeljni plošči oziroma vkopanih stenah. Na večje razlike v zračnem tlaku lahko vplivata tudi veter, ki pospeši prehajanje radona v stavbo, in ogrevanje prostorov v zgradbah, ki ogreje temeljno ploščo in s tem pospeši prehajanje radona iz zemlje v stavbo.

Kaj lahko storimo proti radonu?

Če ste v svojem gospodinjstvu izvedli merjenje radona in so vrednosti previsoke ali bi se preventivno radi izognili radonu v hiši, ZVD predlaga nekaj ukrepov.

Kadar je količina radona v zraku le rahlo presežena, zlasti v prostorih, kjer se ne zadržujemo pogosto, lahko dovolj naredimo samo z zračenjem teh prostorov. Večkrat na dan za nekaj minut odpremo okna in tako izenačimo količino radona v notranjosti z zunanjim zrakom. Vendar je to treba početi vsaj vsakih šest ur, saj približno tako dolgo traja, da se količina radona vrne na raven pred prezračevanjem.

Če samo z zračenjem prostorov ne dosežemo želenega učinka, je treba poiskati vsto-

pne točke radona in jih zatesniti. Pogosto so to večje odprtine v talni plošči, ki jih lastniki hiš dobro poznajo. To so na primer jaški ali večje razpoke. Pooblaščen izvedenci vam lahko pomagajo tudi na podlagi meritev, s katerimi prepoznajo skrite vstopne točke radona v prostor. Sanacija temeljne plošče in vkopanih sten pa je lahko preprosta in cenovno ugoden ukrep za znižanje količine radona v zraku, vendar v ZVD opozarjajo, da učinka ni mogoče predvideti.

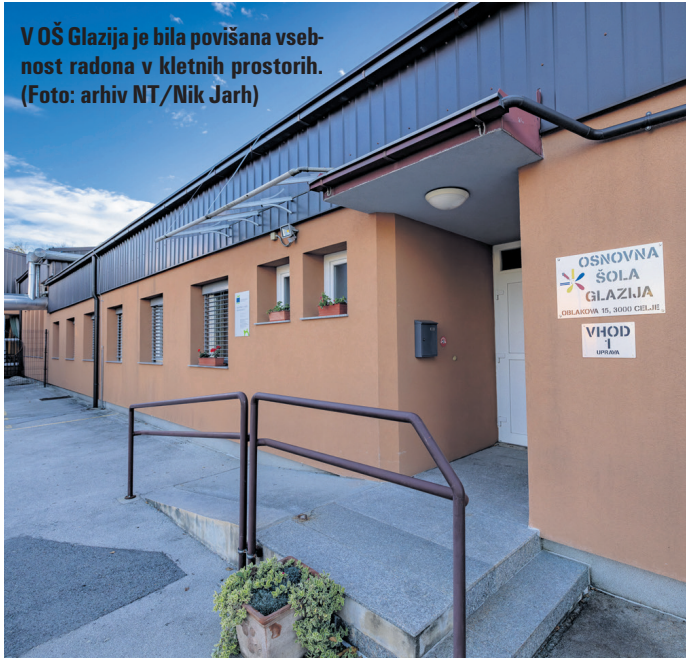
Pri večji količini radona sta zračenje prostorov in sana-

cija temeljne plošče redko dovolj učinkovita. Znatno znižanje količine radona lahko dosežemo z izsesavanjem zraka izpod temeljne plošče. To vključuje eno ali več cevi, ki izpod temeljne plošče hiše pripeljejo zrak iz zemlje nad višino bivalnih prostorov. Tako se izenači zračni pritisk v zemlji s tistim v hiši in radon ne vstopa več z enako hitrostjo, zato se količina radona v prostorih zniža.

JF, foto: Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji

Prezračevalne cevi z ventilatorjem so aktiven način izsesavanja zraka izpod temeljne plošče.

V OŠ Glazija je bila povišana vsebnost radona v kletnih prostorih. (Foto: arhiv NT/Nik Jarh)

kom pouka in med poukom redno zračimo. V primeru je treba izvesti sanacijo tako, da bodo vsebnosti radona nižje od mejnih. Od takrat učiteljica in hišnik redno zračita učilnico. Nismo pa preverjali, ali je takšen ukrep učinkovit. Zaradi vašega raziskovanja sem se odločil, da se bom obrnil na pristojno ministrstvo in prosil za ponovno meritev radona z upoštevanjem priporočenih navodil zračenja,« nam je odgovoril ravnatelj IV. osnovne šole Celje **Robert Pritrznik**. Meritve so bile izvedene tudi v III. OŠ Celje. »Že pred leti, ko smo prenavljali garderobne prostore v kleti, smo se s strokovnimi službami podjetij, ki urejajo prezračevanje, pogovorili o radonu in preverili, kakšne so vrednosti. Podjetje, ki je urejalo prezračevanje teh prostorov, je predlagalo, naj preverimo vrednosti radona, in nam je v ta namen tudi ponudilo uporabo merilnih naprav, s pomočjo katerih smo vrednosti izmerili in na pod-

lagi meritev uredili namestitve prezračevalnih sistemov,« pojasnjuje ravnatelj III. OŠ Celje **Aleksander Verhovšek**. Letos je Uprava RS za varstvo pred sevanji šolo pozvala, naj v kletne prostore namesti tri merilne naprave. »V skladu z navodili uprave smo naprave

namestili na nekatera mesta v izbranih kletnih prostorih in jih po pretečenem času zbiranja podatkov poslali nazaj v analizo, ki je potrdila, da so vrednosti radona v šoli znotraj dovoljenih vrednosti,« še dodaja Verhovšek. Meritve radona je letos v nekaterih prostorih šole izvedla tudi Osnovna šola Glazija. »Rezultati kažejo, da so v prostorih, kjer se zadržujejo učenci, vrednosti radona v dovoljenih mejah. Povečana vsebnost radona je bila v kletnih prostorih. Ukrepamo v skladu s priporočili, zračimo prostore. O meritvah nas obvesti in pozove k sodelovanju zdravstveno ministrstvo,« je dejala ravnateljica šole **Nevenka Kus**.

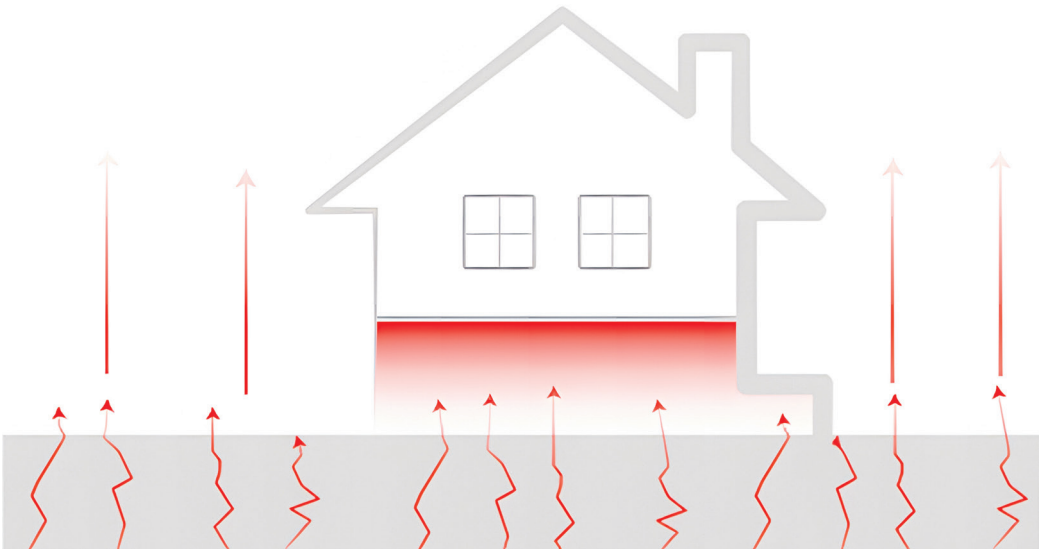
Celje ne izstopa

Glede na Uredbo o nacionalnem radonskem programu, ki določa tudi ukrepe v primeru preseženih vrednosti, celjska občina ni na seznamu nevarnih območij. »Na območjih z več radona so meritve v stanovanjskih objektih priporočljive,

v podjetjih na teh območjih pa po Zakonu o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti obvezne,« navaja ZVD.

»Na vsebnost radona v zraku zaprtega prostora odločilno vplivajo značilnosti tal (vsebnost urana, poroznost, tektonski prelomi), na katerih stoji stavba, ter velikost, oblika, vrsta in starost stavbe ter kakovost njene gradnje. Visoke vsebnosti radona v zaprtih prostorih lahko pričakujemo predvsem na območjih, kjer so tla porozna in zato dobro prepustna za radon. To so predvsem kraška tla in prodnate podlage,« pojasnjujejo v ZVD.

Če se kdorkoli odloči za meritve radona in če te presegajo vrednost, lahko vsebnost radona zniža na primer s prezračevanjem prostorov, z zatesnitvijo razpok in špranj v tleh ali z večjimi gradbenimi posegi, kot so utrditev talne plošče, prezračevanje jaskov ali prezračevanje zemljine pod talno ploščo.

Radon nastaja pri radioaktivnem razpadu radija v zemeljski skorji in prodira na površje. Na prostem se hitro dvigne v višje ležeče sloje ozračja, v zaprtih prostorih pa se akumulira in lahko doseže zelo visoke vrednosti. (Vir: ZVD)

Elektronska gradbena dovoljenja zdaj tudi na Celjskem

Na območju Štajerske je prvih osem upravnih enot že vpeljalo nov sistem eGraditev. To pomeni, da je vlogo za gradbeno dovoljenje možno oddati elektronsko, pri čemer bo digitalno izveden tudi celoten postopek, tudi odločitev bo digitalno izdana. Na našem območju gre za upravne enote Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Velenje in Žalec. Sistem že deluje tudi v sedmih upravnih enotah na Notranjskem in Primorskem, po vsej Sloveniji bo zaživel v letu 2026. Do takrat bo možno vloge oddajati in postopke voditi tako v papirni obliki kot po elektronski poti.

»S tem sledimo splošnim smernicam digitalizacije in poenostavitve upravnih postopkov za državljane ter omogočamo hitrejšo vodenje postopkov pri izdaji gradbenih dovoljenj,« pravijo na Ministrstvu RS za naravne vire in prostor. Od marca, ko je bil sistem eGraditev vpeljan v prvi upravni enoti, dobiva ministrstvo s terena pozitivne odzive, a hkrati sistem še dodatno izboljšuje na pod-

lagi opozoril, kje so morda še pomanjkljivosti. »Največjo prednost pri vzpostavitvi sistema eGraditev vidimo v tem, da bodo postopki s področja graditve objektov potekali v digitalni obliki, sistem bo omogočil preprostejše in hitrejšo pridobivanje posamezne dokumen-

tacije. V sistemu bodo vsi podatki zbrani v elektronski obliki, in sicer po načelu vse na enem mestu, kar pomeni prihranek časa, prostora, papirja in drugih stroškov s področja graditve objektov,« pravi mag. **Marjana Metličar**, načelnica UE Šentjur pri Celju. Da bo delo poenostavljeno, pravijo tudi v drugih upravnih enotah. »Pri tem je ključnega pomena, da vlagatelji predložijo popolne vloge in skrbno pripravljeno projektno dokumentacijo. Pričakujemo, da bo eGraditev omogočila učinkovitejšo

obravnavo vlog, skrajšala čakalne dobe in zmanjšala potrebo po osebnih obiskih, kar bo koristilo vsem, od uporabnikov/strank do zaposlenih v upravnih enotah,« dodaja načelnica UE Žalec **Simona Stanter**. Sistem eGraditev ministrstvo uvaja postopoma, da se lahko zaposleni in uporabniki usposobijo oziroma prilagodijo spremembam. Vzpostavitev prostorskega informacijskega sistema je največji sektorski projekt na področju digitalne preobrazbe prostora. SŠol

Tudi Upravna enota Celje je vključena v nov sistem eGraditev. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

ZADETKI

»Avtocesta ni dirkališče. Najvišje dovoljene hitrosti niso same sebi namen ali namenjene polnjenju državne blagajne, kot meni večina tistih, ki plačajo globe zaradi prekoračitev hitrosti na njej.«

Elvis Herbjaj, vodja Oddelka za cestni promet v Sektorju uniformirane policije v PU Celje

»Materialu, ki je bil še živ, smo skušali dati drugo življenje. Naš namen ni bil, da ga vržemo stran, temveč da se lahko obiskovalci z njegovo pomočjo dotaknejo zgodovine.«

Matic Golavšek, prenovitelj Golavškovega mlina

»Tudi Michelangelo bi verjetno uporabljal motorno žago, če bi obstajala, ko je živel. A ko uporabljam »motorko«, podivjam, številne podrobnosti mi uidejo. Ko v roke vzamem dleto, slišim, kako les zapoje, in čas se takrat ustavi.«

Rafael Košec Tekavc, oblikovalec lesa

»V Libojah si ne znamo predstavljati življenja brez naše godbe. Ta človeka spremlja od rojstva do smrti.«

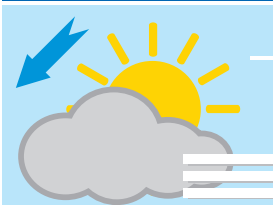
Jolanda Železnik, direktorica žalske medobčinske splošne knjižnice in avtorica knjige ob 90-letnici Godbe Liboje

»Na trto pazim vse leto, obdelovanje vinograda zahteva veliko dela. A če dobro delaš, je jesenski pridelek v veliko zadoščenje.«

Anton Golob, vinar in najgorman

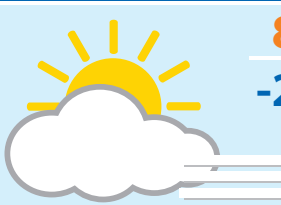

ČETRTEK

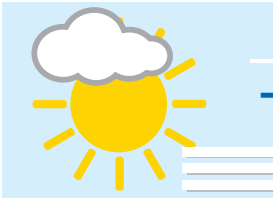
5
1

PETEK

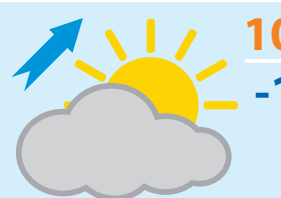
8
-2

SOBOTA

9
-1

NEDELJA

10
-1

Vir: ARSO

V spomin Franciju Pliberšku

Nenadoma je odšel znani podjetnik

Jutri, v petek, ob 14. uri bo v cerkvi sv. Jerneja v Vojniku žalna slovesnost za Francijem Pliberškom, ki je bil eden najbolj znanih gospodarstvenikov in lastnik podjetja Mik Celje. Umrl je v 59. letu. Žalna knjiga bo odprta od 12. ure. »Oče, soprog, direktor in humanitarci,« so zapisali sodelavci na družbenem omrežju. Ravno na družbenih omrežjih so se te dni številni, ki so na različnih področjih sodelovali s Pliberškom osebno ali poslovno, od njega poslavljali s čustvenimi zapisi.

»Leta 2014 je bil eden prvih, ki so navdušeno podprli idejo o klubu najboljših slovenskih podjetnikov. Vedel je, da slovenski prostor potrebuje nekaj, kar se bo zavzemalo za podjetništvo in izboljševanje poslovnega okolja,« so zapisali v Klubu slovenskih podjetnikov, kjer je bil ustanovni član in tudi član upravnega odbora.

»Pri Svetovnem slovenskem kongresu se ga bomo najbolj spominjali po njegovem sodelovanju in podpori konferencam slovenskih znanstvenikov in gospodarstvenikov. Teh dogodkov se je redno udeleževal. Še junija 2024 smo v sodelovanju z njim pripravili XII. Konferenco slovenskih znanstvenikov in gospodarstvenikov iz sveta in Slovenije v Vojniku, in sicer v novoodprtem Razvojnem centru Mik in Inštitutu dr. Petra Novaka,« so zapisali v društvu Svetovni slovenski kongres.

Od leta 1999, ko je postal sponzor Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško, je Pliberšek ostal zapisan rokometu. »Kasneje je postal tudi sponzor 1. slovenske rokometne lige, ki se je preimenovala v Mik 1. liga in z njegovo pomočjo postala izjemno prepoznavna in zanimiva. V tistem času je bil tudi član predsedstva Rokometne zveze Slovenije in za njegov doprinos rokometu mu je zveza ob 70. letnici podelila bronasto plaketo,« so zapisali v Rokometni zvezi Slovenije.

Začel v garaži

Na svoji spletni strani je Pliberšek zapisal, da je podjetnik, predavatelj, vizionar in oster kritik političnih ter družbenih razmer. »Vsa področja mojega življenja in delovanja se neprestano prepletajo. Znanje in izkušnje iz posla prenašam v kulturo in šport ter naprej v lokalno skupnost in družbeno odgovornost ter spet nazaj v podjetje in družino. Izkušnje

z veseljem delim z drugimi, saj sem prepričan, da se lahko največ naučimo prav drug od drugega.«

Zgodba o podjetju Mik Celje se je začela konec 80. let, ko se je Pliberšek, takrat še študent arhitekture, začel spogledovati s podjetništvom, odprl popoldansko obrt z izdelavo in s prodajo parketa ter ladijskega poda. Nekaj let kasneje je obrt spremenil v samostojno podjetje, ki se je usmerilo v uvoz in prodajo letvic in drugega materiala za uokvirjanje slik. Kot je Pliberšek opisal v svoji predstavitvi, so začetki Mika segali v celjske Gaje, kjer mu je mama odstopila prostore garaže, kjer je začel udejanjati svoje podjetniške sanje. Mik je kmalu postal največji distributer materialov za uokvirjanje slik v samostojni Sloveniji. Kmalu je za številne slovenske proizvajalce oken začel uvažati stroje za izdelavo oken, na dražbi je kupil tudi industrijsko halo propadlega celjskega podjetja in začel okna tudi izdelovati. Sledilo je obdobje bliskovite rasti podjetja.

Pliberšek je podpiral slovenski klubski šport, njegovo podjetje je bilo eden večjih sponzorjev Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško. Ravno iz tega sponzorstva se je rodila ideja o promocijski kampanji Takšna okna imel bom tudi jaz. Te besede je v oglasu izrekel Edvard Kokšarov. Pliberšek je veliko storil tudi na področju dobrodelnosti, spomnimo samo na Mikovo karavano, ki je vsako leto odpeljala sto otrok na morje.

Svojo podjetniško pot je začel v Celju in ni skrival želje, da bi tu tudi ostal, vendar zaradi želje po širitvi proizvodnje v knežjem mestu ni našel ustreznega zemljišča. Zato je leta 2007 začel graditi upravno in proizvodno stavbo v Vojniku, kjer so bili bolj naklonjeni njegovi podjetniški zamisli.

Ves čas naj bi se Pliberšek zavedal, kaj pomeni zadovoljen delavec, v podjetju so celo uvedli posebno delovno mesto, povezano s srečo in z zadovoljstvom zaposlenih. Mik je vse do danes rasel s proizvodnjo in prodajo stavbnega pohištva, prezračevanih fasad ter številnimi drugimi razvojno zanimivimi produkti. V podjetju so se usmerili tudi v znanstveno-razvojno dejavnost z odprtjem Inštituta prof. dr. Petra Novaka.

SIMONA ŠOLINIČ

Franci Pliberšek s predsednico Slovenije Natašo Pirc Musar (Foto: Andraž Purg)

Jeklarna brez novih lastnikov

Pred časom smo v Novem tedniku poročali, da se je od petih podjetij in skladov, ki naj bi se spomladi zanimali za nakup družbe Štore Steel, na koncu za nakup zanimala le ena družba. Vendar tudi slednja ni oddala zavezujoče ponudbe. STA namreč poroča, da je prodaja družbe Štore Steel padla v vodo in da konzorcij prodajalcev, med katerimi je največji zreški Unior, do roka ni prejel nobene zavezujoče ponudbe.

STA poroča, da je za možnega kupca na koncu veljal Sij, ki je v Sloveniji vodilni proizvajalec jekla in je v večinski ruski lasti, a ker se je tudi sam znašel v velikih težavah, je ustavil naložbe, ki niso nujne. Pred časom je podjetje na svoji spletni strani objavilo sporočilo, da skuša tudi z drugimi ukrepi stabilizirati svoje poslovanje in premostiti zahtevno obdobje, v katerem se je znašla evropska jeklarska industrija.

V konzorciju prodajalcev podjetja Štore Steel so bili Unior, ki ima največji, 29-odstotni lastniški delež, Družba pooblaščenka Železar, ki je lastnica petine jeklarnice, ter Kovintrade in Dinos, ki imata vsak 15-odstotni lastniški delež. Deset odstotkov družbe Štore Steel je v lasti družbe, drugi lastniki, katerih deleži znašajo največ 1,5 odstotka, so nekdanji in sedanji vodilni delavci. Neuspešna prodaja je tako predvsem slaba novica za Unior, ki je v velikih finančnih težavah. Iz omenjenega podjetja na naša vprašanja, kako komentirajo neuspešno prodajo, niso odgovorili.

TS

Štorsk jeklarna, ki bo letos predvidoma prodala približno 120 tisoč ton jeklenih izdelkov, ni dobila novega lastnika. (Foto: arhiv Štore Steel)

Juteks lani z 62,18 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje

Proizvajalec talnih oblog Juteks Žalec, ki je del belgijske skupine Beaulieu International Group, je leta 2023 ustvaril 62,18 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje. To je 2,8 odstotka več kot leto prej, je zapisano v letnem poročilu podjetja. Čisti dobiček je lani znašal 7,43 milijona evrov, kar je manj kot predlani, ko je znašal 11,8 milijona evrov.

Količinska prodaja je preseгла zastavljene cilje za 11,6 odstotka in je bila od leta 2022 višja za štiri odstotke. Pri tem je podjetje pri manjšem znižanju prodajnih cen ustvarilo za 2,8 odstotka višje prihodke od prodaje v primerjavi s predlanskim letom.

Kot so zapisali v poročilu, vojna v Ukrajini in sankcije Evropske unije proti Rusiji niso negativno vplivale na njihovo poslovanje. V letu 2023 niso izplačali dividend, prejeli pa so dividendo iz hčerinske družbe v Rusiji v višini 1,238 milijona evrov.

Med drugim je v poročilu Juteksa še zapisano, da podjetju izziv predstavlja trg dela, v želji po kadrovski krepitvi so se primorani ozirati tudi v tujino. Tako so v letu 2023 v svojih vrstah pozdravili nekaj proizvodnih delavcev iz držav nekdanje Jugoslavije. Lani so sicer uspešno in pravočasno zapolnili vsa prosta delovna mesta, so še navedli.

LJ

MESTNA OBČINA CELJE

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ V LETU 2025

Skladno z Odlokom o priznanjih Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 164/20)
Mestni svet Mestne občine Celje podeljuje:

**NAZIV ČASTNI MEŠČAN CELJA,
ZLATI CELJSKI GRB,
SREBRNI CELJSKI GRB,
BRONASTI CELJSKI GRB**

zaslužnim občanom, drugim posameznikom in podjetjem, zavodom, društvom in skupinam, združenjem in drugim pravnim osebam za profesionalne in druge dosežke ter uspehe na katerem koli področju delovanja in ustvarjanja, ki imajo izjemen pomen za razvoj, ugled in promocijo mesta Celje

ter

KRISTALNI CELJSKI GRB

nadpovprečno uspešnim diplomantom.

Predlog za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, družbe, zavodi, politične in druge organizacije in skupnosti, društva ter organi lokalne skupnosti.

Besedilo razpisa in razpisni pogoji so objavljeni na spletni strani Mestne občine Celje v rubriki JAVNA NAROČILA, RAZPISI, ZBIRANJE PONUDB PO EVIDENČNEM POSTOPKU IN JAVNI NATEČAJI ZA DELOVNA MESTA (povezava do spletne strani: <https://moc.celje.si/>).

Rok za oddajo pobud je do vključno 17. januarja 2025.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja, priznanja in nagrade

Objavili letno poročilo

Steklarna Rogaška lani s približno 1,5 milijona dobička

Steklarna Rogaška, ki je v lasti finske skupine Fiskars, je 7. oktobra javno objavila letno poročilo o poslovanju za leto 2023. Ustvarila je približno 1,5 milijona evrov čistega dobička, medtem ko je leta 2022 poslovala z malo več kot 5,6 milijona evrov izgube. Prihodki od prodaje so lani znašali več kot 53 milijonov evrov, predlani pa več kot 46 milijonov evrov.

LARISA JEKNIČ

Najvišjo prodajo je z 69,5 odstotka steklarna dosegla na trgu Evropske unije. Znašala je približno 37 milijonov evrov. Delež prodaje na tem trgu je narasel za 18 odstotkov v primerjavi z letom prej. V Sloveniji je prodaja narasla za 6 odstotkov v primerjavi z letom 2022.

V podjetju so v poročilu med drugim poudarili, da je

napad Rusije na Ukrajino prinesel negativne posledice za njihovo delovno okolje, kar je v dobavni verigi vplivalo na rast cen osnovnih surovin, energije in stroškov transporta. Ob tem so poudarili, da bo učinek navedenega poleg nestanovitnosti tržnega okolja in šibkejšega povpraševanja vplival na uspešnost podjetja tudi v letu 2024. V letu 2023

je vodstvo steklarne sprejelo tudi odločitev o odpuščanju delavcev, vendar postopka do danes še ni končalo. V Novem tedniku smo o tem pisali septembra lani, ko so iz steklarne sporočili, da kot del finske skupine Fiskars načrtujejo poenostavitev globalne organizacije dobavne verige, da bi povečali učinkovitost in zagotovili konkurenčnost. Lani je podjetje v povprečju zaposlovalo 820 delavcev.

K omenjeni družbi se je v letu 2023 pripojila tudi družba Steklarski hram z obračunskim datumom 31. december 2023. Pripojitev je bila v sodni register vpisana 19. avgusta 2024. S tem je družba Steklarski hram prenehala obstajati

Steklarna je najvišjo prodajo lani dosegla na trgu Evropske unije. (Foto: Nik Jarh)

in je bila 22. avgusta letos izbrisana iz sodnega registra.

Lani je družba končala projekt gradnje sončnih elektrarn in za-

menjave razsvetljave, odobren leta 2021, s katerim želi bistveno zmanjšati izpuste in porabiti manj energije. Te prilagoditve

bodo nadomestile sedem odstotkov potrebne električne energije, je še zapisano v poročilu družbe Steklarna Rogaška.

Zaradi nihanja naročil upadli prihodki

Preboldska družba Odelo Slovenija je lani ustvarila 178,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 17,2 milijona evrov manj kot leta 2022. Izguba družbe, ki je leta 2022 znašala 226 tisoč evrov, je lani upadla na 197 tisočakov, poroča STA. Po oceni vodstva Odelja je na lansko poslovanje vplivalo predvsem nihanje naročil kupcev.

Po poročanju STA je vodstvo družbe v lanskem poslovnem poročilu zapisalo, da so se v podjetju lani večinoma nadaljevale smerice iz leta 2022. Stroškovni pritisk so še naprej povečevali zunanji dejavniki, kot so višji stroški materiala, dela in storitev, inflacija ter višje obrestne mere in cene energentov. Zaradi težav v oskrbni verigi je nihanje naročil še naprej po-

membno vplivalo na stabilnost poslovanja. Vodstvo Odelja je po besedah STA v poročilu navedlo, da so bila naročila kupcev v prvi polovici leta še vedno zelo nepredvidljiva, v drugi polovici leta se je nestanovitnost umirila, kar je omogočilo boljše načrtovanje zmogljivosti. Ker so v zadnjem letu stalno prilagajali proizvodnjo, so za del zaposlenih do konca leta 2023 sprejeli sklep o začasnem prerazporeditvi delovnega časa.

Po oceni vodstva podjetja, ki proizvaja avtomobilске dele, se v preteklosti z zamudami kupcev pri vpeljavi novih modelov na trg v tolikšnem obsegu niso srečevali, poroča STA. Negativne vplive so blažili z internimi optimizacijami ter s pogajanjem s kupci glede izravnjav zaradi višjih stroškov in

neuresničenega prometa. Lani so na oddelku elektronike z namenom povečanja konkurenčnosti obrata uspešno razširili proizvodne zmogljivosti. Z dodatno halo, primerno za proizvodnjo elektronike, in z dodatno montažno linijo elektronskega sestavljanja, povezano z avtomatiziranim skladiščem za elektronske komponente, so pridobili zmogljivosti za povečanje interne proizvodnje elektronike. Po besedah STA so v podjetju, ki sicer zaposluje približno 1.070 delavcev in je v lasti nemškega Odelja, dodali tudi 15 robotov, na strehi obrata v Preboldu so postavili tudi sončno elektrarno in namestili sistem transformatorjev za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti električne energije. SJ, STA

Vodilno podjetje v industriji prezračevanja

LUNOS se iz Slovenije širi na jadranski trg

Družba LUNOS GmbH iz Berlina, ki je z več kot 65-letnimi izkušnjami pionirka in vodilna proizvajalka v industriji prezračevanja, je oktobra lani v Sloveniji ustanovila hčerinsko podjetje LUNOS, d.o.o. Slednje se je v zgolj letu dni uveljavilo kot edini zastopnik za originalne prezračevalne sisteme LUNOS v Sloveniji, ki jih pri nas sicer poznamo že več kot 16 let. Družba uspešno sledi visokemu povpraševanju z odpiranjem novih poslovnih enot in s širitvijo prisotnosti v jadranski regiji.

LUNOS je v prvem letu po neposrednem vstopu na slovenski trg hitro dosegel in presegel načrtovano rast. Mag. Uroš Fonovič, direktor družbe LUNOS, d.o.o., na prvo leto obstoja podjetja, ki je hčerinska družba nemškega podjetja LUNOS GmbH, gleda z zadovoljstvom. »Z zavezanostjo k odličnosti nam je uspelo preseči pričakovanja strank. Ponosni smo, da smo že uresničili več ključnih ciljev, na čelu s širitvijo ekipe in vzpostavitvijo mreže certificiranih monterjev v vseh slovenskih regijah, ki skrbijo za vgradnjo originalnih prezračevalnih sistemov LUNOS,« je poudaril mag. Uroš Fonovič.

Krepitev partnerske in prodajne mreže

V družbi beležijo izjemno povpraševanje po originalnih prezračevalnih sistemih LUNOS. V prvem letu so vgradili in opravili servis več kot 700 strankam iz vse Slovenije. »Skladno z velikim povpraševanjem krepimo našo mrežo partnerjev. Pred kratkim smo odprli poslovno enoto v Kopru, v prihodnjih mesecih bomo odprli poslovno enoto tudi v Ljubljani,« o kratkoročnih načrtih pravi mag. Uroš Fonovič. Za tehnično brezhibno in kako-

vostno vgradnjo v vseh slovenskih regijah skrbi petnajst ekip visoko strokovno usposobljenih in certificiranih monterjev. Andreas Lehmann, direktor družbe LUNOS GmbH, je ob prvi obletnici ustanovitve hčerinske družbe v Sloveniji poudaril: »Po letu obstoja družbe LUNOS, d.o.o., z veseljem ugotavljamo, da je bila naša odločitev o ustanovitvi podružnice v Sloveniji prava poteza. Le z neposredno prisotnostjo na slovenskem trgu lahko kupcem zagotavljamo originalno kakovost decentralnih prezračevalnih sistemov LUNOS, s katerimi prispevamo k izboljšanju bivalnega okolja in zdravja ljudi, hkrati pa z njimi postavljamo nova merila v industriji prezračevanja in energetske učinkovitosti.«

Iz Slovenije na jadranski trg in trge vzhodne Evrope

»Pripravljamo se tudi na vstop na hrvaški trg, kjer skupaj z matično družbo LUNOS GmbH odpiramo podjetje LUNOS sistemi, d.o.o.,« ob obletnici delovanja razkriva mag. Uroš Fonovič. Med kratkoročnimi cilji družbe LUNOS, d.o.o., je tudi širitev na trge Srbije, Črne gore ter Bosne in Hercegovine, kjer načrtujejo odprtje lokalnih pisarn, s čimer bodo

strankam omogočili boljše podporo in oskrbo. Osredotočili se bodo tudi na vstop na trge vzhodne Evrope, kjer LUNOS še ne deluje, s čimer želijo spodbuditi rast in prispevati k utrjevanju pozicije družbe na regionalni ravni.

V LUNOSU jamčijo, da so vsi sistemi za decentralno prezračevanje in rekuperacijo blagovne znamke LUNOS vpisani v evropski register izdelkov za označevanje z energijskimi na-

lepkami (EPREL). To pomeni, da imajo vsa ustrezna dovoljenja za prodajo na trgu in pridobivanje nepovratnih sredstev Eko sklada Republike Slovenije. Vsi izdelki in komponente LUNOS so razviti in izdelani v Nemčiji, v Berlinu, njihovo visoko kakovost pa dokazuje neodvisne raziskave Nemškega inštituta za gradbeno tehnologijo (Deutsche Institut für Bautechnik) in Univerze v Stuttgartu.

O družbah LUNOS

Družba LUNOS GmbH iz Berlina z več kot 65-letnimi izkušnjami je pionirka in vodilna proizvajalka v industriji prezračevanja in je prisotna v 36 državah po svetu. Podjetje izdeluje najsodobnejše klasične in prezračevalne sisteme z rekuperacijo energije, vključno z modelom LUNOS e² – prvim ventilatorjem z rekuperacijo energije, ki je v serijski proizvodnji že od leta 2011.

LUNOS je vodilno podjetje na trgu decentralnega prezračevanja bivalnih prostorov in svoje izdelke proizvaja izključno v Nemčiji.

LUNOS, d.o.o., s sedežem v Mariboru je hčerinsko podjetje družbe LUNOS GmbH. Je edini zastopnik za prodajo originalnih prezračevalnih sistemov LUNOS v Sloveniji in edino podjetje, ki strankam lahko zagotovi vgradnjo z veljavno garancijo ter servis in rezervne dele.

Na fotografiji so z leve: Marija Glavaš, prodaja Ljubljana, Alen Hojnik, vodja pisarne v Mariboru, Andreja Cene, vodja pisarne v Kopru, mag. Uroš Fonovič, direktor in solastnik LUNOSa, Kaja Forneci, marketing, koordinacija monterjev in servis, Primož Rakovnik, prodaja Celje, Rosvita Najzar, prodaja Maribor, vodenje skladiščnega poslovanja. (Foto: Halla Studio)

CELJE – Nekateri jezni zaradi dopisa zavoda za zdravstveno zavarovanje

Menjavo zdravnic razumejo, poznega dopisa o tem ne

Pred dnevi so nekateri od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije prejeli dopis o prekinitvi izbire osebnega zdravnika. Gre za zasebno ordinacijo v Celju, v kateri je poleg glavne zdravnice prenehala delati tudi zdravica, ki jo je zadnje leto in pol nadomeščala. Ordinacijo bo sicer prevzela druga zdravica, pri kateri pa morajo bolniki podpisati izjavo o tem, da bodo ostali njeni bolniki. Odhod dveh zdravnic in prihod nove bolniki razumejo, a jih je zmotilo, da so dopis zavoda dobili 7. novembra, čeprav v njem piše, da je do menjav prišlo že 1. novembra.

SIMONA ŠOLINIČ

Zakaj je zavod pošiljal dopise tako pozno in zakaj ni možen le samodejni prenos zdravstvenih kartotek, kar bi pomenilo, da številnim bolnikom, ki so bili v tej ordinaciji zadovoljni, ne bi bilo treba zdravnice, ki samo prevzame ordinacijo, na novo izbrati? Ko bo namreč doseženo najvišje število bolnikov na ordinacijo, se lahko zgodi, da bo kdo ostal tudi neopredeljen. Na to je zavod prejemale dopisa tudi opozoril.

Brez podpisa ne gre

»80. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja določajo pravico do proste izbire izvajalca in osebnega zdravnika ter po-

stopek uveljavljanja. Če pride do prekinitve izbire izbrane osebnega zdravnika zaradi smrti, upokojitve ali prenehanja delovnega razmerja zdravnika, tako imenovani samodejen prenos izbire novega zdravnika, ki prevzame ambulanto, ni mogoč,« pravi mag. **Tatjana Kolenc**, vodja in direktorica celjske območne enote ZZZS. Zavarovana oseba mora namreč ob izbiri osebnega zdravnika podpisati izjavo o izbiri. »S tem potrdi svojo voljo, da bo temu zdravniku zaupala svoje zdravljenje, in tako uresniči pravico do proste izbire osebnega zdravnika, kot jo določajo veljavni predpisi. To pomeni, da se izvajalec ne more izogniti obiskom zavarovanih oseb z namenom podpisa izjave o

izbiri, razen v primeru podpisa izjave na podlagi pisnega pooblastila,« dodaja Kolenčeva. Prenos dokumentacije od ene zdravnice k drugi tako ni mogoč. Dokumentacija sledi izbranemu osebnemu zdravniku, pri katerem zavarovana oseba lastnoročno podpiše izjavo o izbiri.

Obveščanje možno le po spremembi

Na drugo vprašanje, ki so ga izpostavili nekateri, ki obiskujejo omenjeno ambulanto, zakaj je bilo torej obvestilo poslano pozno, torej šele po

5. novembru, saj se je očitno že prej vedelo, da zdravnica od 1. novembra ne bo več delala, Kolenčeva odgovarja: »Sprememba se je zgodila 1. novembra, pred nastopom spremembe izvedba prekinitve izbir ni možna. Zato obveščanje vedno izvedemo po spremembi in ne pred njo. Lahko pa izvajalec o spremembah obvesti zavarovane osebe že prej, na primer na vidnem mestu v čakalnici, na vratih, svoji spletni strani, saj izvajalci vnaprej vedo, kdaj se bo nek zdravnik upokojil ali prenehal delovno razmerje,

ZZZS pa to izve šele, ko ga izvajalec o tem obvesti,« dodaja Kolenčeva.

Za tovrstne primere je v Sloveniji v veljavi tako imenovano Navodilo izvajalcem za uresničevanje pravice zavarovanih oseb do izbire osebnega zdravnika. »V omenjenem navodilu je med drugim navedeno, da če je zdravnik trajno odsoten, je izvajalec dolžan v petih dneh od nastopa trajne odsotnosti zdravnika o tem obvestiti zavod za zdravstveno zavarovanje. Hkrati ga mora obvestiti tudi, kdo bo program in

opredeljene osebe prevzel. »V nadaljevanju to isto navodilo določa, da v primeru navedenih razlogov trajne odsotnosti zdravnika in prejetega obvestila od izvajalca zavod evidentira datum trajne odsotnosti zdravnika, nato zavarovanim osebam, ki so imele opravljeno izbiro pri tem zdravniku, izbiro prekine, o čemer jih pisno obvesti,« pojasnjuje vodja celjske območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. »V konkretnem primeru nas je izvajalec zdravstvenih storitev Jadek, d. o. o., o odhodu prejšnje in prihodu nove osebnice zdravnice obvestil pred nastopom spremembe, vendar izvedba prekinitve izbir in obveščanje zavarovanih oseb o tem nista možna pred nastopom veljavnosti spremembe. Kot omenjeno, lahko izvajalec o spremembah obvesti zavarovane osebe že prej, npr. na vidnem mestu v čakalnici, na vratih, spletni strani,« še zaključuje Kolenčeva.

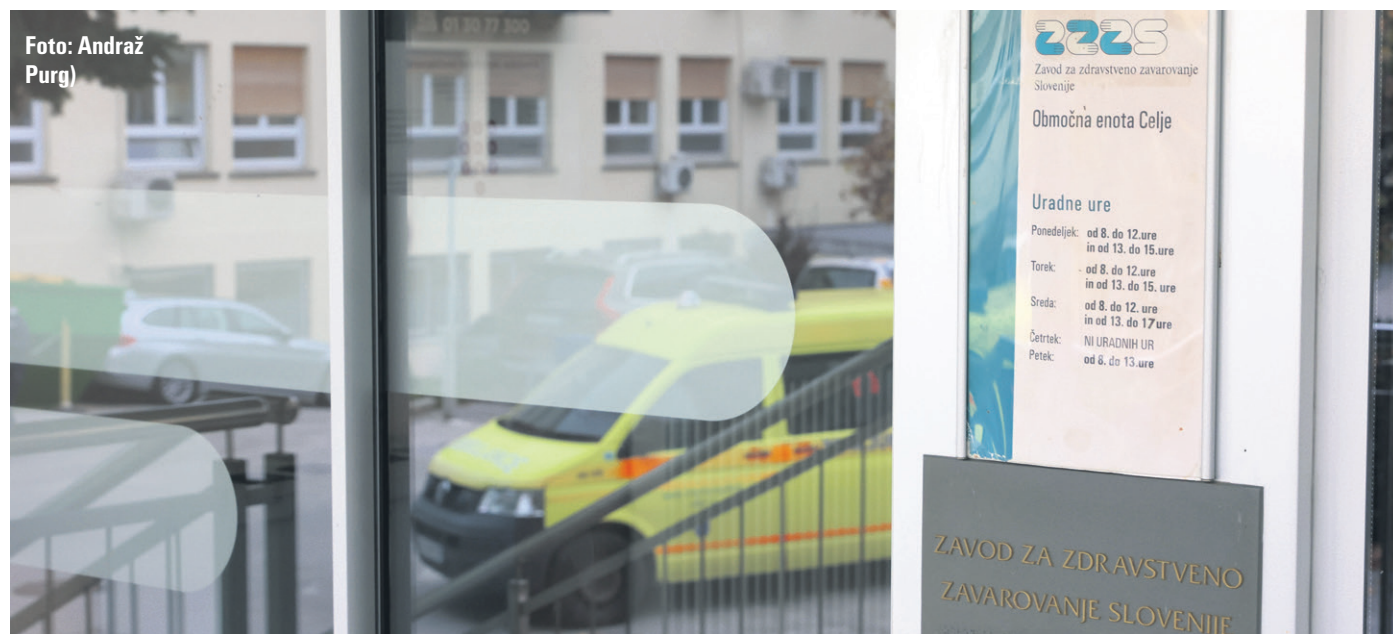

Foto: Andraž Purg

V občini dodajajo, da so podobno akcijo Celjani zelo dobro sprejeli že pred časom, ko je občina urejala Park DrevesCE ob povezovalni cesti Nova vas–Ostrožno. (Foto: MOC)

Boste kupili drevo?

CELJE – Občani Celja lahko kupijo drevesa, ki jih bo Mestna občina Celje v sodelovanju z Javnim podjetjem Zelenice to jesen posadila na nekaterih mestih. Tisti, ki bodo kupili drevo, bodo tudi navedeni na skupni označevalni tabli.

Drevesa občanov bodo rasla ob Bežigrajski cesti, na igrišču na Ostrožnem, na Mestnem pokopališču Celje, ob železnici pri Šolskem centru Celje na Lavi, v ekonomski poslovni coni Trnovlje jug ter ob cesti Ložnica pri Celju. Eno drevo stane sto evrov. »Zasadili bomo 150 črnih gabrov, ki zrastejo do 15 metrov visoko in dosežejo do pol metra premera. Črni gaber je medovito drevo, ki cveti aprila in maja, tako bomo z zasaditvijo novega drevoreda poskrbeli tudi za čebele. 90 drugih medovitih vrst dreves bomo prav tako še to jesen zasadili na različnih mestih v Celju,« so sporočili iz Mestne občine Celje.

SŠol

Uredili bodo varnejši prehod za pešce

CELJE – Celjska občina je pretekli teden začela na delu Ljubljanske ceste urejati nov prehod za pešce. Na tem delu je prehod za pešce že bil, vendar ni bil varen.

Vozišče bodo izvajalci del zdaj nekoliko zožili, zarisali bodo parkirna mesta in območje delno na novo asfaltirali. Hkrati bodo prehod za pešce dodatno osvetlili in opremili s svetlobnim opozorilom z utripajočimi lučmi. Izvajalec del je podjetje Peor, ki bo dela opravil v desetih dneh. Vrednost del je 50 tisoč evrov.

SŠol

Prehod za pešce na Ljubljanski cesti bo odslej varnejši. (Foto: MOC)

Rok za dokončanje del je sedem mesecev. (Foto: MOC)

Gradnja povezovalne ceste na Babnem

CELJE – Decembra bo izvajalec del Voc Celje začel izvajati povezovalno cesto od državne ceste Celje–Medlog do zbirne mestne ceste Lava–Ložnica pri Celju–Babno. Vrednost del za projekt cesta Babno, kot se neuradno imenuje, je približno 389 tisoč evrov.

Nova povezovalna cesta, ki bo od Babnega speljana mimo novozgrajenih blokov ter trgovine, bo razbremenila promet ter omogočila nadaljnji razvoj tega območja. Celotna dolžina načrtovane lokalne ceste bo približno 340 metrov, gradnja bo razdeljena na več delov. Prvi vključuje gradnjo ceste v dolžini približno 180 metrov od križišča z glavno cesto v smeri severa. Površine za pešce in kolesarje z vmesnim zelenim pasom so predvidene ob desni strani nove ceste. Širina teh površin bo 4 metre. Poleg gradnje nove ceste je predvidena še gradnja cestnega priključka dovozne ceste, ki bo vodila na območje večstanovanjskih stavb. Priključevanje nove ceste na glavno cesto bo na južni strani urejeno kot klasično nesemaforizirano trikrako krožišče. Ob cesti je predvidena še izvedba komunalne infrastrukture, ki obsega gradnjo meteorne kanalizacije, cestne razsvetljave, postavitve telekomunikacijskih vodov in prometne signalizacije, načrtovana je tudi hortikultura ureditev območja.

SŠol

V Rimskih Toplicah, kjer so bili že v preteklih dveh letih deležni sredstev iz participativnega proračuna, so bili tudi letos uspešni in tako uresničujejo projekt sprostivnega parka. Pri Ticu urejajo površine za druženje in rekreacijo. (Foto: KS Rimske Toplice)

LAŠKO – Pravilnik o postopku izvedbe participativnega proračuna z nekaterimi popravki oziroma dopolnitvami

Za še učinkovitejše črpanje sredstev

Občani Laškega lahko že od leta 2021 sami odločajo o porabi dela občinskih proračunskih sredstev. S participativnim proračunom je bilo tako v lokalnem okolju uresničenih že kar nekaj dobrih projektov. Vsaka krajevna skupnost v občini je imela na leto na voljo po deset tisoč evrov. Letos je bil participativni proračun pripravljen po novem pravilniku. Sredstva v višini 90 tisoč evrov so bila razporejena med tri območja v laški občini. Ta so bila določena na osnovi treh kriterijev, to je števila prebivalcev, površine in števila naselij. Ker so v občinski upravi v novem pravilniku zaznali nekaj pomanjkljivosti, so občinskemu svetu predlagali sprejem nekaterih popravkov oziroma dopolnitev.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

»S participativnim proračunom v občini zasledujemo predvsem tri cilje. Na eni strani si želimo čim več predlogov občanov, predstavnikov društev, zavodov ... In ta cilj je bil dosežen. Število prejetih predlogov je bilo precej višje kot lani. Drugi cilj občine je, da občani sami odloča-

jo o teh predlogih, zato smo jim olajšali možnosti glasovanja. Svoj glas so lahko oddali tudi na spletni strani. Tako smo prejeli precej več glasov kot lani, več kot 700 za vse projekte skupaj.« je pojasnil župan Marko Šantej. Ni pa občini uspelo uresničiti tretjega cilja, to je počrpati čim

več sredstev, ki so bila namenjena v participativnem proračunu. Kot težavo so v občinski upravi zaznali tudi previsoko ocenjene vrednosti projektov, prav tako je imela strokovna komisija težave pri razporejanju sredstev, ki so ostala neporabljena, saj v pravilniku ni bilo natančno določeno, kako porabiti preostanek sredstev.

Spremembe

Zato so v občinski upravi pravilnik dopolnili oziroma popravili. Dodali so alinejo, da je vrednost projektnega predloga lahko največ 14.500 evrov. Z uvedbo zgornje meje vrednosti prijavljenih projektov želijo preprečiti, da bi posamezen projekt »porabil« nesorazmerno velik delež proračunskih sredstev. »S tem bo omogočeno, da bo razporejanje uravnoteženo med različne projekte, kar bo

prispevalo k enakomernemu razvoju v vseh območjih občine,« so utemeljili v občinski upravi.

Spremenjen je tudi del, ki se nanaša na nerazporejena oziroma neporabljena sredstva. In sicer, če po razporeditvi sredstev ostane neka vsota denarja nerazporejena, o razdelitvi preostalih sredstev odloči strokovna komisija. Slednja mora pri tem upoštevati vrstni red izglasovanih projektnih predlogov, kar zagotavlja, da so prednostno obravnavani projekti z največ prejetimi glasovi. »Če preostala sredstva ne zadoščajo za izvedbo projektnega predloga, ki je naslednji v

vrstnem redu glede na število prejetih glasov, sredstva dodelijo tistemu naslednjemu projektu, za izvedbo katerega preostanek sredstev zadoštuje. Tako se zagotovi, da so vsa razpoložljiva sredstva čim bolj izkoriščena in da se uresniči čim več projektov, ki so prejeli podporo večine občanov,« so utemeljili v Občini Laško. Kot so dodali, bodo te spremembe omogočile bolj učinkovito črpanje razpoložljivih sredstev ter bodo zagotovile, da bodo financirani projekti z največjo podporo občanov ne glede na njihovo geografsko območje, s čimer se povečujeta sodelovanje in zadovoljstvo občanov.

Pomisleki

Odbor za gospodarski razvoj občine se s predlaganimi spremembami ni strinjal. Kot neprimerno so v odboru izpostavili predlagano zgornjo mejo vrednosti prijavljenih projektov, prav tako po

mnenju člana odbora pravilnik že v osnovi ni primerno zastavljen. Odbor za urejanje prostora in komunalne dejavnosti se je s spremembo pravilnika strinjal ob predlogu, da je iz pravilnika črtana spodnja meja vrednosti prijavljenih projektov, ki je bila določena pri tri tisoč evrih. Občinska uprava je predlog pri pripravi gradiva za občinski svet upoštevala, saj se strinja, da bosta tako omogočeni tudi prijava in uresničitev manjših projektov, katerih vrednost bo ocenjena na manj kot tri tisočake. Spremembe pravilnika sta obravnavala tudi odbora za družbene dejavnosti ter za razvoj kmetijstva in podeželja. Oba sta se z njimi strinjala.

Spremembe in dopolnitve pravilnika o postopku izvedbe participativnega proračuna v Občini Laško so na seji minuli teden potrdili tudi laški občinski svetniki.

Letos so bili v participativni proračun Občine Laško uvrščeni trije projekti, in sicer obnovitev igralnih površin v Breznem v Krajevni skupnosti Sedraž v vrednosti približno 25 tisoč evrov, izdelava nadstreška in vrtne lope pri igrišču Podružnične osnovne šole Vrh nad Laškim, kar je stalo približno 9 tisoč evrov, ter ureditev sprostivnega parka pri Ticu v Rimskih Toplicah, ta projekt je ocenjen na približno 25.800 evrov.

Finančno najobsežnejši proračun v zgodovini občine

LAŠKO – Občina naj bi v prihodnjem letu imela na voljo približno 28 milijonov evrov prihodkov ter 32,1 milijona evrov odhodkov. Za pokritje razlike med prihodki in odhodki je predvidena zadolžitev občine v višini 3,5 milijona evrov. Kot pravi župan Marko Šantej, gre za finančno najobsežnejši proračun v zgodovini Občine Laško. V prvi obravnavi so ga laški občinski svetniki potrdili na seji minuli teden.

Razlogi za tako obsežen proračun so na eni strani v višjih stroških, ki se nanašajo na izpolnjevanje zakonskih obveznosti občine na področjih vzgojno-izobraževalne dejavnosti, skrbi za starejše, plač, delovanje občinske uprave, pojasnjuje župan. Na drugi strani gre za naložbe oziroma razvojne projekte, ki jih bo občina nadaljevala ali začela na novo izva-

jati v prihodnjem letu. Med prve sodijo gradnja infrastrukture in obnova starega mestnega jedra, gradnja kanalizacije v Marija Gradcu, prizidek k zdravstvenemu domu ... Ob tem se občina pripravlja na začetek izvajanja novih projektov iz kohezijskega obdobja 2021–2027. Med največje naložbe, ki jih bodo v občini Laško začeli uresničevati v prihodnjem letu, so tako gradnja kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Laško, dograditev vodovodnega omrežja med Laškim in Rimskimi Toplicami ter vzpostavitev mrežnega podjetniškega inkubatorja Savinjske regije. Pri slednjem Občina Laško, ki je vodilni partner, sodeluje z Občino Žalec. Inkubator bo deloval na dveh lokacijah, in sicer v Trubarjevi ulici v Laškem in na Mestnem trgu v Žalcu. Svoja vrata bo predvidoma odprl v letu 2027. BA

Dobrodelna gesta občinskih svetnikov

LAŠKO – Občinski svetniki bodo svojo novembrsko sejnino namenili družinam v finančni stiski. Delu novembrske plače (v višini sejnine, ki znaša približno 108 evrov neto) se bosta odrekla tudi župan in podžupan. 23-članski laški občinski svet bo tako družinam namenil znesek v skupni višini 2.700 evrov.

Laški občinski svet je januarja lani sprejel sklep, da bodo člani občinskega sveta novembrske sejnine vsako leto nakazali v dobrodelne namene. Če bo kdo od občinskih svetnikov na novembrski seji odsoten, pa bodo v

dobrodelne namene podarili sejnino naslednje seje, na kateri bo prisoten.

Predlog, komu bi letos namenili denarna sredstva in za kakšen namen, so na pobudo občinske komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja oblikovali v laški enoti Centra za socialno delo Celje v sodelovanju z laško območno izpostavo Rdečega križa. Za finančno pomoč so predlagali družini v finančni stiski. V eni mladostnika, oba srednješolca, živita sama z mamo. Družina ima nizke dohodke, finančna pomoč ji bo prav prišla za nakup osnovnih potrebščin, pri šolanju

in pri uresnitvi želja glede vključitve šolarjev v interesne dejavnosti. Pri drugi predlagani družini gre za starejši par, ki se je prav tako znašel v finančni stiski. Gospa je že vrsto let invalidsko upokojena in se sooča s kroničnimi zdravstvenimi težavami, gospod se je upokojil letos. Par je v preteklosti doživel težko izgubo, finančna sredstva bi mu bila v pomoč pri vsakodnevnem preživljanju.

Občinski svetniki so se strinjali s predlogom komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, da vsaka družina prejme enak znesek.

BA

SOLČAVA, LUČE – Priprava skupne strategije za razvoj turizma se bliža koncu

S skupno vizijo do več turistov

Po več kot letu priprav in usklajevanj sta občini Solčava in Luče objavili delovno različico skupne strategije za razvoj turizma od leta 2025 do 2030. Občini, ki sta zaradi svoje odmaknjene lege in podobnega načina življenja že od nekdaj močno povezani, želita s skupno strategijo uskladiti smernice nadaljnjega razvoja turizma, ki bodo ponudnikom pomagale pri prepoznavanju priložnosti ter razvoju in trženju ponudbe na tem območju. Za akcijski načrt, sestavljen iz petih področij, je v delovni različici dokumenta predvidenih približno 9,5 milijona evrov. Občinski svetniki obeh občin bodo pripravljeno turistično strategijo na skupni seji obravnavali čez približno 14 dni.

SINTIJA JURIČ

Občini Solčava in Luče sta se v letu 2023 dogovorili za skupno pripravo strategije nadaljnjega razvoja turizma, saj ima ta v obeh občinah dolgo tradicijo in s kmetijstvom ter z gozdarstvom sodi med

predloge prispevajo do srede, 20. novembra.

Povezana gorska skupnost

Ker občini Solčava in Luče povezuje mnogo stvari – od

družbi ter aktivno preživljanje skupnega časa, ter aktivni posamezniki oz. raziskovalci, ki iščejo doživetja v kulturi,

V delovnem dokumentu so med infrastrukturnimi ukrepi predvideni tudi razvoj in nadgradnja panoramskih poti, planinski in turistični muzej ter gradnja dolinske kolesarske poti od Celja do Logarske doline.

zgodovini in naravi, ter radi uživajo v športnih dejavnosti, kulinariki in spoznavanju novih kultur.

Kakšne so rešitve?

Kot je opredeljeno v delovni različici strategije, nameravajo zastavljeno vizijo in izpeljane razvojne cilje doseči s petimi obsežnimi ukrepi in nalogami. Prvi ukrep se osredotoča na infrastrukturo, ponudbo, kakovost in verige vrednosti, drugi ukrep se nanaša na upravljanje tokov, trajnost, mobilnost in digitalizacijo, tretji ukrep naslavlja ambient in identiteto, četrti destinacijsko dogajanje, trženje in prodajo, peti ukrep pa sodelovanje in destinacijsko upravljanje.

Trenutno ocenjena skupna vrednost akcijskega programa strategije do leta 2030 znaša približno 9,5 milijona evrov. Z državnimi in evropskimi razpisi lahko pridobijo približno 6,8 milijona evrov. Preostanek denarja bi tako pokrili proračuna občin in lastna dejavnost – približno

Destinacija je sestavljena iz občin Solčava in Luče s skupaj približno 200 kvadratnimi kilometri in 2 tisoč prebivalci. Leta 2023 sta imeli občini skupno na voljo približno 1.400 ležišč. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Največja postavka v finančnem načrtu javno objavljenega predloga, in sicer kar 63-odstotna, je planinski in turistični muzej, ki bi ga Občina Luče v največji meri financirala iz zunanjih virov. 22 odstotkov ocene vrednosti programa bi znašalo financiranje programa DMO (destinacijske management organizacije), ki med drugim predvideva zaposlitev najmanj šestih oseb, v preostalih 15 odstotkih bi šlo za financiranje projektov, ki sta jih v načrt vključili obe občini.

Z vsemi dejavnostmi na področju urejanja infrastrukture, ponudbe ter kakovosti bodo sledili razvojnemu scenariju Butično – malo več in veliko bolje. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

milijon bi črpali iz proračuna Občine Solčava, približno 1,5 milijona iz proračuna Občine Luče in približno 115 tisočakov iz lastne dejavnosti.

O sprejemu strategije bo sta odločala občinska sveta obeh občin, za izvajanje in spremljanje uresničevanja strategije pa bo odgovoren/-

-a vsakokratni/-a župan/-ja z občinsko upravo oziroma neposredno z javnega zavoda (DMO), pristojnega za turizem.

»Najlepšim« podelili priznanja

ŽALEC – V Domu II. slovenskega tabora so minuli teden prirediti že 23. izbor Najlepši kraj, hiša in kmetija v Občini Žalec. Strokovna komisija je na zaključni prireditvi ob bogati spremljevalni prireditvi podelila priznanja v štirih kategorijah, posebno priznanje zlata kobula sta za tehniško-etnološko zbirko v Galiciji prejela Stanka in Bojan Pečnik.

Prireditve, ki jo je organiziral Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec v sodelovanju z Zvezo turističnih društev Občine Žalec in Občino Žalec ter ocenjevalno komisijo, je tudi letos prinesla nove nagrajence izbora Najlepši kraj, hiša in kmetija v Občini Žalec. Ocenjevalna komisija, ki ji je predsedovala Štefanija Kos Zidar, njena člana sta bila še Petra Centrih in Uroš Govek, je letos podelila priznanja v štirih kategorijah. Priznanje za urejenost kraja so prejeli Gotovlje (središče vasi s kapelo, z lipami in okolico), Marof na Ponikvi in Vrbje. Priznanje za najlepšo hišo so prejele družina Bastl iz Šempetra, družina Veligošek iz Migojnic in Zdenka Zupan iz Dobriše vasi. Za najlepši poslovni objekt so priznanje dobili podjetje Eho iz Žalca, podjetje Hörmann iz Petrovč in Center Trnjulčica v Galiciji. Priznanje za obnovljen objekt kulturne dediščine je prejel Škofijski dom Vrbje. Ocenjevalna komisija priznanj v kategorijah kmetije ter vrtci in šole letos ni podelila. Posebno priznanje zlata kobula, ki ga podelijo v primeru prepoznanega izjemnega dosežka na področju nadstandardne urejenosti, prispevka k trajnostnemu razvoju ali večji turistični privlačnosti naših krajev, je komisija letos podelila Stanki in Bojanu Pečniku za tehniško-etnološko zbirko v Galiciji.

SJ

Nagrajenci letošnjega izbora Najlepši kraj, hiša in kmetija v Občini Žalec (Foto: Bina Plaznik)

Nove rekreacijske površine

Pogodbo sta v prisotnosti direktorice občinske uprave Branke Klosternik in predstavnika izvajalca Ranka Tepića podpisala ljubenski župan Franjo Naraločnik in direktor podjetja Tegar Tomo Ilijaš. (Foto: Franjo Atelšek)

LJUBNO OB SAVINJI – Na zadnji oktobrski petek so v prostorih Občine Ljubno ob Savinji podpisali približno 1,1 milijona evrov vredno gradbeno pogodbo za prenovu in gradnjo Športnega parka Foršt. Dela je podjetje Tegar začelo v tem tednu. V okviru del bodo zagotovili nov stadion in več igrišč za rekreacijo.

Kot so sporočili iz ljubenske občine, bo prenova, ki jo je podjetje Tegar začelo v začetku tega tedna, v Športnem parku Foršt zagotovila nov travnati stadion s tribunami, otroško igrišče, večnamensko igrišče s trdo podlago in manjše nogometno igrišče z umetno travo ter malimi tribunami. Dela so predvidena tudi na Gmajni, kjer je načrtovano pomožno igrišče z umetno travo za treninge. Po besedah župana Občine Ljubno Franja Naraločnika bo občina pokrila tretjino naložbe, drugo bodo zagotovili iz drugih virov za tovrstne projekte, vključno s sredstvi ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport. Po pogodbi bodo dela končana v 200 dneh od začetka.

SJ

ŠMARJE PRI JELŠAH – S pomočjo arhivskih posnetkov in drugih virov do obnove parka ob Jelšingradu

V občini menijo, da bo ureditev okolice Jelšingrada med drugim vplivala na boljšo kakovost bivanja občanov, pričakujejo tudi vpliv na razvoj turizma in lokalnega gospodarstva. (Foto: Nik Jarh)

Od baročnega do eksotičnega pridiha

Občina Šmarje pri Jelšah je lani začela obnavljati dvorec Jelšingrad, edini v orientalskem slogu prezidan dvorec na Slovenskem, da bi ga rešila pred nadaljnjim propadanjem. Stavba že dobiva novo podobo in novo namembnost, za ureditev njene okolice pa je občina pripravila projekt z naslovom Zelene površine Šmarja pri Jelšah, ki ga je vključila v Dogovor za razvoj regije. Na površini, ki meri 16 hektarov, načrtuje različne utrjene in zelene površine. Medtem ko bodo nekatere vsebine spominjale na nekdanji blišč parka, bodo druge namenjen novim vsebinam – med drugim »footgolflu« in lokostrelstvu. V okolici dvorca bo še naprej mogoče slišati tudi odmevanje udarjanja teniških žogic.

TINA STRMČNIK

Občina v sklopu obnove parka ob dvorcu Jelšigrad na zahodu načrtuje obnovo baročnega parterja, na vzhodu bi rada obnovila tako imenovan eklektični park, na jugu dvorca želi obnoviti gozd eksotičnih vrst. Pod baročnim parterjem namerava oblikovati zeliščno-zelenjavni vrt in sadovnjaka. Na jasi v gozdu bi rada uredila amfiteater za manjše dogodke na prostem.

Načrtuje tudi ureditev nekaterih odprtih zelenih površin. Kot smo že poročali, je ob dvorcu že nekaj časa mogoče igrati »footgolf«, po novem je načrtovano, da bodo polja za igro povezana z načrtovanimi potmi za pešce. Ob dvorcu so že sedaj občasno lokostrelska tekmovanja, saj v kraju deluje prodorno društvo Šentlok, ki na tem področju dosega lepe uspehe. Občina ob novih načrtovanih poteh načrtuje

traso, ki bo primerna tudi za merjenje moči v tej starodavni veščini. Na svoj račun bodo prišli ljubitelji pešačenja, saj so načrtovane utrjene travnate poti za sprehajanje. Ohranjena bodo teniška igrišča, projekt ureditve okolice predvideva še umestitev parkovne opreme in obnovo nekaterih zgodovinskih elementov.

Eksotične rastline pripeljali po železnici

Ko je bil dvorec na vrhuncu svojega sijaja, pogledov ni pritegovala le stavba, ampak

Naložba je ocenjena na nekaj več kot 1,3 milijona evrov, od tega si občina obeta nekaj več kot 900 tisoč evrov sofinanciranja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, 165 tisoč evrov naj bi prispevalo ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, približno 200 tisoč evrov bo zagotovila v občinskem proračunu.

tudi park, ki jo je obdajal in je skozi čas spreminjal podoba. Njegovo zgodovino je leta 2020 podrobneje predstavila

krajska arhitektka Andreja Mihelčič Koželj, in sicer v sklopu razstave, ki jo celjska območna enota Zavoda za

Občina Šmarje pri Jelšah je lastnica večinskega deleža zemljišč, potrebnih za celovito ureditev zelenih površin okrog dvorca Jelšingrad. Zemljišča, ki so v trenutno še v državni lasti, bodo na občino predvidoma prenesena najkasneje v prvi polovici naslednjega leta.

varstvo kulturne dediščine pripravila v sodelovanju s Knjižnico Šmarje pri Jelšah. Mihelčič Koželjeva je takrat pojasnila, da največ virov opisuje baročni park iz 18. stoletja in park v krajinskem slogu

iz druge polovice 19. stoletja. Baročna ureditev parka je vsebovala križno zasnovane reprezentančne parterje. »Franciscejski kataster oriše, da je bil dvorec z vseh strani obdan s parkom. Na južnem robu so bili gospodarski vrtovi – sadovnjaki, zelenjavni vrtovi, mogoče tudi kakšen rožni vrt.«

V drugi polovici 19. stoletja, ko se je takratni lastnik dvorca Rudolf Gödel Lannoy odločil za prezidavo stavbe, je drugačno podobo dobil tudi park. Uredili so ga v krožno zasnovo in mu dodali bogato opremo – bivalno teraso z ograjo in s stopniščem, ki se je odpiralo proti vrtu. Na vrtu so rasli pahljačaste grmovnice, palme in eksotična drevesa, ki so jih po železnici pripeljali iz daljnih krajev. Gospodarskemu posloju nekdanje baročne posesti so prizidali steklenjak, v katerem so shranjevali palme in druge posodovke, ki pozimi ne bi prezimile na prostem.

V pomoč arhivske fotografije

Andreja Mihelčič Koželj je ob razstavi leta 2020 pojasnila, da zasnova parka danes ni več berljiva, razbrati jo je mogoče le še iz virov. Že takrat pa je napovedala, da je s pomočjo analiz katastrskega načrta iz leta 1825 ter arhivskih fotografij park mogoče obnoviti.

Občina je že pridobila določeno potrebno dokumentacijo, med drugim idejno zasnovo projekta, v kateri so upoštevane smernice in strokovne podlage, ki jih je pripravila celjska območna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Prihodnje leto bo pridobila še drugo potrebno projektno in investicijsko dokumentacijo, gradbeno dovoljenje želi pridobiti najkasneje do julija prihodnje leto. Projekt, ki je že vključen v občinski načrt razvojnih programov, naj bi bil uresničen do marca 2028. Sicer pa to še zdaleč ni zadnji projekt, s katerim skuša občina Jelšingradu povrniti nekdanji sijaj. V teh dneh bo na razpis kulturnega ministrstva oddala projekt, s pomočjo katerega se bo potegovala za denar za obnovo fasade dvorca.

Nova enota doma starejših

PODČETRTEK – Dom upokoencev Šmarje pri Jelšah v Podčetrtku načrtuje gradnjo nove enote doma starejših. Po besedah direktorice omenjene ustanove Gordane Drimel so potrebe po tovrstni oskrbi velike. »Čeprav je vse več poudarka namenjenega oskrbi starejših v domačem okolju, je vlog za sprejem v domove starejših vseeno precej. Tudi demografske napovedi kažejo, da bo v prihodnje vedno več starejših, ki bodo potrebovali pomoč,« je dejala.

Drimlova je povedala, da so enoto v Podčetrtku načrtovali že nekaj časa, a so načrte vmes ustavili. Zdaj je država v proračunih za leti 2025 in 2026 predvidela denar za nadaljevanje tega projekta. Enota doma v Podčetrtku bo lahko sprejela 36 oseb, ki bodo bivale večinoma v enoposteljnih sobah. Za oskrbo stanovalcev bo predvidoma skrbelo 15 zaposlenih, skupne službe bodo še naprej v Domu upokoencev Šmarje pri Jelšah. Gordana Drimel je povedala, da je vsa potrebna dokumentacija za gradnjo doma pripravljena, kmalu bo objavljen razpis za izbiro izvajalca gradbeno-obrtniških del.

V Podčetrtku že deset let deluje enota Doma upokoencev Šmarje pri Jelšah, kjer biva 18 stanovalcev. Gradnja novih dislociranih enot v Obsotelju in na Kozjanskem (spomnimo, da so enoto doma pred časom odprli v Rogatcu, kmalu bo vrata odprla enota doma v Kozjem) Domu upokoencev Šmarje pri Jelšah omogoča prostorsko razbremenitev. Štiriposteljne sobe so že ukinili, trenutno imajo še nekaj triposteljnih. »Pridobili smo nekaj enoposteljnih sob, trudimo se za večjo kakovost bivanja v naši matični hiši. Želimo seveda pridobiti tudi denar za celovitejšo obnovo, ki bo omogočila, da bo vsaka soba imela tudi svojo kopalnico in sanitarije.«

TS

Dvoživke varneje čez cesto

KOZJANSKO – Da bi se velikemu pupku in hribskemu urhu bolje godilo, je Kozjanski park pod okriljem projekta Ohranjanje dvoživk in obnova njihovih habitatov – Life Amphicon uredil kopenske in vodne habitate v Jovsih ter izkopal 30 mlak na Bohorju.

K manjši ogroženosti teh živali bodo med drugim prispevali podhodi, zaradi katerih dvoživke na odseku med Podsredo in Bistrico ob Sotli ne bodo več poginjale pod avtomobilskimi kolesi.

Kozjanski park je eden od devetih partnerjev projekta Ohranjanje dvoživk in obnova njihovih habitatov – Life Amphicon. Projekt so partnerji začeli izvajati leta 2019 in se bo nadaljeval še vse do leta 2026. Kozjanski park je na Jovsih kupil 15 hektarjev zemljišč in tam izkopal deset mlak za velikega pupka in druge dvoživke. Na zemljiščih ureja tudi življenjski prostor, ki bi bil primeren zanje. »Novo poskušamo vzpostaviti ekstenzivne mokrotne travnike, kot so bili nekoč v Jovsih,« je pojasnila sodelavka pri tem projektu Anja Bolčina. In dodala, da so sodelavci Kozjan-

skega parka na območju Bohorja izkopal še 30 manjših mlak za hribskega urha.

Kozjanski park je oktobra namenu predal Žabjo domačijo – gre za informacijski center o dvoživkah, ki ga je uredil v prostorih nekdanje Kolarjeve domačije. Tam je na ogled tudi razstava o omenjeni živalski vrsti, okrog ribnika Trebče je urejena učna pot. Ker je odsek ceste med Podsredo in Bistrico ob Sotli črna točka, kjer ogromno dvoživk konča pod kolesi avtomobilov, bo Kozjanski park v naslednjih dneh tam uredil posebne podhode. »Doslej smo 25 let zapovrstjo dvoživke spomladaj, ob njihovi selitvi, prenašali čez cesto. Sedaj pa bomo vzpostavili trajne ukrepe. Prenosi tako ne bodo več potrebni, dvoživke pa bodo lahko vse leto prosto prehajale vozišče

brez nevarnosti, da jih povozijo avtomobil.«

Kot je še povedala sogovornica, so v Kozjanskem parku tri leta izvajali podporno vzrejo velikega pupka, s čimer so želeli krepiti populacijo te živalske vrste, ki je v Jovsih zelo ogrožena. Mlake, ki so jih na novo izkopal na omenjenem območju, so bile takoj naseljene s pupki iz bližine, saj je bila voda v njih tudi v sušnem delu leta. Tja so spustili tudi pupke iz vzrejne postaje in sedaj na območju že opažajo večje število predstavnikov te živalske vrste.

Celotna vrednost projekta, v katerem sodelujeta tudi partnerja iz Danske in Nemčije, je osem milijonov evrov, evropska unija je zanj prispevala nekaj manj kot pet milijonov evrov.

TS

»Javnost si zasluži iskreno in pošteno informacijo o tem, kaj interventni zakon dejansko pomeni – le preusmeritev sredstev v žepe korporativnih interesov, medtem ko so prebivalci postavljeni pred negotovo prihodnost glede cen in zagotavljanja toplote,« poudarjajo v Ljudski iniciativi Velenje.

Prihodnost Termoelektrarne Šoštanj je vedno bolj meglena. (Foto: Andraž Purg)

ŠALEŠKA DOLINA – Negotova prihodnost glede cen in zagotavljanja toplote

Interventni zakon pod plazom kritik

Iztekla se je javna obravnava osnutka predloga interventnega zakona o prihodnjem režimu delovanja Termoelektrarne Šoštanj (Teš), po katerem bo Teš s Premogovnikom Velenje v okviru javne gospodarske službe namenjen ogrevanju prebivalstva in podjetij v Šaleški dolini. Predlaganim rešitvam v zakonu nasprotujejo tako v velenjski lokalni skupnosti, kjer so najbolj glasni v Ljudski iniciativi Velenje, kot tudi v Gospodarski zbornici Slovenije in Sindikatu delavcev rudarstva in energetike Slovenije. Po njihovi oceni gre pri predlaganem zakonu predvsem za reševanje družbe Holding Slovenske elektrarne (HSE) in zaščito njenih poslovnih interesov, ne daje pa odgovorov na vprašanje, kakšna bo prihodnost Teša in Premogovnika Velenje ter njunih zaposlenih. V sindikatu Premogovnika žugajo celo z zaostritvijo sindikalnih aktivnosti.

BARBARA FURMAN

V Sindikatu delavcev rudarstva in energetike Slovenije so prepričani, da interventni zakon ne rešuje ogrevanja v Šaleški dolini, zato predlagajo, naj Holding Slovenske elektrarne (HSE) še letos pripoji vse svoje odvisne družbe k matični. »S tem bi takoj odpravili potrebo po interventnem zakonu ter hkrati zaščitili Teš in Premogovnik Velenje pred morebitnim stečajem. Družba HSE bi bila tako učinkovitejša z manj birokratskimi in finančnimi bremenami,« so prepričani.

Razočarani so tudi v Gospodarski zbornici Slovenije. Opozarjajo, da v zakonu manjkajo tako strokovne podlage za zagotavljanje zanesljivosti elektroenergetskega sistema kot tudi ustrezni nadomestni viri. Osnutek zakona so pripravili na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, zato so v dopisu, ki so ga poslali ministru **Bojanu Kumru**, zapisali še, da bi lahko takšna vsebina zakona ogrozila konkurenčnost podjetij in dolgoročno destabilizirala regijo.

2.400 ljudi brez dela?

Predstavniki Mestne občine Velenje ter sindikalisti v Premogovniku Velenje in Termoelektrarni Šoštanj so prepričani, da predlagan interventni zakon ne prinaša pravičnega prehoda za zaposlene ter

pravičnega socialnega, družbenega in gospodarskega prehoda savinjsko-šaleške regije. Opozarjajo tudi na posledice za slovenski elektroenergetski sistem in oskrbo z elektriko ob izpadu proizvodnje elektrike iz Teša. Zahtevajo čimprejšnje sprejetje Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje in Zakona o prestrukturiranju savinjsko-šaleške regije.

Občina Šoštanj interventnemu zakonu ne nasprotuje, a pričakuje, da bo vlada upoštevala zaveze pravičnega prehoda.

Generalni direktor Termoelektrarne Šoštanj **Branko Debeljak** je potrdil, da so se znašli v izjemno težki situaciji, in poudaril, da interventni zakon omogoča nadaljnje delovanje Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje. Brez sprejema zakona se bo Teš maja znašel v rdečih številkah. Še bolj konkreten je bil generalni direktor Premogovnika Velenje **Marko Mavec**, ki je dejal, da je na deponiji dovolj premoga do konca aprila, tako da bi lahko proizvodnjo končali 1. januarja 2025. To bi pomenilo, da bi dva tisoč ljudi v Premogovniku Velenje in še 400 v Termoelektrarni Šoštanj ostalo brez dela, saj podlage za financiranje zapiranja premogovnika ni.

Zavajanje?

V Ljudski iniciativi Velenje (LIV) so poudarili, da je treba zagotoviti transparentno in odgovorno upravljanje ključnih energetskih virov ter ohraniti stabilnost energetskega sektorja brez političnega zavajanja ali manipulacij, ki bi lahko škodile javnemu interesu. »Menimo, da je potreben premišljen pristop, ki ne bo temeljil na političnih pritiskih ali prikritih zasebnih interesih, temveč na dolgoročno vzdržnih rešitvah. Prepričani smo, da je umetna pretvorba Teš v toplarno zavajanje javnosti,« pravi **Sara Bajec** iz ljudske iniciative in dodaja, da je Teš v tem zakonu označen kot toplarna, ne da bi se kakorkoli spremenila njegova infrastruktura ali način delovanja.

Če se vlada odloči za opustitev premogovne energetike, mora, kot še poudarjajo, prevzeti vso odgovornost in zagotoviti cenovno dostopne, trajnostne rešitve, ki ne bodo bremenile lokalnih oblasti in prebivalcev. »Cena toplote, proizvedene z novimi alternativnimi viri za daljinsko ogrevanje, mora ostati vsaj na ravni trenutne cene, po kateri Teš prodaja toploto Komunalnemu podjetju Velenje (KPV), in biti nižja od stroškov katerekoli oblike individualnega ogrevanja. Le tako lahko zagotovimo pošteno in vzdržno energetsko

politiko v korist vseh državljanov,« so predstavniki Ljudske iniciative Velenje zapisali v dopisu, ki so ga posredovali pristojnemu ministrstvu.

Obnove na Velenjskem gradu?

VELENJE – Da bi občina zagotovila denar za obnovo rondele na Velenjskem gradu, se bo prijavila na državni razpis Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem. Če bo na razpisu uspešna, bo na Velenjskem gradu lahko zagotovila tudi statično obnovo dotrajanega stebra, izolacijo podstrešja, prenovo zunanjih sanitarij, nove prostore za stalne in občasne razstave ter prostor za pedagoške programe. Tudi gibalno oviranim obiskovalcem bo lahko omogočila dostop do nekaterih razstavnih prostorov v grajskem obzidju.

Velenjski občinski svetniki so na zadnji seji potrdili predlog za vključitev projekta ureditve rondele na Velenjskem gradu v načrt razvojnih programov za obdobje 2024–2027 ter predlog za podaljšanje občinskega upravljanja gradu do leta 2033. Eden od pogojev za prijavo na razpis je namreč predložitev programa upravljanja gradu do leta 2033.

Državno sofinanciranje bo nadvse dobrodošlo pri načrtovanih obnovitvenih posegih. Z njimi se bosta izboljšali dostopnost in privlačnost gradu kot turistične in kulturne destinacije, okreplila se bo tudi njegova prepoznavnost. To bo prispevalo k večjemu zadovoljstvu lokalnih prebivalcev in obiskovalcev.

Velenjski grad velja za enega najbolj ohranjenih gradov v Sloveniji in je eden od desetih gradov, ki so v srednjem veku obstajali v Šaleški dolini. Prvič ga omenjajo v pisnih virih leta 1270. Danes ima obliko tipične vojaško-stanovanjske utrdbe. Skozi stoletja so ga dograjevali in pregrajevali, današnja podoba renesančnega dvorca je dobil v 16. stoletju. Povsem renesančna je mogočna rondela v jugovzhodnem delu grajskega kompleksa. Slogovno in časovno jo opredeljujejo renesančna okna v prvem nadstropju, poudarjen kamnit paličasti venec. Okna, povsem enake oblike kot so tista na rondeli, srečamo na dvorišni strani južnega trakta palacija. Tipični profil, ki ga kažejo renesančna okna, ima tudi portal v vhodnem stolpu. Čeprav se je arhitekturna podoba gradu z izjemo dviznega mostu, ki so ga sredi 19. stoletja odstranili, v celoti ohranila, se od notranje opreme na žalost ni ohranilo skoraj nič.

BF

city center
Vse najboljše

ZADENI BOŽIČNA DARILA ŽE V NOVEMBRU

VELIKA NAGRADNA IGRA

15. – 29. 11. 2024

OSVOJITE SVOJE BOŽIČNO DARILO

NAGRADE

- 500 € na darilni kartici SPAR,
- 500 € na darilni kartici Hervis,
- 500 € na darilni kartici Baby Center,
- 500 € v Desetakih.

www.city-center.si

INTERSPAR

Hervis
GET MOVIN

BabyCenter

Komorni moški zbor Celje bo imel koncert v torek v dvorani Narodnega doma v Celju. (Foto: NO)

Ob 75-letnici Komornega moškega zbora Celje

Ponosni na doseženo v dolgem obdobju

Na jubilejnim, 75. rednem letnem koncertu se bo Komorni moški zbor Celje v torek ob 19.00 v Narodnem domu v Celju predstavil z gosti z razmeroma skromnim programom, a s ponosom na 75 uspešnih let dela. Predsednik zbora je Marko Jagrič.

DEAN ŠUSTER

V zboru trenutno pojejo trije prvi tenorji Mirko Bahčič, Andrej Tadini in Janko Rode. Drugi tenorji so Božidar Jager, Darko Bohorč, Rajko Đudarič in Tomaž Pavlin. Sledijo štirje baritonisti Marko Jagrič, Simon Obreza, Boštjan Hren in Hugo Ograjenšek. Drugi bas predstavljajo Marjan Grešak, Matija Kovačič, Milan Hrnčič, Matjaž Lesjak in Emil Koprivc.

Mnogi ostali pred vrati

»V času, ki je ljubiteljski kulturi izrazito nenaklonjen, ni lahko govoriti o sijajnih starih časih nekega sestava, ki je v preteklosti prepoznavno zaznamoval celjski in slovenski kulturni prostor,« je začel Marko Jagrič. Komorni moški zbor Celje s svojim karizmatičnim ustanoviteljem in zborovodjo Egonom

Marko Jagrič

Kunejem je hitro zablestel na zborovski sceni in tam ostal precej časa kot eden najboljših moških zborov v našem prostoru. Profesor Kunej je svoj projekt, kot bi mu rekli danes, pred 75 leti zastavil z vso profesionalnostjo. »Začelo se je že pri izbiri kandidatov. Mnogi so kar nekaj let čakali, da so smeli pristopiti k vajam, in ni jih bilo malo, ki so zbor kmalu tudi zapustili,« se spominja Jagrič.

Kunejevi nasledniki

Izbrani sestav je s Kunejem ob trdem delu in z disciplino zmagoval na lokalnih, državnih in mednarodnih tekmovanjih. Zbor se ponaša z vrsto najvišjih priznanj. Ob petdesetletnici delovanja je prejel zlati celjski grb. Po odhodu profesorja Kuneja so zbor vodili mnogi dirigenti, ki so z dobro zasnovano zboru še vrsto let uspešno in odmevno nastopali po domovini in tujini. Med zborovodji so bili Ciril Vertačnik, Vid Marcen, Janez Bole, Katja Kovač, Samo Ivačič, Mihaela Pihler, David Preložnik, Simon Jager, Lovro Frelj ter še nekaj dirigentov, ki so zbor vodili le krajši čas. Zbor je pred leti gostoval v nemškem mestu Singen v deželi Baden-Württemberg. Takrat so pevci prenočevali pri družinah domačega pevskega zbora Konkordia Singen in ob tej priložnosti stkali vez med pevci

Dominik Jurca

in med zboroma, kar je sčasoma privedlo do trdnjega povezovanja mest Singen in Celje. »Ta vez med zboroma in med mestoma je trdna še danes, saj se zbora obiskujeta že 36 let, prav tako so povezani drugi kulturniki in gospodarstveniki. Pred nekaj tedni je Komorni moški zbor Celje spet gostoval v Singnu in s priložnostnim koncertom v veliki dvorani mestne hiše proslavil dolgoletno prijateljstvo,« pravi Jagrič.

Okrepiti in pomladiti

V 75 letih se je seveda marsikaj spremenilo. Težko je motivirati nove pevce za redno delo v pevskem zboru. To je zadnja leta ena največjih težav tudi Komornega moškega zbora Celje. »Poleg splošnega kulturne nenaklonjenega položaja v državi se v Celju srečujemo še z lastno posebnostjo. Mladi Celjani odhajajo na študij in se vključujejo v zbornice druge ali si najdejo življenjske sopotnice zunaj Celja in se ne vrnejo. V mestu in okolici je, kar je težko razumljivo protislovje, celo preveč zbo-

rov, ki večinoma pojejo, vljudo rečeno, podpovprečno. Vse to ima seveda odločilen vpliv na razpršitev kakovostnih pevskih glasov v regiji. Mladi se dandanes z velikim navdušenjem predajajo redni dejavnosti, tudi glasbeni, če je le možna iz fotelja oziroma s pomočjo spleta. Podpora oziroma financiranje celjske ljubiteljske kulture se ureja vedno bolj neosebno, preko razpisov, projektov in ob odločitvah nekakšnih strokovnih komisij, ki odločajo na dopisnih sejah, ne da bi se sploh sestale. To so razmere, v katerih osebno le težko najdem spodbudo za sodelovanje na lokalni kulturni sceni. Posledice omenjenega položaja se kažejo v iz leta v leto starejšem članstvu zbora ter posledično v poseganju po vedno lažji notni literaturi. Zbor bi se z današnjo zasedbo le težko lotil tekmovalnih programov, zato se v glavnem udeležuje pevskih festivalov od Prage do Budimpešte in podobno. Toda še vedno dostojno in z navdušenjem zastopa barve Slovenije in knežjega mesta. »Zadnja leta zbor umetniško vodi dirigent Dominik Jurca. »Z veliko potrpežljivostjo in vrhunskim profesionalizmom uspe s pevci poustvariti lepe glasbene trenutke kljub pomanjkanju mlajših glasov. Z veliko hvaležnostjo se spominjam vseh ravnateljev Glasbene šole Celje, tudi sedanjega Simona Mlakarja. Veseli bomo obiska na našem koncertu, še bolj bi nas veselilo, če bi se Celjani odločili okrepiti in predvsem pomladiti naše vrste,« je iskreno razmišljanje končal Jagrič.

Foto: arhiv KMZC

Slavila slano in sladko

Preteklo soboto so v Gledališču Zarja Celje obeležili konec 31. Novačanovega festivala ljubiteljskega gledališča. V tekmo za tulipan za najboljšo predstav po oceni občinstva se je podalo pet predstav. Letos so gledalce prepričali igralci Gledališča Toneta Čufarja Jesenice s svojo dramatizacijo kulturnega filma Kajmak in marmelada avtorja Branka Đurića. Predstavo je režiral Gojmir Lešnjak – Gojc. Občinstvo je predstavi podelilo skupno oceno 4,63. Zaključno dogajanje je popestril tudi igralec Žiga Čamernik z monokomedijo Gospod predsednik, ki je do solz nasmejala gledalce.

»Užitek je spremljati, kakšno celostno in kakovostno gledališko produkcijo premoremo v Celju in Sloveniji ter kako topli, odprti, dojemljivi in zavzeti ljudje soustvarjamo ljubiteljsko gledališko kulturo,« je povedal predsednik Gledališča Zarja Celje Žiga Medvešek. »Prijetno je bilo videti tudi, kako gledalci to razumete in se s tem povežete ter se z užitkom po predstavah tudi družite in poklepate,« je dodal. Ob tem je izpostavil tudi navdušenje kako dojemljivi so gledalci za različne palete čustev, ki jih gledališče prinaša. »Vesel sem, da sem imel letos privilegij spremljati tako celostno dodelane gledališke predstave in da je imela komisija občinstva na vsaki predstavi tako težko delo. « Zbrane je nagovoril tudi župan Mestne občine Celje Matija Kovač, ki je delo Gledališča Zarja Celje ocenil kot odlično. »Gledališče izbira predstave glede na kakovost vsebin, njihovo aktualnost in celovito gledališko izkušnjo ter s tem podpira slovensko ljubiteljsko gledališko kulturo,« je dejal. »Še posebej mi je všeč, da ima pri tem veliko vlogo občinstvo, saj gledalci radi izrazimo svoje mnenje, in to vez med odrom in občinstvom dela še močnejšo. Ni gledališča brez aktivnega občinstva.«

LJ

Predstava Kajmak in marmelada v izvedbi Gledališča Toneta Čufarja Jesenice je prepričala obiskovalce. (Foto: Nik Jarh)

OSREDNJA
Knjižnica Celje

Pogovor s prekmursko pisateljico
Simono Rituper in lektorico ter
urednico Lučko Zorko.

Vabljeni na
**PREKMURSKI
VEČER**
18. 11. 2024 OB 17.30
ŠTUDIJSKA ČITALNICA
Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic

Prekmursko
presenečenje

Prekmurska glasba z
Miho Plevčakom, Urbanom
Jermanom in Miho Firštom iz
Hiše kulture Celje.

Ni dovolj odpraviti znakov bolezni, treba je odkriti vzroke zanje

Zdravnikom ne upajo povedati, da uživajo konopljo

Alternativne metode zdravljenja uporablja več kot pol milijona Slovencev.

Najbrž je načinov, kako si povrniti zdravje in dobro počutje, toliko, kot je bolnikov, saj je vsako bitje edinstveno. Uradna medicina obravnava bolezen kot napako v biokemičnem ustroju človeškega telesa, ki jo je treba odpraviti. Medtem alternativna medicina išče globlje vzroke za nastanek bolezni in pri tem upošteva več ravni človekovega bitja, od fizičnega do duhovnega. Alternativne metode zdravljenja uporablja več kot pol milijona Slovencev. Po podatkih ministrstva za zdravje med 60 in 80 odstotkov Slovencev s kroničnimi boleznimi uporablja pomoč alternativne oziroma komplementarne medicine. Med njimi so tudi naši sogovorniki – Maja, Gregor in Tim. Kakšne so njihove izkušnje?

BARBARA FURMAN, foto: Andraž Purg

V Sloveniji od leta 2007 velja Zakon o zdravilstvu, ki ureja področje alternativne medicine. Zdravilsko dejavnost obravnava kot gospodarsko dejavnost. Zakon namesto izrazov alternativ-

na ali komplementarna medicina uporablja izraz zdravilstvo. Ministrstvo za zdravje od leta 2017 podeljuje tudi zdravilske licence in zdravilce z licencami vpisuje v javno objavljen register.

Bolezen nas poziva k spremembi

Že v mladih letih je imela Celjanka Maja Kresnik hude težave s prebavo, pogosto je bila napihnjena in je imela bolečine v trebuhu. Zaradi zelo močnih menstrualnih krčev je pogosto iskala pomoč na urgenci. Pojavile so se tudi težave s ščitnico, kasneje še s kožo. Zdravniki so ji postavljali različne diagnoze in predpisovali neučinkovita zdravila. Zato je vzroke za svoje zdravstvene težave, ki so se vlekle več let, začela raziskovati sama. In se uspela izvleči iz njih. Kako?

Najprej se je, kot pravi, osredotočila na prehranjevanje. Preizkusila je kar nekaj diet, s katerimi je iz svojega jedilnika postopno umikala nekatera živila. »Prenehala sem uživati mleko in gluten ter predvsem procesirano hrano. Za daljše obdobje tudi stročnice in žitarice, za krajši čas še vse razhudnikovke. Vse to je sčasoma prispevalo k mojemu boljšemu počutju in vitalnosti, po dolgem času sem lahko mirno spala. Šele takrat sem si upala zanesti, saj bi bila s tako hudimi zdravstvenimi težavami prej težko kos materinstvu. Med nosečnostjo in porodom nisem imela težav, čeprav sem rodila pri 38 letih,« se rojstva

Maja Kresnik in dr. frekvenčne medicine in analiz Igor Petr poudarjata, da je vse energija.

Celjanka Maja Kresnik:
»V našem centru ne zdravimo, ker verjamemo, da se telo zmore samodejno pozdraviti, če mu zagotovimo primerne pogoje.«

z radostjo spominja Maja. Toda otrokova nespečnost jo je izčrpala. Ker ji je primanj-

kovalo spanja in počitka, so se njene zdravstvene težave vrnille, celo v nekoliko moč-

nejši obliki, dobila je tudi atopijski dermatitis. Doživljala je stres, ki ga ni znala obvladovati.

Vse je energija

Takrat je svojo pozornost usmerila v pridobivanje znanja o premoščanju stresa. »Stres ni negativen, saj nam omogoči, da se ustrezno odzovemo na neko okoliščino. Problem se pojavi, če ga ne znamo izklopiti ter se vrniti v notranji mir in ravnovesje. Pogosto zadostuje nekaj zaporednih globokih vdihov in izdihov, da se umirimo in v telesu ponovno vzpostavimo nemoten pretok življenjske energije. Ker vse je energija. Smo energijska bitja. Ko smo umirjeni in sproščeni, ima naš organizem na voljo dovolj energije za obnovitev,« poudari Maja, ki je prepričana, da je bolezen posledica energijskih blokad, ki nam sporočajo, da moramo nekaj spremeniti. Če te pozive preslišimo, se zdravstvene težave stopnjujejo. Zato je tako pomembno, da znamo poslušati sebe oziroma svoje telo. Maja je, da bi odpravila svoje zdravstvene težave, preučevala številne alternativne metode zdravljenja. Pridobila je veliko znanja, ki ga uspešno uporablja za ohranjanje svojega zdravja in dobrega počutja. Nanjo se za nasvete obrača vedno več ljudi. Pred

Pogovarjala sem se s Tino iz Griž, ki mi je povedala, da so jo pestile neznosne bolečine v križu. Bilo je tako hudo, da je pri oblačenju potrebovala moževo pomoč. Po prvi terapiji so se bolečine zmanjšale, s tretjo terapijo jih je povsem odpravila. Z navdušenjem mi je o svoji izkušnji s terapijo govorila tudi Anemari iz Žalca, saj je odpravila težave s ščitnico in hormonskim neravnovesjem. Skoraj mesec je imela zelo močne menstrualne krvavitve, ki so danes le še oddaljena preteklost.

Maja Kresnik je zaradi številnih zdravstvenih težav začela proučevati terapije s področja alternativne medicine.

časom je kot terapevtka in svetovalka začela sodelovati z doktorjem frekvenčne medicine in analize Igorjem Petrom v centru za krepitev zdravja in vitalnosti v Žalcu.

Frekvenčna terapija

»V našem centru imamo različne naprave, ki s frekvenčno terapijo v telesu vzpostavljajo energijsko rav-

novesje, da se v njem lahko začne samodejni proces samozdravitve. Večina naprav temelji na teraherčnih frekvencah, ki se na valovnem spektru uvrščajo med mikrovalovanje in infrardečo svetlobo ter blagodejno vplivajo na vse celice v našem telesu. Teraherčno frekvenčno terapijo so razvili Japonci,« je pojasnila in dodala, da prihajajo ljudje z različnimi težavami, od glavobolov, nespečnosti, težav s ščitnico in hormonskim neravnovesjem do akutnih vnetij, težav jajčniki, inkontinenco, bolečinami v hrbtenici ... Akutne težave odpravijo že po enem obisku, za kronične je treba več terapij. Sogovornica ob tem poudarja, da se telo zmore samodejno pozdraviti, če mu zagotovimo primerne pogoje. Igor Petr je doktor frekvenčne medicine in analize. Nekatere naprave in pripomočki v žalskem centru za krepitev zdravja in vitalnosti so za še večjo učinkovitost dograjeni po njegovih zamislih.

Timu je pomagala bioresonanca

Mateja Smogavc je le nekaj mesecev po rojstvu sina Tima opazila, da se po njegovem telesu širijo srbeči izpuščaji. Prekrili so vse njegovo telo, šlo je za zelo hudo obliko alergije. Zdravniki so si prizadevali na različne načine, a so mu lahko lajšali le simptome. Timova starša sta rešitev za svojega sina našla v terapijah z bioresonanco.

Kot je povedala Mateja, sta se možem najprej zatekla po pomoč k dermatologu, ki je za njunega nekajmesečnega sina predpisal kortikosteroid in sirup za blaženje srbečice. Rezultati testiranja so pokazali alergijo na mleko in jajca. »Tudi zelo stroga dieta ni pomagala. Izpuščaje mu je kasneje povzročal tudi hladen zrak ali stik s travo. Večkrat je bil hospitaliziran. Ob vnetju ušes je prejemal zdravilo v žilo, saj mu ga niso upali dati v obliki sirupov. Vrteli smo se v začaranem krogu brez učinkovitih

rešitev. Vsi v družini smo bili fizično in psihično utrujeni zaradi številnih neprespanih noči. Rešitve za sinovo zdravje sva začela iskati na področju alternativne medicine in se odločila za terapije z bioresonanco z upanjem, da bodo učinkovite,« se spominja napornega obdobja Mateja in pojasni, da je bioresonančna metoda zdravljenja usmerjena k odkrivanju vzrokov obolenj

in spodbujanju lastnih zdravilnih moči telesa. Temelji na fizikalnem valovanju oziroma nihanju.

»Že po treh tednih terapij z bioresonanco se je sinovo stanje začelo izboljševati. Niso nastajali novi izpuščaji, srbenje je pojenjalo. Približno pol leta sva ga vozila na tovrstne terapije vsak teden, kasneje približno dvakrat na mesec. Po dveh letih se mu je stanje popolnoma iz-

boljšalo. Danes je Tim zdrav in živahen osemletnik, lahko uživa skoraj vso hrano, izpuščaje dobi le občasno, povezani so predvsem s stresom,« s hvaležnostjo poudari sogovornica. Sinova izkušnja jo je privedla do spoznanja, da je zdravljenje lahko učinkovito šele takrat, ko ugotovimo vzrok bolezni, ne pa da zgolj ublažimo njegove posledice. »Pri tem moramo biti vztrajni in dosledni, predvsem moramo verjeti, da nam bo izbran način zdravljenja pomagal. Nič se ne zgodi čez noč. Naša pot je bila zelo dolga in naporna, sploh zame kot mam, saj sem se znašla v slepi ulici nemoči. A zdaj je Tim dobro. In to je najpomembnejše.«

Zdravilske storitve v Sloveniji so samoplačniške. Čakalne dobe so pri večini zdravilcev do mesec dni. Cene posameznih obiskov se gibljejo od nekaj deset do več kot sto evrov. (Vir: Zdravniška zbornica Slovenije)

Ko povezujemo um in telo

Športnega pedagoga Gregorja Marinška iz Celja so dlje časa pestile kronične bolečine v hrbtu. Pravi, da vzrok zanje ni bila poškodba ali posledica fizičnih obremenitev. Opravil je številne zdravstvene preglede in terapije, ki so bolečine omilile le za krajši čas. Zato je začel raziskovati vzroke za svoje težave. Med drugim je spoznal AEQ-metodo, ki mu je, kot poudarja, najbolj pomagala.

Znanje je poglobljal in tako že nekaj let kot učitelj AEQ-metode 2. stopnje in učitelj AEQ-dihanja 1. stopnje pri odpravljanju kroničnih bolečin

Gregor Marinšek nas poziva k podpirajoči pozornosti svojemu telesu. (Foto: osebni arhiv)

pomaga drugim na organiziranih delavnicah in vadbah.

»Bistvo je, da se začnemo učiti o naravnih zakonitostih in vplivih, ki delujejo na nas v današnjem času. Razumljeno informacijo in novo znanje potem med AEQ-vajami začutimo. Šele ko začutimo nered v telesu ter neprimeren in neučinkovit gibanje, ga lahko ozavestimo ter začnemo vzpostavljati nov, posodobljen način gibanja, delovanja in celostnega vedenja. Z AEQ-metodo namreč povezujemo um in telo, predvsem pa si ponovno dovolimo bolje čutiti in poslušati telo. Ker živimo hitro, površno, odtujeno od sebe. V življenju skrbimo za marsikaj, zapostavljamo pa svoje telo,

v katerem se kopičijo posledice travmatičnih dogodkov in stresa. Tak mačehovski odnos do telesa se odraža tudi v zdravstvenih težavah,« pojasni Gregor.

Zato je pomembno, da namenimo podpirajočo pozornost svojemu telesu, ki je naša povezava s podzavestjo. »Naši podzavestni vzorci predstavljajo naš osnovni operacijski sistem. Z njimi lahko ustvarjamo pozitivne učinke na svoje zdravje in dobro počutje, zato jih je smiselno obdržati in jih občasno le posodobiti. Tiste, ki nam prinašajo neželene rezultate, neurejene odnose in navsezadnje tudi kronične bolečine, pa je vredno prepoznati in spremeniti,« še poudarja sogovornik.

»Konoplja je bila vedno del medicine«

Naslednji teden bo v Rogški Slatini kongres za zdravnike in zdravstvene delavce na temo uporabe konoplje in kanabinoidov v medicini. »Izjemno pomembno je, da dobijo preverjene in znanstveno potrjene informacije. Bolniki se pogosto želijo posvetovati z zdravniki o uživanju konoplje, vendar se zdaj ne morejo. Zato pred svojimi zdravniki skrivajo, da jo uživajo. Bojijo se stigme ali pregona, ker jo nabavljajo na črnem trgu. Konoplja je bila vedno del medicine,« poudarja mikrobiologinja Tanja Bagar, direktorica Mednarodnega inštituta za kanabinoide Icanna.

Doc. dr. Tanja Bagar ima doktorat iz biomedicine in med drugim sodeluje pri izobraževanju avstrijskih zdravnikov, svetuje o varni ter učinkoviti uporabi kanabinoidov in je avtorica knjige Konoplja v medicini. Kot pravi, so kanabinoidi glavna skupina spojin, ki so prisotne v konoplji in imajo podobno vlogo kot varovalke v naših hišah, saj varujejo naše notranje ravnovesje pred vsemi dražljaji, patogeni in toksini iz okolja, ki bi ga utegnili zamajati ali porušiti.

Okrevanje po nesreči

Učinkovitost kanabinoidov in konoplje v medicini je odvisna od simptoma oziroma diagnoze, pojasni sogovornica: »Pri trdovratni epilepsiji so na primer kanabinoidi zelo učinkoviti, pri kronični in nevropatski bolečini je zelo učinkovita konoplja. Kanabinoidi so lahko v zelo veliko pomoč pri obvladovanju stranskih učinkov kemoterapije ter pri soočanju z vsakodnevnimi težavami, kot so občasne bolečine, nespečnost in tesnoba.«

Ob tem se spomni na 72-letnega gospoda, ki so ga po prometni nesreči zaradi poškodb začele pestiti kronične bolečine. Tkiva so se slabo

Dr. Tanja Bagar je zagovornica uporabe konoplje v medicinski namene. (Foto: osebni arhiv)

celila, ves čas so bile prisotne bolečine, prav tako strah pred vožnjo, podoživljanje slik in občutkov med nesrečo. Protibolečinska zdravila so mu povzročila želodčne težave in še kopico neželenih stranskih učinkov.

Dr. Tanja Bagar:
»Nemčija je odobrila več kot 80 konopljinih izdelkov za uporabo v medicini, ki jih bolniki dobijo na recept. Povpraševanje po njih se povečuje, zato Nemčija še dodatno uvaža konopljo za medicinske potrebe.«

Sin mu je priskrbel konopljno smolo. Že po nekaj dneh so 72-letniku bolečine začele popuščati. Tako se lahko ponovno odpravi na sprehod in brez težav opravlja dnevne obveznosti. Ker uživa manj zdravil, so se mu uredile prebavne težave. Ponovno dobro spi, brez nočnih mor. Nasploh ima več energije, zato lahko spet uživa v druženju z vnuki,« je še povedala dr. Bagarjeva.

Kaj pa prehranska dopolnila?

Vir zdravja in dobrega počutja nekateri iščejo v prehranskih dopolnilih. Pred njihovo uporabo je nujen posvet z zdravnikom ali s farmacevtom. Možnost goljufij ali prodaje nepreverjenega izdelka lahko prinese več škode kot koristi.

»Ljudje velikokrat posegajo po prehranskih dopolnilih zaradi zmotnega prepričanja, da so za zdravje bolj koristna od normalne uravnotežene prehrane. Menijo, da lahko z dopolnili na hitro preprečijo ali odpravijo zdravstvene težave,« pravi izredna prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek iz Slovenskega združenja za klinično prehrano. »Raziskave nedvomno kažejo, da je uravnotežena prehrana, ki je prilagojena potrebam posameznika, zadosten vir vseh hranilnih snovi, ki jih organizem potrebuje. Izjema so posamezniki, ki zaradi bolezni in diete z običajno prehrano ne zadostijo potrebam organizma.«

Trg ni nadzorovan

Uporaba prehranskih dopolnil v vsakodnevni prehrani brez specifičnega vzroka je povsem nepotrebna, a

Če uživamo raznovrstna živila, prehranskih dopolnil ne potrebujemo, poudarjajo zdravniki. (Foto: arhiv NT)

tudi tvegana. »Problem je, da trg prehranskih dopolnil ni sistemsko nadzorovan, zato ni zagotovila za njihovo varnost ter učinkovitost. Tudi njihova sestava je lahko drugačna, kot je navedeno na deklaraciji. Zato lahko prehranska dopolnila predstavljajo tveganje za zdravje,« še opozarja sogovornica.

Večina prehranskih dopolnil je zelo procesiranih, zato je njihovo uživanje lahko povezano z razvojem različnih kroničnih bolezni, tudi rakastih. »Z rednim uživanjem prehranskih dopolnil lahko namesto izboljšanja zdravja dosežemo nasprotni učinek. V nekaterih primerih lahko to privede tudi do smrti. Če vam uživanje prehranskega dopolnila svetuje zdravnik, ga kupite v lekarnah oziroma le pri preverjenih proizvajalcih. Ne kupujte dopolnil, ki jih nekdo

oglašuje kot čudežne formule, 100-odstotno naravno ali celo kot alternativo zdravilom,« svetuje Rotovnik Kozjekova.

»Ljudje velikokrat posegajo po prehranskih dopolnilih zaradi zmotnega prepričanja, da so za zdravje bolj koristna od normalne uravnotežene prehrane,« ugotavlja izredna prof. dr. Nada Rotovnik Kozjek iz Slovenskega združenja za klinično prehrano,

To niso zdravila

V Lekarniški zbornici Slovenije pojasnjujejo, da področje prehranskih dopolnil ureja zakonodaja s področja živil. Zato je nadzor nad temi izdelki drugačen. »Prehranska dopolnila niso zdravila, saj nimajo dokazov za zdravljenje ali preprečevanje bolezni. Nasprotno so zdravila izdelki, za katere so dokazane njihove varnost, kakovost in učinkovitost, vse naštetje je pod stalnim nadzorom tudi po prihodu zdravila na trg,« poudarja farmacevt Bojan Madjar.

Dodaja, da ljudi pogosto zmede – in oglaševalci to s pridom izkoriščajo – da so tako zdravila kot prehranska dopolnila v obliki tablet, kapsul ali sirupov. »Zanimivo je, da oglaševalci ljudi bolj pričajo kot strokovni zdravstveni delavci. Farmacevti se zavedamo, kaj so prehranska dopolnila in kaj niso, da so možna součinkovanja z zdravili, da lahko negativno vplivajo v primeru nekaterih zdravstvenih ali fizioloških stanj. Zato v lekarnah velikokrat njihovo uporabo odsvetujemo. « Ob tem sogovornik poudarja, da farmacevti niso proti uporabi prehranskih dopolnil, a se zavzemajo za njihovo razumno oziroma smiselno uporabo. SŠol

Policisti ta teden poostreno nadzorujejo poklicne voznike. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Med poklicnimi vozniki tudi smrtne žrtve

Varnost poklicnih voznikov je ključna

V ponedeljek se je začela druga letošnja nacionalna preventivna akcija za večjo varnost voznikov tovornih vozil in avtobusov, ki jo izvajata agencija za varnost prometa (AVP) in policija. Evropsko usklajen poostren nadzor pod skupnim imenom Truck & Bus bo na večini evropskih cest trajal do 17. novembra. Agencija za varnost prometa bo v soboto v Centru varne vožnje Vransko pripravila brezplačen preventivni dogodek za voznike tovornih vozil in avtobusov. Med drugim si bodo vozniki lahko ogledali zadnje novosti zimske službe Dars ter se preizkusili na simulatorju vožnje. Pripravljajo tudi predavanja na temo vožnje v zimskih razmerah, zavornih poti, izvajanja nadzora nad tovornimi vozili in avtobusi ter metod za sprostitev za večjo osredotočenost med vožnjo.

JANŽE FRIC

Vozniki tovornih vozil in avtobusov so pomembni udeleženci v cestnem prometu, ki vplivajo na splošno prometno varnost. V zadnjih desetletjih se je cestni tovorni promet v Sloveniji močno povečal, kar povečuje tudi možnost za nastanek prometnih nesreč. Podatki kažejo, da v zadnjih desetih letih narašča število prometnih nesreč, v katerih so udeleženi poklicni vozniki, tako kot povzročitelji kot udeleženci. Do 15. oktobra letos so bili vozniki tovornih vozil in avtobusov udeleženi v 2.338 prometnih nesrečah, povzročili so jih več kot polovico, 57 odstotkov.

Med žrtvami predvsem vozniki

Letos so poklicni vozniki povzročili šest smrtnih žrtev, štirje od teh so bili vozniki tovornih vozil sami, poleg tega še en voznik osebnega vozila in en pešec. 31 oseb je bilo hujše poškodovanih.

Najbolj pogosti vzroki hudih in smrtnih prometnih nesreč, ki jih povzročijo vozniki tovornih vozil in avtobusov, so v zadnjih petih letih nepripravljena hitrost, neupoštevanje pravil prednosti, premiki z vozilom in nepravilna stran oziroma smer vožnje. Policisti so do 15. oktobra pri voznikih tovornih vozil ugotovili skoraj 40 tisoč kršitev prometnih predpisov, kar je približno 2.500 kršitev več kot v enakem obdobju lani.

Nadzor tovornega in avtobusnega prometa

Poleg poostrenih nadzorov nad avtobusi in tovornimi vozili policisti ta teden tudi pri rednem delu prednostno nadzorujejo tovorna vozila in avtobuse. Nadzor tovornih vozil izvajajo s preusmeritvijo tovornih vozil na nadzorne točke na avtocestah in hitrih cestah, avtobuse pa nadzoru-

jejo tudi na avtobusnih postajališčih.

Pri voznikih so policisti še posebej pozorni na spoštovanje omejitev hitrosti, tehnično brezhibnost vozil, morebitno preobremenjenost, spoštovanje zakonodaje in pravil o nalaganju in pritrjevanju tovora, psihofizično stanje, uporabo varnostnega pasu ter uporabo naprav in opreme, ki zmanjšujejo voznikovo pozornost.

Nasveti AVP za voznike osebnih vozil

AVP svetuje, da vozniki spoznajo mrtve kote tovornjakov in pravilno postavijo svoje vozilo, da jih bodo vozniki tovornjakov opazili. Mrtvi koti vključujejo območja neposredno pred tovornjakom, za njim, poleg voznikovih vrat in velik del na desni strani vozila.

Vozniki naj tudi ohranijo varnostno razdaljo, saj tovornjaki potrebujejo več prostora za ustavljanje, in vozijo po levem pasu le, če prehitvajo. Prav tako se naj izogibajo sunkovitim manevrom pred tovornjakom, kot so nenadno zaviranje ali spremembe smeri, vrivanje in podobno.

Agencija voznike še opozarja, naj ne vozijo preblizu zadka tovornjaka. Ti namreč potrebujejo prostor za ustavljanje, ki je lahko do 40 odstotkov daljši kot pri osebnem vozilu. Dodajajo, da če vozniki ne vidijo ogledal

tovornjaka, jih tudi voznik tovornjaka ne vidi.

Predlagani ukrepi za izboljšanje varnosti

Prvotni cilj nacionalnega programa varnosti cestnega prometa je, da na slovenskih cestah v letu 2030 ne bi umrlo več kot 50 oseb in da se v prometnih nesrečah ne bi hudo telesno poškodovalo več kot 400 oseb. Kot pravijo v AVP, bomo te cilje dosegli le s sodelovanjem in z izvajanjem ukrepov, ki so bili določeni v devetih stebrih varnega prometnega sistema. Med njimi je tudi steber poklicnih voznikov gospodarskih vozil. Zavedati se moramo, da smo za varnost v prometu odgovorni vsi udeleženci.

Med predlagani ukrepi za izboljšanje varnosti poklicnih voznikov je prilagoditev infrastrukture, predvsem izboljšanje parkirnih možnosti na avtocestnih počivališčih in namestitve dodatne opreme, kot so prhe in prostori za počitek. Drugi ukrep vključuje prilagoditev vozil, in sicer spodbujanje vgradnje varnostnih tehnologij, kot so kamere za vzvratno vožnjo in asistenčni radarski sistemi. Zelo pomembna sta tudi izobraževanje in nadzor. Kot dodajajo v AVP, bi bila potrebna prenova poklicnega usposabljanja in okrepljen nadzor nad upoštevanjem predpisanih počitkov in tehnične brezhibnosti vozil.

Voznik začetnik divjal v naselju

Policisti Postaje prometne policije Celje so pretekli teden izvajali meritve hitrosti v naselju Pristava na območju Policijske postaje Šmarje pri Jelšah. Na delu, kjer je hitrost s omejena na 50 km/h, je voznik začetnik, državljan Bosne in Hercegovine, vozil s hitrostjo 112 km/h.

Zoper voznika bodo podali obdolžilni predlog na pristojno sodišče. Za storjeni prekršek sta predpisana globa 1.200 evrov in stranski ukrep prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja za vse kategorije motornih vozil, ki jih poseduje.

Policisti pri tem opozarjajo, da je neprimerna hitrost, sploh v povezavi z neizkušenostjo voznikov začetnikov, eden najpogostejših vzrokov najhujših prometnih nesreč. Vsem voznikom zato svetujejo, naj prilagodijo hitrost vožnje veljavnim omejitvam, svojemu voznškemu znanju, izkušnjam ter razmeram na vozišču.

JF

Prehitel voznik je ostal brez vseh voznških dovoljenj. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Vozil pijan in brez voznškega dovoljenja

Celjski policisti so voznika začetnika obravnavali tudi v ponedeljek, in sicer na Mariborski cesti v Celju, kjer je vozil v času ukrepa prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja in pod vplivom alkohola. V krvi je imel malo več kot promile alkohola. Vozniku so policisti osebno vozilo zasegli. Sledil bo obdolžilni predlog.

JF

Kradla po trgovinah

Prejšnji teden je delavka trgovine Kea Dramlje pri tatvini žgane pijače zalotila mlajšo žensko in jo zadržala do prihoda policistov. Ista ženska je enako žgano pijačo želela ukrasti še v poznih popoldanskih urah v trgovini Lidl v Šentjurju, kjer je bila pri dejanju zalotena in zadržana do prihoda policistov. Zoper žensko bodo policisti za obe kaznivi dejanji podali kazensko ovadbo na pristojno državno tožilstvo.

JF

Ponesrečil se je med delom

Policisti so bili prejšnji teden obveščeni, da je prišlo do poškodbe med delom, pri kateri je občan pri popravilu strešne kritine na starejšem gospodarskem objektu delo opravljal na podestu, ki si ga je pripravil na čelni nakladalki traktorja, pri čemer je zdrsnil in se hujše poškodoval. Dela je opravljal sam. Reševalci so ga z reševalnim vozilom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga oskrbeli. Policisti bodo o nesreči s poročilom obvestili pristojno državno tožilstvo.

JF

Takole so se celjske košarkarice letos veselile osvojitve svojega 18. naslova državnih prvakinj.

Po ločitvi od moškega se je začel vzpon celjskega ženskega košarkarskega kluba

V sredo odprtje muzeja ob 30. obletnici

V sredo se bodo košarkarice Cinkarne Celje v ligi Waba v dvorani Gimnazije Celje – Center pomerile z ekipo beograjskega Partizana (19.00). Uro prej se bo začela slavnostna prireditev, ki bo obeležila izjemno uspešna tri desetletja celjskega ženskega kluba. Ta se je leta 1994 osamosvojil.

DEAN ŠUSTER

Pet let kasneje se je preselil v dvorano »pedagoške« šole in kmalu prevzel popolno prevlado v slovenskem prostoru.

Kar 43 članskih reprezentantk

Že vrsto let ga zelo uspešno v vlogi predsednika vodi Borut Kop, vlogo direktorja opravlja Uroš Kranjc, ki je neposredno povezan z vsemi uspehi ekipe. V klub je romalo kar 73 lovorik. 30 so jih osvojile mlajše selekcije. Članska ekipa je bila petkrat prvakinja Jadranske lige (vselej nepričakovano), ima 18 prvih mest v slovenskem pokalnem tekmovanju, kar 20-krat je bila državna prvakinja. Desetkrat je bila

izbrana za najboljšo žensko ekipo v celjski občini, leta 2009 je klub prejel bronasti grb Mestne občine Celje. Ena nekdanja igralka je zaigrala v ženski različici lige NBA, kar 17 košarkaric, ki je nosilo celjski dres, se je preizkusilo v klubih, članih evrolige. Iz celjskega kluba je izšlo kar 43 članskih državnih reprezentantk.

Predstavljeni največji uspehi

Da vsi pokali in priznanja ne bodo natlačeni v majhni klubski pisarni, se je vodstvo kluba odločilo, da bo pripravilo manjši muzej na tribuni za košem. Tam bo kronološko predstavljeno delovanje kluba med letoma 1994 in

2024, in sicer s fotografijami ekip iz sezon, v katerih je bila osvojena vsaj ena lovorika. V vitrinah pod njimi bodo vsi osvojeni pokali. »Tako želimo trajno širši javnosti pokazati, kaj smo osvojili in dosegli. To se nam je zdelo najbolj primerno. V dogovoru z vodstvom šole se nam je želja uresničila,« je povedal Uroš Kranjc. Na drugi strani bo na steni, ki je bližje vhodu za gledalce, odprta Hiša slavnih (imenovana Hall of fame), kjer bodo predstavljene najvidnejše predstavnice igre pod košema.

Še zbornik, bilten, spletna stran ...

Muzej in Hišo slavnih klub pripravlja v sodelovanju in ob izdatni pomoči glavnega pokrovitelja Cinkarne Celje in Mestne občine Celje. V sredo bosta izšla tudi zbornik ob 30-letnici kluba in redni letni bilten. Isti dan bo začela delovati tudi prenovljena klubska spletna

stran. Povabljenec je veliko tako iz lokalnega okolja kot tudi iz državne ravni (KZS, OKS). Prišli bodo trije častni člani kluba, številni nekdanji klubski delavci, trenerji, igralki ... V otvoritveni slovesnosti bodo sodelovale tudi igralki mlajših klubskih selekcij. Najvidnejši slovenski igralki iz Cinkarne Blaža Čeh in Lea Bartelme sta odigrali dve tekmi v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Slovenska reprezentanca je najprej v Helsinkih premagala Finsko s 84 : 62, potem je v Ljubljani ugnala še Madžarsko s 74 : 67 in zasedla vrh skupine B ter ima zdaj odlične možnosti za uvrstitev na EP. Brez reprezentantk je celjska ekipa odigrala tekmo slovenske lige. V svoji dvorani je povsem nadigrala Ježico, dosegla je dvakrat več točk od gostujoče zasedbe (106 : 53). Najboljši strelki sta bili Thayna Silva s 26 in Kim Žibert s 17 točkami.

Foto: Andraž Purg

Slovenski reprezentantki sta trenutno Lea Bartelme in Blaža Čeh. Ob niju je trener Damir Grgić, ki mu je uspel nesluten vzpon celjske ženske košarke.

Maša do naslova prvakinja v Atenah

V prvih desetih novembrskih dneh je bilo v Atenah člansko evropsko prvenstvo v kimboksu. Športni klub Hyong iz Celja je bogatejši za laskavi naslov, saj je Maša Kenjalo je v kategoriji do 60 kilogramov postala evropska prvakinja.

V izenačenem boju za zlato medaljo je premagala Čehinjo Tobolovo. Larisa Žagar Slemenšek je osvojila peto mesto.

Napet finale

Maša je bila kot nosilka v prvem krogu prosta, v drugem je po dolgih šestih minutah le ugnala doma-

činko Martho Nystazou in si z zmago s 3 : 0 zagotovila preboj med najboljši štiri. Z istim izidom je Celjanka premagala še Ukrajinko Hulanaro Ofitserovo. V petkovem finalu jo je čakala izjemna nasprotnica, na poti do finala zelo suverena češka reprezentantka Tereza Tobolova. Boj je bil napet, kajti dekleti nista popuščali. Na koncu so se zmage varovanke trenerja Uroša Bernarda veselili v našem taboru.

Po daljšem času brez odličja

Larisa Žagar Slemenšek žal s tega evropskega prvenstva odhaja z grenkim

priokusom. Nastopila je v isti disciplini kot Maša (light contact). Nosilki mnogih odličij z velikih tekmovanj je tokrat manjkal kanček sreče. V boju z irsko predstavnico Sarah Lehane ji ni uspelo zadržati vodstva, tako se je v zadnji sekundi rezultat preobrnil in Larisa je evropsko prvenstvo končala na 5. mestu. Tudi v drugi disciplini (point fight) se ji ni izšlo v izdihljajih dvoboja in je po podaljšku ter porazu proti Hrvatici Martini Buterin ostala brez boja za medalje. V grški prestolnici je nastopilo 982 tekmovalcev iz 41 držav.

DŠ, foto: arhiv ŠK Hyong

Maša Kenjalo med uspešno akcijo proti grški predstavnici

Z zlato medaljo in lepim pokalom

Laški veterani prejeli občinsko bronasto jubilejno listino

Praznovali so pionirji razvoja slovenske veteranske košarke

Košarkarski veterani laškega Zlatoroga so praznovali 30 let. V Treh lilijah sta se pomerili ekipi modrih in zelenih, ki sta ju vodila Srečko Lesjak in Milan Damiš. Vabilu se je odzvalo ogromno košarkarjev.

DEAN ŠUSTER

Tisti, ki so imeli doslej srečo z zdravjem, so igrali, preostali so bili na tribunah.

Sadarja, Jožeta Sadarja

Med slavnostnim odprtjem je spregovoril tudi častni član Košarkarskega kluba Zlatorog **Jože Sadar** starejši: »Spominjam se, ko je v začetku leta 1994 k meni prišel Srečko Lesjak, vsem dobro znan Ečo, s predlogom, da bi v našem košarkarskem klubu ustanovili veteransko sekcijo. To smo tudi storili. Naši veterani so se najprej udeleževali turnirjev po Slovenji, sčasoma so se preselili na mednarodno sceno in tekmovali na različnih celinah. Celo naslov svetovnih prvakov so osvojili leta 2007 v Portoriku. Naj dodam, da Košarkarski klub Zlatorog obstaja 55 let, veteransko klubu pa iskreno čestitam ob okrogli obletnici.« Njegov sin Jože je dolgoletni član veteranske ekipe, še bolj pomemben je njegov organizacijski delež, kar so izpostavili domačini, ki se zavajajo, za kaj vse je poskrbel.

»Dajte življenje svojim letom«

Organizacija je bila resnično odlična. V revialni tekmi so igrali tudi gostje iz Hrvaške (Sukošan) in Srbije (Novi Sad). Ogledal si jo je tudi Žarko Vujović, ki je pri KK Zlatorog pustil močan pečat. Prvi mož evropske veteranske košarke **Vincenc Butala** je dejal: »Ni veliko veteranskih klubov, ki organizirano delujejo 30 let. Zato vam čestitam v imenu svetovne košarkarske veteranske organizacije in tudi v imenu Košarkarske zveze Slovenije, ki ima komisijo za veteransko košarko. Prvič ste se na mednarodnem prizorišču pojavili na osmem svetovnem prvenstvu, ki je bilo na Novi Zelandiji, zato lahko rečem, da sodite med pionirje razvoja veteranske košarke pri nas. Ne dajte let svojemu življenju, temveč dajte življenje svojim letom in še naprej igrajte košarko!« V dvorani sta bila tudi minister Matjaž Han in poslanka državnega zbora Janja Sluga.

Neuničljiv Ečo

Župan Laškega Marko Šantej je klubu Veterani Zlatorog Laško predal bronasto jubilejno listino, in sicer v roke predsedniku kluba **Srečku Lesjaku**: »Leta 2005 smo se odpravili na svetovno prvenstvo na Novo Zelandijo. Dlje ni bilo možno. Osvojili smo tri medalje na svetovnih prvenstvih, vseh možnih žlahnosti. Na prireditvi je bilo resnično vse po naših željah. Za nami je velik organizacijski zalogaj. Potrudili smo se. Tudi predstavnikom medijem se zahvaljujem, ker podpirate naš trud.« Vsi ga kličejo Ečo in ker je nepopustljiv na parketu, je tudi tokrat zmagal. Namreč vodil je modre, ki so bili v precej izenačeni tekmi boljši od zelenih. Srečko je po koncu tekme zadel 14 prostih metov zapovrstjo.

Homogenost ostaja

Tomaž Blagotinšek je igral za člansko moštvo laškega Zlatoroga (zdaj je v upravnem odboru prvoligaša), kasneje je bil med najbolj zaslužnimi za vse mednarodne uspehe laške veteranske ekipe: »Pri 30 letih sem končal športno pot pri prvoligašu Zlatorogu in se pridružil veteranom, ki so delovali že štiri leta. Bil sem udeleženec svetovnega prvenstva na Novi Zelandiji. Izpo-

Zmagovalca v vseh pogledih, Srečko Lesjak (levo) in Jože Sadar mlajši

stavil bi osvojitev zlate medalje v Portoriku. Lani smo bili v Argentini in igrali v kategoriji nad 50 let. Štirinajst dni je bilo nepozabnih. Zgodbo je začel naš Ečo. Pomagamo mu in mu stojimo ob strani. Smo homogena ekipa, kar dokazuje skupnih 30 let. Na tokratno dru-

ženje smo povabili tudi tuje košarkarje, s katerimi smo v odličnih odnosih. V petek smo odigrali tekme med seboj. Povabili smo 84 igralcev, ki so v vseh teh letih igrali za našo veteransko ekipo. Člansko moštvo KK Zlatorog je lani izpadlo iz prve slovenske lige

in se je po letu vrnilo vanjo. Trenutno glede na finančna sredstva, ki so namenjena laški košarki, vlečemo največ, kar je možno. « Z leti bo vedno več druženja in manj igranja, zato bodo dobrodošli vsi novi veterani.

Foto: Andraž Purg

Tokrat niso plesale mladoletnice, temveč ženske iz skupine Zeleni dive, ki so navdušile.

Tudi laški župan Marko Šantej je v pozdravnem nagovoru namenil pohvalne besede veteranom.

Da nobena žoga ne sme biti izgubljena, je dokazal Silvo Udrih (v zelenem dresu), oče Bena, ki je »gospodar dveh prstanov« v ligi NBA.

Uradni del se je končal s plesom.

Z leve so trener zelenih Milan Damiš, Beograđčan Milorad Kapor, ki je v filmu Skyfall držal pištolo pred glavo Jamesa Bonda, in Vili Einspieler, ki je bil pobudnik veteran-skega dvoboja med Celjem in Beogradom.

Zaradi dobre telesne pripravljenosti se je Tomaž Blagotinšek med tekmo lahko tudi malce poigral.

Hmeljni napitek med minuto odmora je bil zaslužen, da sta sodnika do konca obdržala popolno zbranost.

Med ogledom tekme sta se v pogovor zapletla nekdanja odlična košarkarja Zoran Golc (levo) in Sašo Govc.

Hitro preboleli krut razplet v Sevilli

Nogometaši Celja so se po 15. krogu 1. slovenske lige približali Olimpiji in Mariboru. V Novi Gorici so premagali Primorje s 3 : 1. Prvi polčas so dobili Ajdovci, za natečaj so imeli v 40. minuti še posredni prosti strel s petih metrov za možen rezultat 2 : 0, a se je izkazal vratar Lovro Štubljar.

Krivec za precejšnjo neveselost Klemen Nemanič se je odkupil v 55. minuti, ko je izenačil z udarcem z glavo. Enajst minut kasneje je bil natančen še Mario Kvesić, vse dvome glede zmagovalca je razblinil Edmilson po odlično izvedeni enajstmetrovki.

Nieto šokiral Spance

Nogometašem Celja ne gre ničesar zameriti v Sevilli. V 3. krogu konferenčne lige so izgubili proti Betisu z 2 : 1. Najprej so pri nespornem favoritu dolgo držali mrežo nedotaknjeno, se po zaostanku takoj vrnili v igro, zapravili izjemno priložnost za vod-

stvo (da, spet Aljoša Matko ...), toda na koncu je z golom v izdihljajih zanimivega obračuna slavila španska zasedba. Celjani so bili taktično skoraj dovršeni, gostitelji, ki so bili zelo oslabljeni, so bili seveda boljši, o čemer priča tudi statistika strel, toda lahko bi se končalo precej drugače. Edini gol za Celje je dosegel Juanjo Nieto po izjemni podaji Svita Sešlarja. Morda je tudi zato Sešlarja selektor slovenske reprezentance Matjaž Kek uvrstil na seznam igralcev, na katere bo računal na zadnjih dveh tekmah lige narodov, proti Norveški danes doma in proti Avstriji v gosteh. DŠ

LESTVICA 1. SNL						
OLIMPIJA	15	9	5	1	22:5	32
MARIBOR	15	8	5	2	26:11	29
KOPER	15	9	2	4	23:11	29
CELJE	15	8	2	5	29:24	26
BRAVO	15	7	4	4	22:15	25
MURA	15	6	3	6	21:20	21
KALCER	15	5	2	8	19:21	17
PRIMORJE	15	5	2	8	16:27	17
NAFTA	15	2	2	11	10:27	8
DOMŽALE	15	1	3	11	7:34	6

Litovec Armandas Kučis se je ustalil v celjski prvi postavi, potem je v Sevilli staknil poškodbo kolena, ki ga bo za dlje časa oddaljila od igrišč. (Foto: Andraž Purg)

Preostali izidi: Koper – Domžale 4 : 0 (vse gole je dosegel Deni Jurić, štiri gole je na Bonifiki za zmago Celja s 4 : 1 leta 1996 dosegel tudi Faik Kamberović), Nafta – Bravo 0 : 1 (Lendavčani so bili oškodovani za enajstmetrovko), Olimpija – Maribor 0 : 0 (po rdečem kartonu Govee so imeli gostje 26 minut igralca več, potem je bil izključen Iličić) in Kalcer Radomlje – Mura 2 : 4 (Prekmurci so v 80. minuti povedli s 4 : 1).

Komerički izboljšal državni rekord

Prva tekma mladinskega svetovnega pokala v hitrostnem drsanju na kratke proge je bila v italijanskem Bormiu. Na njej je sodelovalo 55 hitrostnih drsalcev iz celega sveta.

Slovenske barve je zastopal Tibor Komerički, član Drsalnega kluba Celje. Najhitrejši slovenski reprezentant v hitrostnem drsanju na kratke proge je tekmoval na razdaljah na 500 in 1.000 metrov. Na krajši progi se je uvrstil v polfinalni repasaž, potem je padel. V kvalifikacijski vožnji je postavil državni rekord (42,16 sekunde). Zasedel je 25. mesto. Na dvakrat daljši razdalji je bil 42. Komerički je ostal v Bormiu, saj bo tam konec tega tedna še ena tekma svetovnega pokala. DŠ

Tibor Komerički je v kvalifikacijah tekme mladinskega svetovnega pokala izboljšal državni rekord na 500 metrov. (Foto: arhiv DK Celje)

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI, WWW.POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962, 031 612 618

ODPIRALNI ČAS:
TOREK-PETEK: 10.00 - 16.00, SOBOTA: 9.00-13.00
NEDELJA, PONEDELJEK, PRAZNIKI: ZAPRTO

**SOBOTA, 16. NOVEBER 2024,
OB 9.30, STARA GROFIJA**

OTROŠKA
USTVARJALNICA

**ŽIVALSKI
SVET**

VSTOPNINA: 5€

**SOBOTA, 16. NOVEBER 2024,
OB 11.00, KNEŽJI DVOR**

JAVNO
VODSTVO

**CELEIA
MESTO POD
MESTOM**

VSTOPNINA: 5€

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 14. 11.
16.30 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop nadstandardnih programov
17.00 Vila Bianca Velenje
Na čaju ob petih <i>Odprtje razstave</i>
19.00 Dom kulture Velenje
Alfa samski <i>Komedija Špas teatra</i>
19.00 Galerija Velenje
Square1 <i>Plesni performans, izvedba: Polett Kazsa in Mateja Železnik</i>
19.00 Dom kulture Slovenske Konjice
Iščem tipa za svojo ženo <i>Komedija SNG Kranj</i>
19.19 Knjižnica Velenje
Napisala sem roman <i>Predstavitev knjige avtorice Ksenije Medved</i>
19.30 Kulturni center Laško
Visoka napetost <i>Komedija z Matjažem Javšnikom</i>
PETEK, 15. 11.
18.00 Galerija Mozirje
30. slikarski študijski dnevi Ex tempore: Mozirski gaj 2024 <i>Odprtje likovne razstave</i>
19.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Noč strasti <i>Glasbeno-kulinarični večer</i>
19.00 Cerkev svetega Jožefa Celje
Tomaž Sevšek Šramel <i>Koncert</i>
SOBOTA, 16. 11.
10.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Kvak se pa tukaj dogaja <i>Rumeni abonma in izven; ob 11.00 Zeleni abonma in izven</i>
10.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Otroški abonma Jurček: Zlatolaska in trije medvedi <i>Lutkovno-igrana predstava</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

10.30 Dom kulture Velenje
Kokošji rod <i>Šentjakobsko gledališče Ljubljana</i>
11.00 Pokrajinski muzej Celje
Celeia – mesto pod mestom <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
11.00 Kulturni center Rogaška Slatina
Tinko Celinko <i>Igrana predstava</i>
18.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Spominjamo se <i>Svečana akademija v počastitev 150. letnice rojstva in 90. letnice smrti Rudolfa Maistra ter 130. letnice rojstva Franja Malgaja</i>
19.00 Špital za prijatle Celje
Poetically Uncorrect <i>Koncert</i>
19.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
MePZ A Cappella Petrovče <i>Jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja</i>
19.00 Zadrufni dom Ponikva pri Žalcu
Folklorna skupina Ponikva <i>Koncert ob 25-letnici delovanja</i>
NEDELJA, 17. 11.
17.00 eMce plac Velenje
Kamišibaj predstava <i>Avtor Boštjan Oder</i>
18.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Posli pod krinko <i>Kriminalna komedija v izvedbi Špas teatra</i>
PONEDELJEK, 18. 11.
14.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop tekmovalcev
17.00 Kulturni dom Vojnik
Buča Debeluča <i>Gledališka predstava</i>
19.30 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Absurdanija, d.o.o. <i>Reciklirana monodramedija</i>
TOREK, 19. 11.
11.30 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop dijakov srednje stopnje

17.00 Kulturni dom Dobrna
Buča Debeluča <i>Gledališka predstava</i>
17.00 Knjižnica Šentjur – Enota Ponikva
Teden splošnih knjižnic: Pika poka, Piskrček <i>Pripovedna predstavica</i>
18.00 Ipavčev kulturni center Šentjur
Teden splošnih knjižnic: Slovenci, naši davni predniki <i>Predstavitev knjige avtorja Boruta Koruna</i>
19.30 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Absurdanija, d.o.o. <i>Reciklirana monodramedija</i>
SREDA, 20. 11.
16.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
Javni nastop učencev osnovne stopnje
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Psst! To je knjižnica! <i>Gledališka predstava</i>
18.15 Celjska kulturnica
Proza za vse generacije <i>O knjigi se bo z avtorjem pogovarjal Matej Krajnc</i>
18.30 Trg celjskih knezov 9 Celje
Rožmarin za generala <i>Akademija v počastitev 150-letnice rojstva in 90-letnice smrti Rudolfa Maistra Vojanova, generala in pesnika</i>

Druge prireditve
ČETRTEK, 14. 11.
9.00 Hiša generacij Laško
Praznične voščilnice <i>Delavnica</i>
9.00 do 17.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Dan slovenskega znakovnega jezika <i>Gluhe in naglušne osebe vabijo na samostojne ogleds s pomočjo video vodnika v slovenskem znakovnem jeziku; vstop prost</i>
10.00 Fotohiša Pelikan Celje
Dan slovenskega znakovnega jezika <i>Gluhe in naglušne osebe vabijo na samostojne ogleds s pomočjo video vodnika v slovenskem znakovnem jeziku; vstop prost</i>

16.30 MC Šmartno ob Paki
Radi beremo <i>Bralne urice za otroke</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Bralno-pogovorna urica <i>Biblioterapevtsko srečanje</i>
18.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje
En hribček bom kupil <i>Tematski večer oddelka pihal</i>
18.00 Občinska knjižnica Prebold
Najprej človek, potem zdravnik <i>Predavanje Franca Novaka, dr. med.</i>
18.00 Dom Svobode Zidani most
Poklon Rudolfu Maistru
18.00 in 19.30 Mladinski center Žalec
Impro gledališče za otroke
19.00 Dom svetega Jožefa Celje
Praktična načela dobre vzgoje <i>Predavanje Marka Juhanta</i>
19.00 Občinska knjižnica Braslovče
Indijski Ladak <i>Potopisno predavanje Davida Steguja</i>
PETEK, 15. 11.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Cel svet Hermanovih prijateljev <i>Hermanova otroška ustvarjalnica</i>
9.00 Zbor pred Domom krajanov v Andražu
Martinov pohod po vinskih poteh Andraža
15.00 do 20.00 Dvorana Golovec Celje
Sejem rabljene in nove smučarske opreme <i>Sobota od 9.00 do 19.00 in nedelja od 9.00 do 17.00</i>

17.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Samorog Samo <i>Branje knjige; z vami bo avtorica Zala Đurić</i>
19.00 POŠ Prevorje
2. Anin večer v sezoni 2024/2025 <i>Gost večera Peter Orešnik</i>
21.00 Mladinski center Žalec
Karaoke
SOBOTA, 16. 11.
7.00 Kea Šentjur
Teden slovenske hrane v občini Šentjur – kmečka tržnica <i>Ponudba lokalno pridelane hrane in domačih dobrot</i>
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Mestna tržnica Velenje
8.00 do 11.00 Jurijev trg Tabor
Kmečka tržnica in degustacije ob tednu slovenske hrane
8.00 do 12.00 Tržnica Laško
Tržnica Laško
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
10.00 Osrednja knjižnica Celje
Pobarvanke z naših poti: Karavanke, Plov in Sumi <i>Uzbekistan z Anuško, Laro in Petrom, potopisno predavanje</i>

10.00 do 12.00 Rokodelski center Rogatec
Šivanje srčka iz usnja, polnjenje s sivko <i>Šiviljska delavnica z Roziko Lazar</i>
11.00 Galerija Velenje
Izdelava rastlinskega terarija <i>Delavnice</i>
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec
Izdelava naravnega mila <i>Zeliščarska delavnica</i>
PONEDELJEK, 18. 11.
10.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Z branjem do zvezd <i>Pogovorno dopoldne z dr. Sabino Fras Popović</i>
17.00 Občinska knjižnica Žalec
Pravlično druženje knjižnice s Sožitjem
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Prekmurski večer <i>Pogovor s pisateljico Simono Rituper ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic</i>
19.00 Sejna soba Občine Tabor
Življenje po njej <i>Predstavitev knjige Mateje Ocvirk Štrajhar</i>
TOREK, 19. 11.
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
18.00 Občinska knjižnica Tabor
Pravlična urica s poustvarjanjem
18.00 Župnijski dom Slovenske Konjice
Mojih 33 odprav <i>Potopisni večer Viktija Groslja</i>
19.00 Dom svetega Jožefa Celje
Predavanja in pogovori o duševnem zdravju

<i>Predavatelj: dr. Marko Pišljar</i>
SREDA, 20. 11.
7.00 Hiša generacij Laško
Kleklanje
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Vrtljak čustev <i>Hermanova otroška ustvarjalnica</i>
9.00 do 11.00 TIC Laško
Domači kotichek
16.00 Dom ob Savinji Celje
Medgeneracijski nastop
18.00 Mladinski center Žalec
Zvočna kopel z gongi
19.00 Občinska knjižnica Žalec
Utrip domoznanstva: pogovor s Feliksom Srebotom, članom Godbe Liboje od njene ustanovitve

Dobrodelne prireditve
PETEK, 15. 11.
19.45 Župnijska cerkev sv. Jurija v Mozirju
Poti do srca <i>Dobrodelni koncert Vokalne skupine Krila in Kvarteta Stiglic; vaš dobrodelni prispevek bo prispevek za ljudi v stiski</i>
SREDA, 20. 11.
19.00 Modra dvorana celjskega sejma
Dobrodelni večer smeha: Notranji pir <i>Monokomedija v izvedbi Mihe Šaleharja; sredstva bodo namenjena društvu Enostavno pomagam za njihovo tradicionalno Božičkovo tovarno daril</i>

NAJ VIVA

narodnozabavna TV oddaja

ans. Vihar

V četrtek, 14. 11., ob 20. uri

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in
agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktorica: Saša Pukl
Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se
plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman,
Janja Intihar, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona
Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedni-
ku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16
EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96
EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka
d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopi-
sov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme
določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank.
Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro
stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

V večnosti spominov
je vse tako živo in polno,
kot je bilo nekoč.
V spominih ljubljeni živijo,
kot da nikoli ne bi odšli ...

V SPOMIN

Te dni bo minilo deset let, kar si
nas zapustil, dragi ata, stari ata,
dedi, pradedi in tast

MILAN ŠMID

z Blatnega Vrha
(6. 6. 1929–15. 11. 2014)

Hvala vsem, ki ga s spomini ohranjate v večnosti.

Vsi tvoji, ki si nas imel neizmerno rad.

603

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši.
Ujeta v naša srca
z najlepšimi spomini
boš vsak naš korak
spremljala v tišini.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustila naša draga
mama, sestra, babica in prababica

JOŽEFA FIDERŠEK

z Ljubečne
(17. 1. 1933–5. 11. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena pisna in ustna sožalja, za vse poklone, tople besede in stiske rok ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala gospodu župniku Janku Ivančiču za pogrebno sveto mašo, cvetličarni Novak za aranžiranje cvetja, pogrebni službi Raj za organizacijo pogreba, pevski skupini gospe Vere Šolinc za čustveno odpete pesmi ter gospodu Polancu za zaigrano Tišino.

Iskrena hvala tudi DU Ljubečna, društvu Dobra volja ter Domu Lipa Štore.

Hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

610

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož, oče, tast,
dedi, pradedi, brat in stric

ALOJZ OBLAK

iz Šentjurja
(5. 5. 1944–11. 10. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsa izražena pisna in ustna sožalja, stiske rok, tople besede in objeme. Iskrena hvala za darovano cvetje, sveče in svete maše. Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred, JKP Šentjur in pogrebniemu zavodu Zagajšek za organizacijo pogreba ter praporščakom.

Predvsem pa se zahvaljujemo ZD Šentjur, gospodu Ljubomirju Iliču, dr., med., in patronažnim sestram, SB Celje, Onkološkemu inštitutu Ljubljana in UKC Maribor za nesebično pomoč in oskrbo v času njegove bolezni.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ki ste bili v mislih z njim.

Žalujoči: vsi njegovi

p

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate, dragi mož,
spomin bo za vedno ostal.

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

JANEZ ŠELIGO

iz Zibike 7
(17. 11. 1938–15. 10. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za izražena sožalja in pomoč.

Zahvaljujemo se gospodoma župnikoma Damjanu Ratajcu in Janku Strašku iz Cirkovc, Zibiškemu oktetu, gospe Mariji in gospodu Jožetu Jagodiču za poslovilni govor.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili v njegov zadnji dom.

Žalujoči: žena Milena ter sin Erik in hčerka Jerneja
z družinama

608

Prejemniku zlatega vojniškega grba

FRANCIJU
PLIBERŠKU

(1966–2024)

V SPOMIN

Občina Vojnik

V SPOMIN

Štiri leta je, kar te več med nami ni, a v naših srcih še vedno
si in boš ostal za vedno, naš dragi

ŠTEFAN
FELICIJAN

iz Dobja, Jezerce pri Dobjem 3
(10. 12. 1941–8. 11. 2020)

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

p

Veseli z vama smo živeli,
žalostni, ker vaju več ni,
ostali so živi spomini,
z nami potujeta vse dni.

V SPOMIN

Mineva pet let, kar sta nas za vedno zapustila, naša draga

MARTIN
PERČIČ

starejši

iz Planinske vasi
(12. 11. 1949–5. 11. 2019)

in

MARTIN
PERČIČ

majši

iz Planinske vasi
(30. 6. 1975–9. 12. 2019)

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njunih grobovih.

Vsi vajini, ki vaju neizmerno pogrešamo.

p

STROJI

PRODAM

TOMO Vinkovič 420, letnik 1987, prva lastnica, odlično ohranjen, prodam. Telefon 070 589-124. 595

POSEST

KUPIM

BIVALNI vikend ali hišo, do 60.000 EUR, kupim. Telefon 041 846-570. 590

OPREMA

PRODAM

KLUBSKO miza, 110/70/35 cm, stekleno, noge in spodnja polička v barvi hrasta, cena 35 EUR, in bel barski stol, cena 20 EUR, prodam. Telefon 041 620-132. 605

TRAJNOŽAREČO peč na drva, lepo ohranjeno, sušilni stroj, delujoč, pomivalni stroj in hladilnik Gorenje, delujoča, prodam. Telefon 070 726-758. 602

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, tik pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibao, telefon (02) 582-1401. n

KOKOŠI nesnice, rjave, črne in grahaste, možna dostava, že v nesnosti, prodam. Telefon 051 720-294. p

KOKOŠI nesnice, rjave, rdeče, trikolor in zelenojajčne bele, prodamo in dostavimo. Kmetija Šraj, telefon 031 751-675. n

PUJSKE, težke od 25 do 35 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodamo. Telefon 041 878-135. 591

PRAŠIČE, težke od 70 do 120 kg, prodam. Telefon 041 836-398. 609

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

BIKA, mesnate pasme, težkega približno 300 kg, kupim. Telefon 041 530-885. 604

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

FIŽOL češnjevec prodam. Telefon 070 808-560. 601

KRMNI krompir prodam. Telefon 041 663-137. 611

KUPIM

DOMAČO slanino kupim. Telefon 070 726-758. 602

OSTALO

PRODAM

CISTERNO za vino, 100 l, kot novo, prodam za 50 EUR. Telefon 040 200-320. 599

STROJ za pranje črev, nerjaveč, oljenje od zgoraj, in 210-kilogramska nerjaveča »štanga vago«, prodam. Telefon 040 575-924. 606

ZMENKI

62-letni moški višje postave želim spoznati damo, staro od 55 do 65 let. Telefon 071 356-883. 597

STAREJŠI upokojenec iščem gospo starejših let za skupno življenje, okolica Rimskih Toplic. Imam lepo pokojnino. Telefon 051 670-273. 607

Smrti

Celje

Umrli so: Nataša KUŽNER iz Celja, 51 let, Zora VERDEL z Dobrne, 76 let, Rozalija ROMIH iz Celja, 94 let, Franci POTOČNIK iz Zabukovice, 72 let, Alojzij TERBOVC iz Laškega, 88 let, Danica ARZENŠEK iz Celja, 88 let, Borislav JAGODIČ iz Celja, 80 let, Egidij FIFER iz Celja, 90

let, Aleksander KONRAD iz Dramelj, 92 let, Alfred PRATNEKAR s Polzele, 61 let.

Laško

Umrli je: Robert PIŠOTEK iz Laškega, 54 let.

Šentjur

Umrli sta: Janez PLANKO iz Škarnic, 48 let, Anton BOBEK s Planine pri Sevnici, 77 let.

Žalec

Umrli so: Frančiška GOLAVŠEK iz Šempetra, 77 let, Frančiška LOMŠEK s Polzele, 89 let, Ivana PODBREGAR iz Latkove vasi, 92 let.

Velenje

Umrli so: Darja HUŠ iz Šmartnega ob Paki, 60 let, Jožef PODJAVERŠEK iz Velenja, 85 let, Izet KOCA iz Velenja, 72 let, Marija Jožefa SKAZA iz Velenja, 82 let.

30 LET

tvc

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

novi tednik

Prvi v regiji

SVET POSODE

Ipavčeva ulica 21, 3000 Celje
www.svetposode.siSET TREH
POSOD
ZA VSE NOVE
NAROČNIKE
NOVEGA TEDNIKA

Naročniška akcija bo trajala do razdelitve posod oz. do 31. 12. 2024.

NAROČILNICA ZA

novi tednik

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19, 3000 Celje

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 6 mesecev
☐ na 3 mesece ☐ letno☐ Soglašam s prejetjem računov na elektronski naslov (e-mail)S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.
Pogoji in spletna prijava: www.novitednik.si/postanite-narocnik

SET 3 POSOD AMAZON

Nizka kozica 16 cm, 1,5 l, s stekleno pokrovko
Nizka kozica 20 cm, 2,75 l, s stekleno pokrovko
Visoka kozica 20 cm, 4 l, s stekleno pokrovko

Informacije in naročila:

narocnine@nt-rc.si, telefon: 03 422 51 71, www.novitednik.si.svet24.si/postanite-narocnik.

To pa še ni vse!

Med vsemi obstoječimi naročniki bomo
izžrebali 10 prejemnikov setov posod.

Paket Pametna samooskrba omogoča prihranke pri stroških elektrike

Do 60 odstotkov nižje položnice za
električno energijo

V GEN-I Sonce so prisluhnili izzivom strank in po koncu NET meteringa zasnovali paket prihodnosti, ki samooskrbo ponovno postavlja na prvo mesto zanimanja, ko govorimo o najvišjih prihrankih pri stroških električne energije. Kombinacija sončne elektrarne, hranilnika energije, odkupa presežno proizvedene energije in naprednega upravljanja s hranilnikom energije omogoča, da boste letno pri oskrbi z energijo prihranili do 60 odstotkov. Tako vam omogočamo vstop na pot energetske neodvisnosti.

Prednosti delovanja paketa
Pametna samooskrba

Paket Pametna samooskrba združuje moč dveh vodilnih podjetij v energetiki, GEN-I in GEN-I Sonce, ter prinaša novo raven energetske neodvisnosti. Z lastno sončno elektrarno in baterijskim hranilnikom že zdaj dosežete visoko stopnjo samooskrbe z energijo, v GEN-I pa vam ponujajo še več, tj. pametno upravljanje vašega hranilnika energije, ki vam zagotovi fiksni mesečni popust ne glede na letni čas oz. nihanja v proizvodnji energije.

Poleg tega paket vključuje visokokakovostno sončno elektrarno, ki poskrbi za proizvodnjo električne energije za vaše potrebe in vam omogoča neodvisnost od gibanja cen na energetskih trgih. Ko energijo potrebujete iz omrežja, vam jo GEN-I zagotovi po fiksni in konkurenčni ceni, poleg tega vam omogoča še samodejen odkup presežno proizvedene elektrike, kar še dodatno zmanjša mesečne stroške.

Tako lahko s pomočjo prihrankov iz treh virov dosežete do 60 odstotkov nižje stroške na računih za elektriko, kar vam prinaša dolgoročno finančno stabilnost in neodvisnost.

Brezobrestno odplačevanje, ki
ne bremeni vašega proračuna

Dodatna velika prednost paketa Pametna samooskrba je možnost brezobrestnega odplačevanja naložbe, kar omogoča nakup brez dodatnih finančnih bremen. Na voljo so tri sheme odplačevanja:

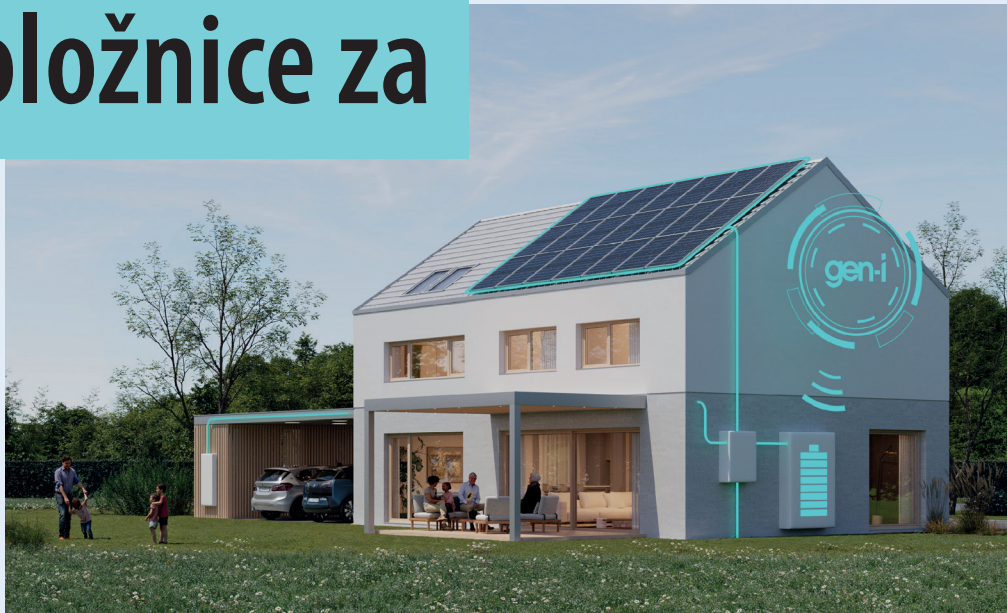
- 5-letno odplačevanje z lastno udeležbo in dodatnimi ugodnostmi, kot sta brezplačno zavarovanje in vzdrževanje.
- 7-letno odplačevanje z lastno udeležbo.
- 10-letno odplačevanje brez lastne udeležbe, kar pomeni, da nimate začetnih stroškov.

Z brezobrestnim odplačevanjem, ki ga nudi GEN-I Sonce za paket Pametna samooskrba, si zagotovite nakup paketa, ne da bi vas strošek nakupa dodatno breme-

nil. Model odplačevanja je nastavljen tako, da si z mesečnimi prihranki, ki jih zagotavlja paket, poplačujete višino obroka za brezobrestno odplačevanje naložbe. Vaš celotni mesečni strošek oskrbe z elektriko, vključno z brezobrestnim odplačevanjem naložbe, bo tako ostal zelo podoben tistemu, ki ga trenutno plačujete. Po odplačilu sledi neprekinjeno obdobje do 60 odstotkov nižjih stroškov na računu, seveda pod pogojem, da imate še naprej sklenjen paket Pametna samooskrba tudi po odplačilu naložbe in tako unovčite vse njegove ugodnosti.

Izkoristite najvišje subvencije
za samooskrbo v zgodovini

Da bo odločitev za samooskrbni paket še lažja, lahko izkoristite finančne spodbude za postavitev sončne elektrarne z baterijskim hranilnikom po novi zakonodajni shemi, ki jih omogoča družba Borzen. V okviru storitve na ključ GEN-I Sonce vsem strankam uredi dokumentacijo in prijavo za pridobitev ustrezne subvencije, kar vam še dodatno olajša dostop do naložbe. Število subvencij je omejeno, zato ne odlašajte. Na spletni strani www.gen-isonce.si izpolnite spletni obrazec in prejmite brezplačno ter neobvezujočo informativno ponudbo za paket Pametna samooskrba.

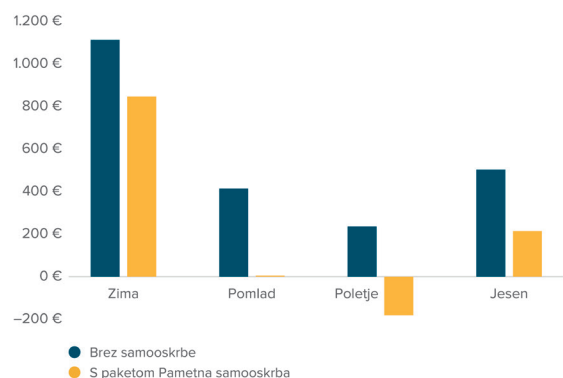

Zakaj izbrati paket Pametna samooskrba?

Paket Pametna samooskrba prinaša številne ključne prednosti, zaradi katerih izstopa med drugimi energetskimi rešitvami na trgu.

- Maksimalen izkoristek baterijskega hranilnika.
- Znižanje stroškov za elektriko do 60 odstotkov.
- Fiksni mesečni popust: z rednimi popusti pri hranite vsak mesec.
- Brezobrestno odplačevanje do 10 let: prilagojeno dljivo odplačevanje brez dodatnih obresti.
- Večja energetska neodvisnost.
- Odkup presežno proizvedene elektrike: samo dejni odkup presežno proizvedene elektrike, ki vam znižuje mesečne račune za električno energijo.
- Pridobitev visokih subvencij: znižanje stroškov naložbe s trenutno najvišjimi subvencijami v zgodovini.
- Zaščita pred nihanji cen: s prehodom na samooskrbo postanete bolj neodvisni od gibanja cen elektrike na trgu.
- Rešitev na ključ: celovita storitev – od načrtovanja do izvedbe in vzdrževanja.

Znižanje vaših računov s paketom Pametna samooskrba

Na Sveti Heleni okušali mlado vino in izbrali novega naj »gorman«

Martina spet ustoličili na star način

Minuli konec tedna so marsikje po regiji in državi pripravili prireditve v čast mlademu vinu. Žlahtno kapljico so okušali tudi udeleženci tradicionalne turistično-etnološke in kulturne prireditve Po Sveti Heleni Martin na star način. Omenjeni dogodek je zaščitni znak z vinogradi posejane vzpetine na 528 metrih nadmorske višine v občini Šentjur.

TINA STRMČNIK

Udeleženci so se že zjutraj podali na pohod, kjer jih je korak vodil mimo številnih vinogradov in zidanic. Kasneje so lahko spremljali običaj podiranja klopota in se nato v cerkvi sv. Helene udeležili maše. Nato je organizator, Društvo Sveta Helena, zanje pripravil pester program. »Naši predniki so se pred leti odločili, da bodo ohranjali stare običaje ob martinovem, v društvu pa to tradicijo peljemo naprej. Ohranjanje teh navad je pomembno tudi zato, ker povezuje domačine,« je dejala predsednica omenjenega društva **Damjana Gračnar**. Dodala je, da je ta prireditev tudi spodbuda lastnikom vinogradov, da bi

še naprej pridelovali vino, medtem ko ljudje marsikje po državi krčijo in opuščajo vinograde.

Da bo vino le v veselje

Po besedah Gračnarjeve so vinarji vsako leto postavlj-

»Na trto pazim vse leto, obdelovanje vinograda zahteva veliko dela. A če dobro delaš, je jesenski pridelek v veliko zadoščenje,« je pojasnil naj »gorman« Anton Golob.

ni pred zahtevnejše izzive pridelovanja vina. Pridelovalci so se tokrat spopadali s pozebo, nato s sušo in z vročino. Tudi kletarjenje ni

bilo najbolj preprosto, saj so ga spremljale visoke temperature ozračja. Kljub temu so lokalni vinogradniki uspeli svoje kleti napolniti s kakovostno kapljico. »Glede na to, kakšno je mlado vino, predvidevam, da bo vino, ko bo dozorelo, le še boljše,« je dejala sogovornica.

Blagoslov mladega vina je opravil duhovnik **Marko Šraml**. Slednji je poudaril, naj vino ljudem prinaša le veselje, ne pa žalost ali nesrečo. Obiskovalci so lahko nato s pomočjo degustacijskega kozarca okušali vina domačih

Slivnici in Vinogradniško društvo Šentjur.

Vinska kraljica in naj »gorman«

Naziv naj »gorman« oz. vinarja leta je tokrat prejel **Anton Golob**. Ta član Vinogradniškega društva Štefan iz Sv. Stefana, je imel kar 25 let vinograd in zidanico na Sveti Heleni, nato je zanj našel novega lastnika, sam pa se trti zdaj posveča v vinogradu na Babni Gori, kjer goji stare sorte trte. »Na trto pazim celo leto, obdelovanje vinograda zahteva veliko dela. A če dobro delaš, je jesenski pridelek v veliko zadoščenje,« je pojasnil. Organizatorji dogodka so poudarili, da je Golob vinar z dušo in s srcem, o pridelovanju vina ima ogromno znanja, ki ga z veseljem razdaja drugim vinarjem, ves čas tudi pomaga pri organizaciji tradicionalnega martinovanja na Sveti Heleni.

Organizatorji naziv »gorman« in tudi naziv vinske

Naj »gorman« Anton Golob in Ana Artnak, ki lento vinske kraljice sv. Helene nosi že od lanskega tradicionalnega martinovanja.

kraljice podeljujejo vsaki dve leti. Lento vinske kraljice so lani podelili Ani Artnak, ki se z veseljem udeležuje dogodkov, ki jih prireja Slovensko vinsko kraljestvo, združenje regionalnih vinskih kraljic iz

vseh treh slovenskih vinorodnih dežel. Artnakova tako na različnih sejmih in vinarskih dogodkih glas o z vinogradi posejanih gričih Svete Helene širi po vsej državi.

Foto: Nik Jarh

V kulturnem programu je sodelovala folklorna skupina iz Sv. Stefana.

Na prireditvi Martin na star način ohranjajo številne stare šege in običaje ob godu Sv. Martina.

Neumorna umetnica pisanega cvetja **Str. 27**

Novo življenje za 300-letnimi zidovi **Str. 28-29**

Les pripoveduje zgodbe **Str. 30-31**

»Presenečen, da prometnih nesreč ni več«

Herbaj z zvezkom, v katerega statistiko beleži že več kot četrto stoletje.

»Z vidika varnosti je vožnja po avtocesti najbolj varna in udobna«

Le še približno mesec in Elvis Herbaj se bo poslovil od položaja vodje Oddelka za cestni promet v Sektorju uniformirane policije v Policijski upravi Celje. V pokoj odhaja tako še en vrhunski strokovnjak s področja prometne varnosti. Z zdaj že upokojenim prometnim inšpektorjem Edijem Baumkirherjem sta v zadnjih desetletjih uresničevala vizije, k sodelovanju pritegnila številne ustanove in pristojne, osveščala ljudi in število smrtnih nesreč na Celjskem s svojim preventivnim delovanjem prepolovila. Oba sta imela ostrino kritike, kadar je bilo treba pokomentirati tudi odnos države ali posameznikov do prometne kulture. V času njenega delovanja se je varnost v cestnem prometu na Celjskem kljub vedno večji količini prometa izboljšala. V prometu smo na tak ali drugačen način udeleženi vsi. Kot pešci, kolesarji, potniki ali vozniki, velikokrat imamo več kot le eno vlogo. Herbaj pravi, da je lahko vsaka cesta nevarna. Nevarnost je odvisna od količine in vrste prometa, vremenskih razmer, infrastrukture in predvsem od trenutnega ravnanja posameznih udeležencev cestnega prometa.

JANŽE FRIC

Sogovornik pravi, da je razmeroma preprosto izboljšati varnost na nekaterih cestnih odsekih. Na takšne odseke usmerijo več policijskih patrulj, ki pogosteje in usmerjeno ugotavljajo stanje cestnega prometa ter kaznujejo kršitelje. To v daljšem časovnem obdobju povzroči, da se vsakodnevni uporabniki ceste navadijo na policijsko prisotnost, s čimer se poveča stopnja pričakovanja, da bodo ob kršitvi zaloteni in kaznovani, kar jih odvrača od nevarnega ravnanja.

Kakšno je trenutno stanje prometne varnosti na cestah na Celjskem?

Statistični podatki kažejo na upadanje prometnih nesreč z najhujšimi posledicami, a se v zadnjem času močno viša delež hujše telesne poškodovanosti. To je deloma treba pripisati dejstvu, da je v cestnem prometu iz leta v leto več šibkejših udeležencev, kot so kolesarji, mopedisti, vozniki e-skirojev, motoristi in še posebej vozniki e-koles. Pri slednjih želimo poudariti, da je obvladovanje e-kolesa precej drugačno od obvladovanja navadnega kolesa. Predvsem se premalo zavedamo hitrosti, ki jih razvijamo z e-kolesi. Tehnika vožnje je specifična, predvsem je vožnja po klancih navzdol bistveno bolj zahtevna kot z navadnim kolesom. Razvijemo višje hitrosti, kolesa imajo učinkovitejša zavore, ki ob nepoznavanju delovanja lahko prej škodijo kot učinkovito zavirajo.

Kot je splošno znano, se število udeležencev cestnega prometa iz leta v leto viša, kar pomeni

vedno bolj obremenjeno cestno infrastrukturo. Prometna kultura in s tem zavedanje lastne odgovornosti vsakega udeleženca cestnega prometa sta različna. Še vedno pri nadzoru cestnega prometa ugotavljamo, da je med nami veliko neodgovornih voznikov, ki se na prometna pravila, gnečo, prometne in druge razmere ne ozirajo ter s svojim ravnanjem povzročajo nevarne situacije, ki vodijo do prometnih nesreč.

Koliko k prometni varnosti prispevajo ceste? Niso vse v najboljšem stanju ...

»Avtocesta ni dirkališče. Najvišje dovoljene hitrosti niso same sebi namen ali namenjene polnjenju državne blagajne, kot meni večina tistih, ki plačajo globe zaradi prekoračitev hitrosti na njej.«

Zaradi vedno gostejšega prometa so tudi naše ceste pogosto slabše pretočne, marsikje so tudi v slabem stanju, kar je dodaten razlog za nastanek nevarnih situacij. V zadnjem desetletju so bila tri časovna obdobja, ko je država lahko namenjala različno vsoto finančnih sredstev za rekonstrukcije, obnove in novogradnje cest. Pred približno desetimi leti, ob splošni krizi, se v ceste ni vlagalo, kasneje, nekaj let pred pandemijo in še med njo, se je finančno stanje izboljšalo in so odgovorni kar nekaj cestnih odsekov obnovili, potem se je zgodila lanska katastrofalna poplava. Ne samo da je uničila veliko cestne infrastrukture, zahtevala je tudi

veliko finančnih sredstev, ki bi jih sicer lahko uporabili za obnovo drugih cest, zdaj pa so ta namenjena za obnovo v poplavi uničene cestne infrastrukture. Seveda zaradi tega ni financ za obnovo drugih predhodno že odobrenih odsekov cest.

Če povzamem in na kratko ocenim stanje po svojem občutku: glede na količino prometa, raznolikost udeležencev cestnega prometa in naše ravnanje v prometu menim, da je stanje varnosti solidno. Glede na vse opisano sem presenečen, da prometnih nesreč ni več.

Je stanje avtocest v Sloveniji zadovoljivo z vidika prometa?

Avtoceste pri nas so poddimenzionirane, saj ni nihče pred leti pričakoval tako velikih rasti količine prometa. Trenda rasti količine prometa ob pričakovanju normalnih razmer brez večjih gospodarskih ali varnostnih pretresov verjetno še nekaj časa ne bomo zajeli. Prehod na zeleno tehnologijo se vsaj v gospodarskem oziroma tranzitnem prometu bistveno ne more spremeniti. Prevoz blaga bo še vedno v največji meri skozi našo državo potekal po cestni infrastrukturi. Javni cestni promet pri nas še vedno ni takšen, da bi se vozniki osebnih prevoznih sredstev

Avtocesta je za marsikoga poligon prehitre vožnje ... Kakšno je stanje avtocest? Kaj pa varnost?

Z vidika varnosti je dokazano, da je vožnja po avtocesti najbolj varna, tudi udobna, ne glede na to, da so na njej dovoljene višje hitrosti. Seveda se uporabniki pri nas pogosto s tem ne strinjajo. Zaradi gostote prometa in pogostih obnovitvenih del, po možnosti še več zaporednih delovišč na neki odseku, imamo občutek, da na avtocesti več stojimo kot vozimo. A to ni res. Razen ob izrednih dogodkih, kot so prometne nesreče in preusmeritve z avtoceste zaradi zapor odsekov, ko resnično nastanejo dolge kolone in se pot potovanja močno podaljša, je potovanje po avtocesti lažje, hitrejšo in – če smo defenzivni vozniki – tudi bolj udobno.

Še na nekaj bi rad opozoril. Avtocesta ni dirkališče. Najvišje dovoljene hitrosti niso same sebi namen ali namenjene polnjenju državne blagajne, kot meni večina tistih, ki plačajo globe zaradi prekoračitev hitrosti na njej. Splošna omejitev hitrosti na 130 km/h je utemeljena. Če bi sledili sodobnim smernicam in raziskavam, bi bilo smiselno omejitev hitrosti celo nekoliko znižati in obenem voznike prepričati, naj vozijo z dovoljeno hitrostjo. Tako bi bila potovanja bolj tekoča. Kljub manjši hitrosti bi bili potovalni časi enaki ali bi se celo skrajšali. Seveda ob upoštevanju, da bi celotne kolone vozile z enakomerno hitrostjo. Ker se tega ne držimo in nekateri močno prekoračujejo hitrost, nastajajo kritične situacije. Mimogrede, v letošnjem poznem poletju smo na našem delu avtoceste imeli najvišjo izmerjeno hitrost 245 km/h. To pomeni, da je voznik najvišjo hitrost prekoračil za kar 115 km/h oziroma je vozil s skoraj dvakrat višjo hitrostjo od dovoljene.

Za avtoceste, a tudi drugod velja, da je treba vožnjo prilagoditi tudi razmeram na cestah. Kaj lahko storimo, da bomo bolj varno in udobno potovali?

Že z močnim zaviranjem povzročimo verigo dogodkov in obremenitev. Zaustavimo prometni tok, povzročimo fantomske zastoje, lahko tudi prometne nesreče. S tem povzročimo tudi časovne zaostanke, onesnažujemo okolje s hrupom in izpusti ter podobno. Po popolni zaustavitvi prometnega toka je potrebno kar nekaj časa, da se vrne nazaj na potovalno hitrost. Seveda ob predpostavki, da zaradi omenjenega zaviranja ne pride še do sekundarnih, terciarnih ali drugih verižnih dogodkov.

Raziskave potrjujejo, tudi sam sem večkrat preizkusil, da nižja hitrost na avtocesti bistveno ne podaljšuje potovalnih časov od točke a do točke b. Zmanjšajo pa se nujni in hujši odzivi, vožnja je prijetnejša, manj stresna in lažja, vozila so manj obremenjena, voznik in potniki so na cilju manj utrujeni. Večkrat sem poskusil prevoziti razdalje od 150 do 280 km poti z nižjo hitrostjo. Nastavljen sem hitrost na 100 km/h z lahkim priklopnikom oziroma 120 km/h z osebnim avtomobilom. Razlika med časom potovanja na omenjenih razdaljah je bila od 3 do 5 minut. To je zanemarljivo malo časa, z vidika udobnosti potovanja pa je bila razlika občutno boljše v korist počasnejše vožnje.

Herbaj pravi, da je trenutna zakonodaja na področju e-skirojev »radodarna«.

Veliko truda ste vložili v osveščanje o varnosti voznikov e-skirojev. Kako gledate na ta vedno bolj priljubljena prevozna sredstva?

E-skiroji spadajo med novodobna vozila, tako imenovana vozila za trajnostno mobilnost ali vozila za zadnji kilometer. So relativno novo prevožno sredstvo in se od klasičnega skiroja močno razlikujejo. Če smo se mi kot otroci vozili s skirojem, je bilo to lahko varno prevožno sredstvo. E-skiro je precej bolj zahtevno prevožno sredstvo. Električni motor ob zagonu takoj doseže maksimalno moč in s tem zelo hitro razvije dovoljeno maksimalno hitrost, pogosto tudi precej višjo od zakonsko dovoljene, skiro ima višje težišče, majhna kolesa in učinkovite zavore. Vse to so lastnosti, ki e-skiro naredijo za kar resno vozilo.

E-skiro je za odgovornega in osveščenega uporabnika odlično prevožno sredstvo za zadnji kilometer. Zelo je uporaben, relativno hiter, gibljiv, ne potrebuje parkirnega mesta, ima majhno porabo energije. Uporaben je lahko za vsakodnevno pot v službo in iz nje za tiste, ki imajo do službe kratko relacijo, ali lahko kje na obrobju mesta parkirajo in se nato z e-skirojem odpeljejo do delovnega mesta. So ekološko sprejemljiva in ob odgovorni uporabi odlična prevozna sredstva.

»Glede na količino prometa, raznolikost udeležencev cestnega prometa in naše ravnanje v cestnem prometu menim, da je stanje varnosti solidno. Glede na vse opisano sem presenečen, da prometnih nesreč ni več.«

Je slovenska zakonodaja na področju teh skirojev po vašem mnenju zadovoljiva?

Uporaba e-skiroja je zahtevna in stroka ugotavlja, da je trenutna zakonodaja zelo »raddarna« za uporabnike. E-skiro lahko vozi vsak, ki je star 14 let in več, tudi otrok, ki je star 12 let in ima opravljen kolesarski izpit. Uporaba kolesa ali e-skiroja se močno razlikuje, tako da je to zakonsko določilo nespametno. Z resolucijo varnosti cestnega prometa do leta 2030 so predvidene pobude za spremembo zakonodaje, vendar bo verjetno tu odločilno vlogo odigrala politična volja in manj strokovna interpretacija. Posebej zaskrbljujoče je, da se z e-skiroji vozijo tudi otroci od šestega leta ...

Vozniki na skiroju vozijo še koga, to vidimo tudi v Celju ...

E-skiro je namenjen uporabi le ene osebe naenkrat. Vedno pogostejše vidimo, da se na njem vozita dve osebi. To ni dovoljeno zaradi varnosti, ampak uporabniki se tega ne zavedajo, temveč predvsem menijo, da je to kaprica policije. Zakonodaja tudi določa, da je uporaba kolesarske čelade obvezna za voznike do dopolnjenega 18. leta. Tudi to določilo je preohlapno. Ustrezna čelada bi morala biti predpisana za vse uporabnike. Predvsem kolesarska čelada ni ustrezen varnostni pripomoček za uporabnike e-skirojev. Glede na vrsto, stopnjo in mesta poškodb voznikov bi bila zanje najbolj primer-

na motokrosistična čelada, ki ima tudi zaščito obraznega dela. Zakonodaja tudi ne sledi raznovrstnosti e-skirojev. Že s cenovno politiko ter z deklaracijskih podatkov e-skirojev ugotovimo, da lahko pri nas kupimo e-skiro v vrednosti od nekaj sto do več tisoč evrov. Vsi pri nas uradno kupljeni e-skiroji so »zaklenjeni« na hitrost do 25 km/h. S tem je zakonu zadoščeno, a z malo računalniškega znanja lahko e-skiroje »odklenemo« in s tem dosegajo bistveno višje hitrosti od zakonsko dovoljenih. Ni malo primerov, ko z merilniki hitrosti zaznamo občutne prekoračitve hitrosti.

Ponovimo osnove za tiste, ki se ne držijo pravil: kje se lahko vozijo z e-skiroji?

Zakonodaja dopušča uporabo e-skirojev le znotraj naselij, a še to ne na vseh površinah. To pomeni, da se ne smemo voziti po cesti med dvema naseljem, če med njima ni urejene kolesarske poti ali kolesarske steze.

Vožnja e-skirojev je dovoljena tudi na površinah za pešce, ampak zakonsko določilo pravi, da mora voznik v teh primerih voziti s hitrostjo pešca. A vsi vemo, da vozniki tega ne upoštevajo. Pešci se morajo umikati njim in če niso dovolj hitri ali jih ne vidijo, se pogosto zgodi, da se namerno zaletavajo v takšne pešce. Ravno ta teden smo ponovno obravnavali takšno prometno nesrečo, ko je voznik električnega skiroja trčil v peško in s kraja pobegnili.

Menite, da je nadzor nad prodajo e-skirojev ustrezen?

Nadzora nad prodajo e-skirojev policije ni, saj te pristojnosti nimamo. Moje mnenje je, da je e-skiro primerno prevožno sredstvo, če ga uporabljamo odgovorno. Vsekakor svetujem staršem, naj otrokom ne kupujejo e-skirojev kot darilo ali prevožno sredstvo za pot v šolo ali glasbeno šolo, če otroci ne izpolnjujejo zakon-

skih pogojev. In predvsem, če niso usposobljeni za varno in odgovorno uporabo.

Jesen je tu. V tem času je ponavadi veliko nesreč s pešci. Na kaj moramo biti pozorni pri ranljivih udeležencih v prometu?

Vsi smo vsak dan najprej pešci, ko se odpravimo na pot. Preden sedemo na kolo, preden pridemo do avtomobila, motornega kolesa, avtobusa in tako naprej. Tudi ko končamo pot s prevoznim sredstvom, smo spet »samo« pešci.

Vsak se mora zavedati svoje odgovornosti v javnem življenju. Tudi kot udeleženec cestnega prometa. V istem dnevu smo v aktivnem življenju v vsaj dveh vlogah udeležencev. Pogosto smo tudi egoisti. Kot pešci želimo vse pravice ranljivega udeleženca cestnega prometa, a kaj hitro pozabimo na pravice pešcev, ko sedemo za krmilo avtomobila ali kolesa in se jezimo nanje. Ali kot kolesarji. Koliko kolesarjev, ki vozijo po cesti, pred nameravanim zavijanjem levo pogleda nazaj in z levo roko nakaže svojo namero? Ali koliko kolesarjev se pripelje do prehoda za pešce in se vehementno zapelje na prehod za pešce, potem pa se jezijo na voznike motornih vozil? In obratno oni na njih, čeprav slednji upravičeno.

Temo o ranljivih udeležencih cestnega prometa bi zaključil z mislijo, da v cestnem prometu ravnam tako, kot moram, saj smem potem pričakovati, da tudi drugi ravnajo tako. Kljub temu moram biti pozoren na ravnanje drugih, da v primeru, če drugi udeleženec ne ravna skladno z zakonom ali s trenutno prometno situacijo, lahko s svojim ukrepanjem preprečim situacijo, ki je sicer nisem povzročil.

Zadnja leta tudi v policiji opažate, da ljudje zaradi milih zim kolesarijo tudi med zimsko sezono. Zdaj so v modi električna kolesa. Je varnost voznikov dobra?

Opažamo, da se uporabniki teh koles ne seznanijo z vsemi lastnostmi koles in pretiravajo. Prevoznih sredstev ne obvladujejo v zadostni meri, s čimer izpostavljajo sebe in svojo varnost. Izredno veliko imamo samostojnih padcev voznikov e-koles. Med njimi so tudi smrtne žrtve, ki so posledica neobvladovanja hitrosti pri vožnji po klancu navzdol.

In kolesarske steze? Te ponekod obnavljajo oziroma gradijo kot po tekočem traku v zadnjih letih. Ponekod jih sploh ni ali so slabe.

Kolesarske steze v naseljih so bolj ali manj ustrezne. Moteča je zgolj prometna signalizacija, ki je umeščena na njih. To so drogovci prometnih znakov, javne razsvetljave in podobno. Uporabnikom je moteče predvsem to, da so kolesarske steze zaradi preštevilnih individualnih stanovanjskih priključkov »valovite«, kar je manj prijetno za mirno vožnjo. Prav tako so ti priključki nevarne točke za kolesarje, saj vozniki, ki se vključujejo na prednostno cesto, pogosto nehote odvzamejo prednost kolesarjem, če se želijo na točki preglednosti prepričati, ali lahko varno zapeljejo na cesto. Zaradi takšnih situacij prihaja tudi do nevarnih zaviranj kolesarjev, samostojnih padcev kolesarjev na kolesarski stezi, a tudi do trčenj kolesarjev v vozila ali vozil v kolesarje.

Končno smo tudi na širšem Celjskem dobili precej odsekov kolesarskih poti. To je pohvalno, saj je kolesarjev iz dneva v dan več. Pri tem sem ugotovil, da so nekatera mesta nevarna za kolesarje. Ne morem se strinjati, čeprav razumem razloge za takšno projektiranje, ampak to ni v redu, s postavitvijo nekaterih prehajanj kolesarskih poti čez ceste zunaj naselij. Menim, da bi morale državne kolesarske povezave potekati tako, da bi bile vse zunaj vplivnega območja ceste ter nobeno prečkanje ne bi smelo potekati čez glavne ceste.

Foto: Andraž Purg

Sogovornik pravi, da veliko novim prevoznim sredstvom nismo kos.

Vodja Oddelka za cestni promet v Sektorju uniformirane policije v Policijski upravi Celje Elvis Herbjaj se bo konec leta upokojil.

Libojske godbenike družijo ljubezen do glasbe. (Foto: osebni arhiv Godbe Liboje)

Godba Liboje že vrsto let pomembno bogati lokalni prostor

Godbeniških častitljivih devet desetletij

V majhnem kraju Liboje, ki so še pred stoletjem veljale za rudarsko in industrijsko naselje, ima godbeništvo dolgoletno tradicijo. Z njim je še danes povezana skoraj vsaka tamkajšnja družna. Libojski godbeniki s svojimi nastopi že 90 let spremljajo najrazličnejše dogodke in slavja v Savinjski dolini, vsako leto poskrbijo tudi za tradicionalno prvomajsko budnico in novoletni koncert. Cenjeni niso le na domačih odrih. Na tekmovanjih so za svoje uspehe osvojili že veliko priznanj, prav tako radi gostujejo po vsej državi in tudi tujini. Tudi ob letošnji častitljivi 90-letnici društva godbeniki pripravljajo nekaj posebnega. Svojo obletnico bodo najprej obeležili z izdajo obsežne knjige o prehojeni poti, na zadnji novembrski dan pa bodo v Domu II. slovenskega tabora v Žalcu pripravili vizualno in glasbeno koncertno poslastico.

SINTIJA JURIČ

Zgodovina Godbe Liboje sega 90 let nazaj. Leta 1934 so jo ustanovili rudarji iz rudnika Sonnenberg, zato se je najprej imenovala Sonnenbergova godba. Prva rabljena glasbila so rudarji za simbolično ceno kupili od litijske godbe, vendar je bilo takrat zanimanje za

igranje v godbi veliko večje, kot je bilo na voljo glasbil. Od 80 najprej prijavljenih je pri igranju vztrajalo med 30 in 40 kandidatov. »Nihče ni imel glasbenega znanja, z izjemo gospoda Pečnika, ki je prevzel vodenje godbe. Člane je začel učiti glasbeno teorijo, branje

Predsednik Andrej Perger v godbi že 30 let igra trobento.

not in igrati,« je poudarila direktorica žalske medobčinske splošne knjižnice in avtorica knjige, ki bo izšla ob 90-letnici godbe, Jolanda Železnik.

Prebiranje starih rokopisov

Sonnenbergova godba je organizirano igrala do začetka druge svetovne vojne, nato je nastopil kulturni molk in s tem se je njeno delovanje za nekaj časa prekinilo. Leta 1948 so se zdesetkani libojski godbeniki pridružili rudarski godbi v Zabukovici, leta 1959 so ponovno šli na samostojno

pot – tokrat pod imenom Godba Liboje. Vodenje je prevzel Franc Kovač, čigar rokopisi dandanes razkrivajo številne zanimivosti iz tedanjega časa. »Gospod Kovač je ves čas vodil evidenco vseh sodelujočih na vajah in nastopih, pisal je tudi osebnostne karakteristike, prav tako je vedno zabeležil datum, kdaj je kdo zapustil godbo,« je pojasnila Železnikova in dodala, da stari rokopisi razkrivajo tudi, da so včasih vadili v hladnih prostorih, ki jih je skušal gospod Kovač pred prihodom godbenikov ustrezno segreti.

Čeprav se je Godba Liboje ves čas razvijala, se je število članov vedno gibalo med 30 in 40. Tako je tudi danes, le da je med godbeniki nekoliko več predstavnic ženskega spola kot v preteklosti. »V godbi je bila včasih zgolj ena ženska, nato so se ji pridružile še nekatere. Čeprav je število članov še danes v korist moškimi, je v libojski godbi že približno deset predstavnic ženskega spola,« je povedala Železnikova. Najstarejši član bo kmalu dopolnil 85 let, najmlajša članica je stara deset let. Vse družijo ista stvar – ljubezen do glasbe.

Vedno večja kakovost

Kot je poudaril predsednik godbe Andrej Perger, ki sicer v njej igra že 30 let, jedro godbe danes še vedno predstavljajo ljudje brez glasbene izobrazbe, ki so samouki, a zelo dobri glasbeniki.

»Ker so skladbe zelo napredovale, je kakovost igranja močno zrasla. Za nastope je danes treba veliko več vaj in zbranosti, prav tako morajo godbeniki doma vaditi tudi sami,« je poudaril Perger. V Libojah godbeniki skupaj vadijo enkrat tedensko po tri ure, pred nastopi in koncerti se intenzivnost vaj še poveča. Umetniški vodja in dirigent je Gašper Smisl, ki ustvarja tudi koncertne programe.

»Veliko srečo imamo, da gospod Smisl to dela z veseljem in s srcem. Ker zna skladbe tudi aranžirati, je to še toliko večja prednost, saj je notni material drag. Za vsak koncert namreč plačujemo avtorske pravice, česar pred 20 leti ni bilo. Potem so tukaj še stroški ozvočenja, luči in podobno,« je naštel Perger in dodal, da jih priprava koncerta brez glasbenega gosta stane približno dva tisočaka evrov, kar za prostovoljno društvo pred-

»Zdelo se mi je, da je skrajni čas, da knjigo naredimo ob 90-letnici godbe, saj bo ob naslednjem jubileju tistih, ki se spominjajo teh časov, vedno manj,« je poudarila Jolanda Železnik.

»Za mlade glasbenike je orkester najboljša možnost za glasbeni razvoj. Če igraš sam, se namreč ne boš razvil v takšnega glasbenika, kot boš postal, če si prisiljen v kratkem času igrati različne zvrsti in programe,« je poudaril Andrej Perger.

Rudarska godba Liboje iz leta 1936 (Foto: osebni arhiv Godbe Liboje)

Veliko praznovanje

V Godbi Liboje bodo 90-letnico obeležili z več dogodki. Sredi novembra bo izšla 260 strani obsežna knjiga o prehojeni poti godbe, ki jo je na lastno pobudo v čast godbeniškega jubileja po večmesečnem raziskovanju napisala in uredila Jolanda Železnik. V prvem, tekstualnem delu knjige so z različnimi arhivskimi in dokaznimi gradivi opisani zgodovina, pomembnejši mejniki, dosežki in drugi statistični podatki godbe skozi leta. Drugi del temelji na fotografskem gradivu. Knjiga je nastala s pomočjo sponzorjev, brezplačno jo je oblikoval Jože Domljan.

V sredo, 20. novembra, bo v žalski medobčinski splošni knjižnici pogovor s Feliksom Srebotom, najstarejšim članom godbe, ki v njej igra že od leta 1959. Gospod Srebot je s svojim pričanjem in bistrim spominom pomagal tudi pri pripravi knjige. V Godbi Liboje bodo nato v nedeljo, 24. novembra, pripravili intimno slavnostno akademijo v Libojah, ki bo namenjena predvsem godbenikom. Velik slavnostni koncert bodo pripravili v soboto, 30. novembra, v Domu II. Slovenskega tabora v Žalcu. Libojski godbeniki bodo ob spremljavi fotografij s pevskimi in z instrumentalnimi solisti Evo in Domnom Zupančičem, Alenko Frece in Natašo Zupan obiskovalce popeljali skozi 90 let glasbenega ustvarjanja.

Vsako leto organizirajo tudi tradicionalni novoletni koncert. (Foto: osebni arhiv Godbe Liboje)

»V Libojah si ne znamo predstavljati življenja brez naše godbe. Ta človeka spremlja od rojstva do smrti. Vsi smo zelo ponosni na naše godbenike in si njihovega igranja želimo še naprej,« je poudarila Jolanda Železnik.

stavlja skoraj polovico letnega proračuna. S financiranjem jim namreč deloma pomaga žalska občina, sredstva nato skušajo pridobiti še s sponzorji in prostovoljnimi prispevki.

Vsak je dobrodošel

Čprav so s članstvom in tudi podmladkom v godbi zaenkrat zadovoljni, Perger poudarja, da jim najbolj primanjkuje saksofonistov. V prihodnosti bodo potrebovali še nizka trobila. »Naša godba je pravzaprav pihalno-trobilni orkester s tolkali, saj več novih skladb temelji na tolkalih. Na

koncertu imamo tudi ksilofo-ne, klavir in zvončke, ki si jih nekajkrat na leto izposodimo iz različnih glasbenih šol.« Ker je razpisov za nakup glasbil malo ali so na njih neuspešni, igrajo večinoma vsi, ki se pridružijo godbi, na svoja glasbila. Kot še pove Perger, v svoje vrste želijo privabiti še več članov.

»Vsak je dobrodošel. Naš dirigent izhaja iz glasbene šole, zato zna glasbenike tudi prekvalificirati. Saksofon ima na primer enake oprijeme kot flavta, zato v godbi nanje igrajo flavtistke, pia-

»Zelo radi pridemo igrat na dogodke, zato se z veseljem odzivemo vabilu. Ko v godbi pripravimo svoje dogodke in koncerte, si želimo, da se jih ljudje udeležijo.«

Osnutek knjige, v katerem je zbranih vseh 314 imen, ki so igrala v libojski godbi. V njej je tudi veliko fotografij, na katerih se bodo našli skoraj vsi, ki so bili kadarkoli povezani z libojsko godbo.

niste lahko preusmerimo na tolkala ...« našteva in doda, da lahko s članstvom v godbi

ali orkestru ob druženju in medgeneracijskem povezovanju vsak glasbenik prid-

bi ogromno novega znanja. Perger je zato tudi za prihodnost optimističen. Želi si, da

bi v Godbi Liboje še vrsto let ustvarjali dobro glasbo. Foto: Andraž Purg

V knjižnico po knjige, znanje in druženje

Pestro dogajanje v Osrednji knjižnici Celje

Knjižnice so pomembne kulturne ustanove v lokalni skupnosti. V Osrednji knjižnici Celje lahko berete, se družite, srečujete, sproščate, učite, izmenjujete ideje, razmišljate, raziskujete ter preživljate prosti čas. V knjižnici ste dobrodošli vsi. Tudi v naše krajevne knjižnice.

V Osrednji knjižnici Celje najmlajši berejo knjige in se družijo pri Mišku Knjižku, mladi velikokrat posežejo po angleški literaturi ali se tukaj učijo. Starejše obiskovalce knjižnice največkrat najdemo v drugem nadstropju knjižnice, kjer prebirajo dnevne novice v časopisih. Radi si izposojajo najrazličnejše knjige. Številni se udeležujejo izobraževalnih programov Univerze za tretje življenjsko obdobje Celje oziroma U30 ali se udeležijo katerega od mnogih dogodkov. Univerza je letos dosegla uspeh, saj je vanjo vpisanih več ko 735 upokojencev iz Celja in okolice. Z univerzo in drugim dogajanjem v knjižnici želimo starejšim omogočiti čim bolj kakovosten in aktiven prosti čas. V letošnjem študijskem letu se starejši vključujejo v 32 izobraževalnih programov, obiskujejo različne prireditve, predavanja in izlete, ki so skrbno načrtovani zanje.

Bralna značka za odrasle

V knjižnici pripravljamo še drugo pestro dogajanje. S številnimi dogodki želimo tudi starejše obiskovalce spodbujati k branju in druženju s knjigami. Eden takšnih projektov je bralna značka za odrasle z branjem do zvezd. Bralec s seznama priporočene literature izbere pet

knjig, jih prebere, nato po želji svoje misli, ki so se mu porodile ob branju, zapiše na knjižno kazalko na zloženki. Čar bralne značke je tudi, da bralci izberejo knjige, ki si jih sicer mogoče ne bi. Branje ima za nas pozitivne učinke, saj izboljšuje spomin, spodbuja razmišljanje, širi besedni zaklad in nas popelje med nove zgodbe, o katerih še dolgo razmišljamo. Bralna značka se konča vsako leto v decembru, ko za sodelujoče pripravimo zaključno prireditev. Februarja naslednje leto se bo tradicionalno začelo še štirinajsto bralno popotovanje.

K branju spodbuja tudi knjižničar Silvo Pur, ki že vrsto let vodi Bralno-pogovorne urice. Gre za obliko biblioterapevtskega programa, ki temelji na pogovoru o knjigi in na druženju.

Ko pride knjižnica na dom

Velikokrat ljubitelje knjig in knjižnice vabimo v naše prostore, zato je edino prav, da delčke knjižnice pripeljemo na dom tudi tistim, ki želijo brati, a sta jim starost ali bolezen onemogočila, da bi jo obiskali samostojno. S tem programom uporabnikom zagotavljamo dostop do knjižnega in neknjižnega gradiva, saj ga knjižničarji pripeljejo na dom in predvsem

starejšim polepšajo dneve s knjigo in toplo besedo.

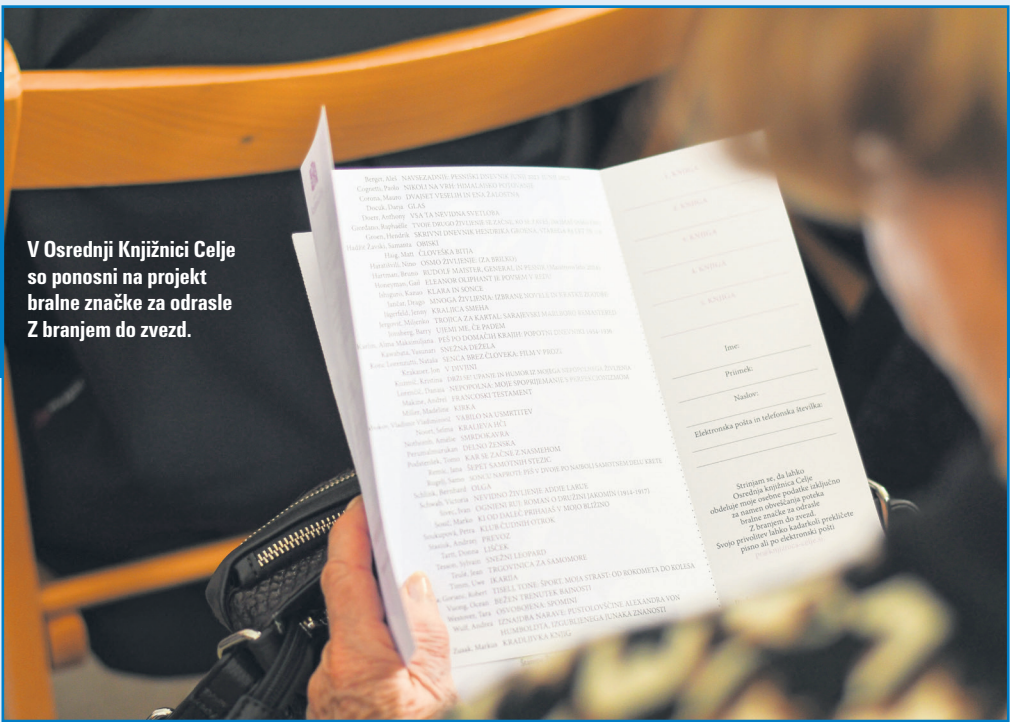
V knjižnici se zavedamo, da so branje, kultura, druženje in vseživljenjsko učenje pomembni za kakovostno življenje starejšega prebivalstva. Naši prostori so prilagojeni gibalno omejenim uporabnikom, hkrati letno organiziramo približno sto brezplačnih prireditev za odrasle z najrazličnejšimi temami in zanimivimi gosti.

Foto: arhiv OKC

»Naši prostori so prilagojeni gibalno omejenim uporabnikom, hkrati letno organiziramo približno sto brezplačnih prireditev za odrasle z najrazličnejšimi temami in zanimivimi gosti,« pravijo v Osrednji knjižnici Celje.

Knjižničar Silvo Pur že vrsto let vodi Bralno-pogovorne urice.

V Osrednji knjižnici Celje so ponosni na projekt bralne značke za odrasle z branjem do zvezd.

Univerza za tretje življenjsko obdobje letos izvaja kar 32 izobraževalnih programov.

Tradicija, ki sega v čas habsburške monarhije

Nesmrtna družinska zgodba

Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje je v sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) pripravil obsežno in poglobljeno razstavo z naslovom *Od habsburških Brionov do medvojne Celje*, ki daje sistematičen vpogled v zgodovino družine Turk in njen odnos z družino habsburškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda na hrvaških Brionih, kjer je družina začela pisati svojo zgodbo.

LARISA JEKNIČ

Svoje strokovno znanje so strnili avtorji dr. Alenka Hren Medved iz Domoznanskega oddelka Osrednje knjižnice Celje s prispevkom Brioni, dr. Andrej Rahten iz ZRC SAZU s prispevkom Franc Ferdinand in habsburški obiski na Brionih ter dr. Daša Ličen iz ZRC SAZU s prispevkom Vsakdan onkraj prestiža. K predstavi je pomembno pripomogla tudi Neta Timer, vnukinja Jurija in Julijane Turk, ki skrbno varuje zapuščino družine in tako omogoča, da živi naprej. Nekaj ohranjenih predmetov je razstavljenih tudi v avli Osrednje knjižnice Celje. Razstava je nastala na podlagi 10-letnice prijateljstva in sodelovanja med Osrednjo knjižnico Celje in Mestno knjižnico in čitalnico Pulj. Razstava bo v prtljču knjižnice na ogled do konca novembra.

Jurij in Julijana Turk sta začela skupno pot na Brionih leta 1902 in jo sklenila leta 1921, kjer sta nov dom zaradi bega pred fašističnim režimom, ki je vladal v Istri, našla v Celju. Idilično življenje Turkovih na Brionih je zmotila tudi prva svetovna vojna, med drugim atentat na prestolonaslednika Franca Ferdinanda, ki je bil prav tako ljubitelj Brionov. V času med bivanjem Franca Ferdinanda in Turkovih na Brionih sta se družini srečali in na podlagi otroških družjenj spleli zelo pristne odnose, je na odprtju razstave pojasnila **Alenka Hren Medved**.

Začetki Jurija in Julijane Turk

Daša Ličen v tretjem sklopu razstave z naslovom *Vsakdan onkraj prestiža* pojasnjuje, kako se je začela

plesti zgodba družine Turk. »Jurij oziroma »atek«, kot se je večkrat podpisal v pisemih otrokom, je bil razlog, da je družina bivala na Brionih. Tja ga je pripeljala zaposlitev. Vendar so se njegovi začetki močno razlikovali od razkošja, ki so ga takrat utelešali Brioni. Rodil se je leta 1866 v Metuljah na Blokah, njegova zgodnja leta so bila znamenovana s hudo revščino. »Še kot odrasel naj bi večkrat pravil, da so kruh jedli dvakrat na leto, in sicer takrat, ko Bog ni videl: ob božiču, ko se je rodil, in ob veliki noči, ko je umrl,« podatk v svojem besedilu zanimivo niza Ličnova. Kasneje se je mladi Jurij priučil čevljarstva. Vendar se njegova pot ni ustavila pri tem, temveč se je že kot fant priključil cesarsko-kraljevi finančni straži, ki je preprečevala tihotapstvo in prestopke zoper predpise o dajatvah državi. Sčasoma je po zaslugi svoje pridnosti, prizadevnosti in opravljanja pisnih in ustnih izpitov Jurij Turk napredoval od paznika do višjega preglednika. Ves čas je služboval na Jadranu, le pred Brioni je bil nameščen tudi na Krku in Cresu. Julijana Turk, rojena Vodenik leta 1868 v Dobrnežu pri Slovenskih Konjicah, je mlada leta prav tako preživljala v skromnih razmerah, bila je namreč ena od osemnajstih otrok v družini. V deklinskih letih se je zaposlila pri zelo ugledni habsburški plemiški rodbini Windischgrätz in se v enem od njihovih dvorcev pri Slovenskih Konjicah izurila za kuharico. Kot kuharica se je nato zaposlila na Cresu. Na prelomu stoletja je nekaj prostega časa preživela z enim

Odprtje razstave *Od habsburških Brionov do medvojne Celje*.

Ena izmed avtoric razstave je tudi dr. Alenka Hren Medved iz Oddelka za domoznastvo Osrednje knjižnice Celje.

od svojih bratov, s patrom Hermanom Vodenikom, ki je bil začasno na območju severnega Jadrana. On naj bi jo predstavil Juriju Turku.

Družinska idila

Kot nadaljuje Daša Ličen, sta Jurij in Julijana zakonsko zvezo sklenila leta 1902. Vendar pot do tega ni bila najlažja. Jurij Turk je moral kot finančni stražnik najprej dobiti dovoljenje za poroko in ko je bilo potrjeno, da je Julijana »na dobrem glasu« in »neoporečna«, sta lahko

dahnili usodni da. Zgodba na Brionih se je tako začela pisati. Imela sta tri otroke, Jožefa, Bogomirja in Ano, s katerimi sta se doma in v pisemih sporazumevala v slovenščini, medtem ko so zunaj doma govorili nemško. Sicer so se imeli za Slovence, vendar so svojo prihodnost videli pod habsburško oblastjo, predvsem Jurij Turk, ki je deloval kot podaljšana roka cesarja. Cesarju je bil izjemno zvest. Čeprav Turkovi niso živeli razkošno, sta Jurij in Julijana otrokom omogočila dostojno in udobno življenje, kar je šlo predvsem na račun napredovanj Jurija Turka in srebrnega križca s krono, ki ga je dobil za svoje zasluge.

Prijateljstvo z otroki Franca Ferdinanda

Iz zapisa Ličnove lahko tudi razberemo, da so se Jožef, Bogomir in Ana igrali s potomci evropskega plemstva, med drugim so stkali prijateljske vezi z otroki habsburškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in princeze Sofije Hohenberške, ki sta Turkovim otrokom pošiljala tudi dragocena darila z dvora. Med drugim so za veliko

noč dobili čudovito poslikana jajčka, ki jih še danes skrbno hrani potomka Turkovih Neža Antonija Timer. Ta je jajčka poleg številnih drugih ohranjenih predmetov na vpogled prijazno posodila Osrednji knjižnici Celje, ki jih ima trenutno razstavljene v vitrinah v svoji avli. Družino Turk je močno razžalostilo, ko je leta 1914 izvedela, da sta prestolonaslednik in princeza umrli v atentatu, ki je bil tudi eden od povodov za prvo svetovno vojno. Jurij Turk je kot pripadnik finančne straže ostal na Brionih, Julijana in Ana sta večino vojne preživeli pri Jurijevi sestri v Sodražici.

Kako naprej?

Daša Ličen ob tem pojasnjuje, da so Brioni, ko se je vojna končala, pripadli takratni Kraljevini Italiji. Tamkajšnje prebivalstvo je bilo iz dneva v dan vedno bolj obravnavano kot nezaželeno in tuje. To je bila za družino Turk slaba novica, in tako so se leta 1921 Turkovi preselili v Celje. V knežjem mestu se je Jurij Turk zaposlil kot računovodja v takrat novoustanovljeni družbi Apnenik Celje. Med letoma 1922 in 1937 je družina živela v Za-

gradu pri Celju v bližini tovarne omenjene družbe. Hči Ana je med letoma 1923 in 1927 obiskovala štirirazredno zasebno meščansko šolo šolskih sester v Celju, kasneje je na Državnem ženskem učiteljskišču v Ljubljani opravila izpit za učiteljico ročnih del in leta 1929 prejela spričevalo. Od leta 1935 je delala v celjski davčni upravi, po poroki z mizarskim mojstrom Karlom Golobom pa je po rojstvu prvega otroka leta 1938 ostala doma in skrbela za dom in družino. Oče Jurij je preminil leta 1943, mati Julijana je umrla leta 1958. Ana Turk je Brione ponovno obiskala šele leta 1984, saj je izjemno cenila spomine nanje, in tako se ji je končno izpolnila dolgoletna želja. Svojim potomcem je lahko pokazala, kje je preživljala svoja srečna otroška leta. V času fašizma Turkovi namreč na otokih niso bili ravno dobrodošli, po drugi svetovni vojni so jugoslovanske oblasti dostop popolnoma omejile. Ana je umrla leta 1998, vendar zapuščina družine Turk po njeni zaslugi in po zaslugi njene hčerke Neže Ane Timer, ki za zapuščino ohranja in neguje tako kot mati, ostaja še kako živa. In ta ni pomembna le za družino, temveč tudi za knežje mesto.

Foto: Andraž Purg

Neta Timer, vnukinja Jurija in Julijane Turk, skrbno neguje družinsko zapuščino.

Razstavo si lahko v Osrednji knjižnici Celje ogledate do konca novembra.

Marica Lesjak pri 91 letih nagrajena s priznanjem Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

Marica je kot umetnica izdelovanja papirnatih rož vpisana tudi v register nesnovne kulturne dediščine. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Neumorna umetnica pisanega cvetja

Marica Lesjak iz Laškega pri enaindevdesetih letih še vedno premore veliko delovno vmeno. Ustvarja izjemne umetnine, ki jih poznajo ljudje daleč naokrog. Pri sebi ima ves čas material za izdelovanje papirnatih rož. Je namreč certificirana »kranceljpinterica«. Z veščinami izdelovanja papirnatih rož je postala prva Laščanka, ki je prejela priznanje na področju ohranjanja kulturne dediščine in prenašanja znanja na mlajše rodove. Vpisana je tudi v register žive kulturne dediščine. Pred dnevi je pridobila še naziv priznane rokodelke za rokodelsko panogo izdelovanja cvetja iz papirja in drugih gradiv, ki ji ga je podelila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Marica je prva občanka Laškega, ki je prejela ta častni naziv. Izročila ji ga je direktorica Območne obrtno-podjetniške zbornice Laško Andreja Rojc. Na naziv niso ponosni le Marica in njeni domači, ampak tudi sostanovalci in zaposleni v Domu starejših Laško, kjer biva že približno deset let.

»Vsak dan ustvarjam. Brez izdelovanja rož si ne znam predstavljati življenja,« je dejala, ko smo jo obiskali ob praznovanju njenega 90. rojstnega dne januarja lani. In še vedno je tako. Marica vsakemu, ki jo obišče, podari svoje rožice in vsi se jih razveselijo. Vedno ima pripravljene šopke, da z njimi obdari zaposlene v domu

starejših, sostanovalce ob njihovem praznovanju ter vse druge. Njene rože imajo tudi številni slovenski voditelji. Med drugim jih je podarila Borutu Pahorju, Milanu Kučanu in mnogim drugim.

Pristne kot cvetlice v gredi in na polju

Marica se je večine izdelovanja papirnatih rož naučila v mladosti od starejše sestre. Včasih so pri vsaki hiši izdelovali papirnate rože za različne priložnosti, saj pozimi pravega cvetja z vrta ali s travnikov ni bilo in so papirnate rože nadomeščale sveže cve-tje. Svoje znanje izdelovanja cvetja je Marica nadgrajevala in tudi povsem spremenila način izdelave. Na izletu v

Avstriji je spoznala poseben postopek obrobjanja cvetnih listov, s čimer jo je seznanil nek cvetličar.

Spretno Maričine roke znajo izdelati kar 58 vrst papirnatih rož, ki so videti, kot bi bile prave. Pogled nanje je, kot bi gledal cvetje sredi pisane narave. S svojimi izdelki je Marica sodelovala pri krašnji cerkva in drugih prostorov, pri scenskih postavitvah, cvetje je izdelovala za uporabo ob raznih šegah, običajih in praznovanjih, kot so krst, sveto obhajilo, birma, matu-ra, poroka, pogreb. Cvetje iz papirja je predstavljala tudi na razstavah. Imela je sedem samostojnih razstav (v Laškem, Celju, Ljubljani). Bilo bi jih zagotovo še veliko več, če se ne bi pred desetimi leti hudo poškodovala. Sledilo je dolgotrajno okrevanje in ker po poškodbi ni mogla več sama skrbeti zase, se je preselila v dom starejših v Laškem, kjer se zelo dobro počuti, pravi.

Učiteljica in mentorica

Svoje znanje izdelave papirnatih rož je Marica Lesjak z veseljem prenašala na vse, ki jih je ta večšina domače

obrti zanimala. Mladim je posredovala znanje na delavnicah v okviru vrtcev in šol. Dokler ji je dopuščalo zdravje, je veliko sodelovala tudi s starejšimi v domovih starejših občanov, univerzi za tretje življenjsko obdobje ... Zanje je v Hiši generacij Laško organizirala delavnice.

S cvetjem je Marica polno zaposlena tudi zdaj. Svojo umetnost izdelovanja papirnatih rož z veseljem pokaže kateremu od sostanovalcev v domu starejših, obiskovalcem oziroma vsem, ki jih to zanima. Kot pravi, za izdelovanje rož uporablja samo naravni material, nobenega lepila ali plastike. Cvetje ustvarja iz gubanega papirja različnih barv in iz žice. Vse naredi ročno. Pri tem si pomaga s škarjami, kleščami ter z različnimi iglami. Čeprav zna izdelati več kot petdeset različnih vrst rož, od gozdnih, vrtnih, travniških do takšnih, ki jih lahko najdemo v trgovinah, pod njenimi prsti najpogostejše nastajajo vrtnice, nageljčki, spominčice ... Rože ustvarja tudi iz nogavic in listja. Za posredovanje izročila izdelave papirnatih rož je neumorna umetnica prejela številne nagrade in priznanja.

Za posredovanje izročila izdelave papirnatih rož je neumorna umetnica prejela številne nagrade in priznanja. Najnovejše je naziv priznane rokodelke, ki ji ga je za rokodelsko panogo izdelovanja cvetja iz papirja podelila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. (Foto: Dom starejših Laško)

Marica ima vedno pripravljene šopke, da z njimi obdari vse, ki jo obiščejo. Za sostanovalko v domu starejših, ki je minuli mesec dopolnila sto let, je ustvarila šopek s stotimi cvetovi. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Spretno roke »kranceljpinterice« Marice Lesjak znajo izdelati kar 58 vrst papirnatih rož, ki so videti, kot bi bile prave. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Za obnovo Golavškovega mlina stojita zakonca Sabina in Matic Golavšek.

Več kot 300 let
staro domačijo še
danes krasijo značilni
arkadni oboki.

Zakonca Golavšek v Matkah pri Preboldu prenavljata staro domačijo

Novo življenje za tristoletnimi zidovi

»Če iščeš pravilnosti, jih ne boš našel, saj jih ta hiša nima. Niti ena stena v njej ni ravna, saj je celotna hiša zgrajena kot trapez. Prav tako ne morem reči, da je tram, s katerega visi luč, najlepši trendovski kos. To je namreč le eden od starih tramov, ki smo ga zaradi njegove dobre ohranjenosti lahko izobesili,« ob vstopu v 300-letno domačijo uvodoma pove Matic Golavšek, ki je s partnerko Sabino leta 2020 začel celovito prenavo zapuščenega mлина v Matkah pri Preboldu. Čeprav Golavškov mlin že leta ni več mlin v pravem pomenu besede, je stavba zaradi svoje edinstvenosti spomeniško zaščitena. Danes v prenovljeni obliki služi kot prostor za izobraževanje, ustvarjalne delavnice in kulturne dogodke, s prenočitvenimi apartmaji, ki jih bodo odprli konec tega meseca, pa bo »mlin« s svojim zgodovinskim pridihom ponujal tudi odklop od hitrega tempa življenja.

SINTIJA JURIČ

Zakona Golavšek sta zapuščen mlin v Matkah poznala že vrsto let, preden sta se odločila za njegov nakup. Kljub njegovemu propadanju sta ga že od nekdaj občudovala. V njem sta videla številne neodkrite možnosti, ki so se skrivale pod slabo ohranjenim zunanjim ogrodjem. Ob spoznanju, da je bil mlin v preteklosti v nekem obdobju tudi v lasti Matičevih prednikov, je bila njuna želja po obnovi in obuditvi te domačije še močnejša. »Nekega večera sem na nepremičninskih straneh videl, da je mlin naprodaj. Seveda sem nemudoma poklical lastnika in se dogovoril za obisk. Prodaja je sicer trajala nekoliko dlje, a mlin sva januarja 2020 kupila. No, pravzaprav žena takrat še ni vedela za to,« z nasmeškom pove sogovornik. Ob službah in dveh majhnih otrocih sta se skupaj odločila, da oživita to spomeniško zaščiteno domačijo in v njej začneta pisati novo zgodbo.

Lokalni kulturni pečat

Glede na zgodovinske karte je bil mlin po besedah Matica na istem mestu postavljen že pred več kot 300 leti. V obliko,

kot je danes, naj bi ga po zgodovinskih virih leta 1841 zgradil gospod Krall, ki je upravljal to območje. »Da je vse to naredil, vključno z značilnimi zunanjimi arkadami, je moral biti kar premožen. Na tem območju namreč ni takšnih stavb ali pa so zelo redke,« je povedal Matic, ki je sicer po poklicu ekonomist, vendar ga bogata zgodovina tega območja že od nekdaj navdušuje.

Zgodovinske karte razkrivajo, da je bilo pred stotimi leti ob bližnjem potoku Kolja ob Golavškovem postavljenih še šest mlinov in ena hidroelektrarna. »Ti podatki kažejo, kako so naši predniki s sodobno tehnologijo tistega časa živel zelo dobro in kakovostno. Odkrivanje zgodovine nam pravzaprav kaže, da lahko veliko bolj izkoriščamo naravne vire, ne da bi posegali v njih.« Mlin je na tem mestu deloval do okoli leta 1930, vendar danes, z izjemo majhnih sledi, od njega ni ostalo nič. Skozi stoletja je namreč zamenjal več lastnikov in tudi namembnosti. V nekem obdobju so bili njegovi lastniki tudi Matičevi predniki, ki so v njem izdelovali sode, vendar so stavbo leta 1939 prodali. Zadnjih 50

let ni v njej živel nihče, zato je bila domačija prepuščena toku časa.

Tik pred razpadom

Čeprav sta zakonca Golavšek že ob nakupu domačije vedela, da želita v njej narediti prostor, ki bo služil kot stičišče znanja in preživljanja

prostega časa, je bila pot do tja dolga. Star »mlin« je bil namreč ob njunem nakupu tik pred razpadom. »Hiša ni bila primerna za bivanje, saj vsaj 50 let ni bila ogrevana. V njej ni bilo vode, elektrike in optike. Največ težav je bilo s streho, saj je bila stara več kot 200 let in je puščala. Tudi glavni stebri oz. temelji hiše so bili podprti z dodatnimi, da se celotna hiša ne bi porušila,« se spominja Matic, ki se je že ob nakupu zavedal, da je mlin ruševina, potrebuje celovite prenovne.

»Močno sem si želel videti kakšno fotografijo mlina iz leta 1900, ampak je ni nikjer. Vse smo preiskali in je ni. To je žalostno, saj so generacije, ki so jim fizične fotografije še nekaj pomenile, umrle, njihovi nasledniki pa so fotografije

»Želimo nuditi celoten paket. Da obiskovalcem ne ponudimo le bivanja, temveč tudi programe. Prav tako želimo, da priložnost za predstavitve svojih programov v tej stavbi vidijo tudi izvajalci.«

s podstrešja vrgli v koš,« še pripomni. Ker je želel mlin čim bolj povrniti v prvotno obliko, je bila celotna prenova zasnovana na osnovi sprotne odkritij – med obnovo so med drugim odkrili številne stare odprtine za okna in zapečateni vrata, ob vstopu v klet so v steni odkrili celo oltar.

Prihranki in razpisi

Čeprav je Matic Golavšek že imel nekaj izkušenj s prenovo lastne hiše, je bil, kot pravi sam, to zanj veliko večji zalogaj. Zakonca sta se obnove »mlina« lotila z lastnimi prihranki. Ker gre za velik finančni vložek, so jima vseskozi v veliko pomoč tudi javni razpisi za sofinanciranje. »Če je le mogoče, si poskušava pomagati z razpisi. Dvakrat sva se že prijavila na projekt za razvoj podeželja in trikrat na manjše občinske razpise. Ampak tudi za razpise potrebuješ denar, saj je treba vse

investirati, da potem dobiš denar nazaj.« Kot poudari Matic, so jima delo v preteklosti večkrat otežile tudi spremenjene cene ponudnikov. »Ker so se v roku enega leta spremenile storitvene cene izvajalcev, sva morala poiskati nove ponudnike in nove rešitve. Ker si pri razpisu vezan na določen rok, to vedno ni preprosto.«

Pri obnovi domačije skušata zakonca Golavšek v veliki meri vključiti lokalne izvajalce. Pomembno jima je namreč, da v lokalni spomeniški stavbi svoj pečat pustijo tudi domačini. In čeprav vse idejne načrte prenovne vodi Matic, pravi, da ima, ko je treba poprijeti za delo, »dve levi roki.« »Vedno imam v glavi idejo, kako naj bi bilo kaj videti, ampak najraje delam skupaj s prijatelji. S tistimi, ki znajo kaj postoriti, lahko namreč to naredimo dvakrat hitreje.«

Kje sploh začeti?

Z obnovo mlina sta Golavškova začela leta 2020, že kmalu po nakupu. Prvo leto je bilo namenjeno zgolj čiščenju, piljenju idej in prijavi na razpis za obnovo. V prvi fazi, ki so jo delali med letoma 2021 in 2022, so najprej obnovili streho ter naredili zunanjo in notranjo hidroizolacijo. Nato so se s pomočjo razpisa lotili spodnjega, kletnega dela. »Imeli smo srečo, da nismo ničesar spreminjali in rušili, ampak smo le obnavljali. Za nasvet sva z ženo prosila tudi statika, ki nama je naredil načrt, kako varno obnoviti stavbo.« Kletni del sta končala že konec leta 2021, kmalu po tem sta ga tudi uradno odprla za obiskovalce. V njem so sejna soba, predavalnica z laserskim projektorjem, sanitarije in majhna kuhinja.

Leta 2023 sta se nato lotila obnove pritličja in mansarde, kjer sta v vsakem nadstropju predvidena po dva apartmaja. »Poskušali smo izkoristiti vsak kvadratni meter. Nimamo ne podstrešja ne kleti. Ko smo čistili, smo zato morali stvari

»Vse se da, pomembno je le, da se ne ustaviš in predolgo ne sprašuješ, kaj boš naredil. Sprejeti moraš, da nekaterih stvari ne moreš narediti takoj in točno tako, kot si si jih zamislil. Vseeno pa moraš imeti rdečo nit zgodbe.«

»Moja osnovna ideja je bila, da stavbo povrnem nazaj v takšno, kot je bila v preteklosti. Pomembno mi je namreč, da zgradbe ne povozi čas.«

Steno enega od apartmajev krasi stara strešna opeka ...

Ohranili so stara okna ...

Matic je že v osnovni šoli želel postati arheolog, a je v srednji šoli ugotovil, da ga zanima tudi ekonomija, zato je izbral slednjo. Ljubezni do zgodovine še vseeno ni izgubil.

Tudi sprejemni prostor je lepo urejen.

Vsi apartmaji so opremljeni unikatno, a minimalistično. Dva sta namenjena po štirim osebam, dva pa po dvema z dodatnim ležiščem.

vedno znova predstavljati, saj nismo želeli ničesar metati stran,« z nasmehom pove sogovornik. Apartmaja v pritličju sta že končana, apartmaja v mansardi pa bosta kmalu. Vsak apartma ima tudi svoji manjšo kuhinjo in kopalnico. V prihodnosti je v njih načrtovana tudi vgradna savna. »Ko je stavba dobila fasado, je pravzaprav ta ruševina dobila končno obliko. Žena tri leta ni videla končne slike in jo vidi komaj zdaj, ko je na stavbi fasada,« še pripomni Matic.

Ohranjanje starega

Rdeča nit celotne obnove je bila, da v čim večji meri poskušajo obnoviti stare stvari. V kleti, kjer je, kot v celotni stavbi, tudi talno gretje, so na primer kot talno oblogo nanj položili bobrovec s strehe. S to opeko je obložen tudi zunanji hodnik. Iz lesa v hiši so izdelali številne okenske police, zdravi kosi tramov pa služijo kot nosilci za svetila. »Materialu, ki je bil še živ, smo skušali dati drugo življenje. Naš namen ni bil, da ga vržemo stran, temveč da se lahko obiskovalci z njegovo pomočjo dotaknejo zgodovine.«

V kletnih prostorih so še vedno tudi stari značilni oboki, ostali so tudi tramovi, okna in podobno. Tam je tudi kamin, ki ogreva celotno stavbo. Tudi v minimalistično opremljenih apartmajih so skušali ohraniti nekatere stare elemente iz hiše. Prvotna, a obnovljena so tako ostala tudi nekatera vrata, ki so stara več kot sto let. V enem izmed apartmajev je tudi obnovljena krušna peč, v vseh prostorih stavbe pa so nameščeni tudi prezračevalci.

»Materialu, ki je bil še živ, smo skušali dati drugo življenje. Naš namen ni bil, da ga vržemo stran, temveč da se lahko obiskovalci z njegovo pomočjo dotaknejo zgodovine.«

Poudarek na samooskrbnosti

Kot je povedal sogovornik, sta z ženo pri celotni obnovi velik poudarek dala tudi samooskrbnosti celotne domačije. Vse sanitarije in pralni stroj so na njegovo željo zato povezali na deževnico. »Mislim, da imamo trenutno zelo poceni vodo, ampak v apartmajih lahko oseba na dan porabi tudi do 80 litrov vode, od tega je gre več kot polovica za sanitarije. To je ogromno. Prav tako je naša voda zelo trda, zato je pri pranju potrebnega veliko mehčalca in pralnega praška. Z uporabo deževnice se vse to zmanjša,« poudari Matic.

Na sosednji zgradbi, ki sta jo kupila skupaj z mlinom, so namestili tudi svojo elektrarno. »Imamo tudi svojo polnilnico za električne avtomobile, želimo si namreč biti čim bolj samooskrbni in pustiti čim manjši ogljikni odtis na tem območju. Če imamo možnost, da lahko delamo drugače, ne vem, zakaj ne bi.« Za stavbo je tako že vse pripravljeno tudi za zeliščni vrt.

Želje in cilji

V kletnih prostorih Golavškovega mlina sta Matic in Sabina prve goste sprejela v začetku leta 2022. Ker so kletni prostori namenjeni izvajanju različnih delavnic in predavanj, lahko v njih predavanja pripravijo različni posamezniki in podjetja, prav tako predavanja v njih pripravlja tudi žalska ljudska univerza. Predvidoma konec tega meseca bodo v celoti odprti tudi apartmaji. Matic in Sabina s tem obiskovalcem ne želita ponuditi le prenočišča, temveč »odklop« v pravem pomenu besede.

»Želiva si, da bi imeli obiskovalci tukaj na voljo organiziran program, da bi se lahko odpočili in pridobili nova znanja. Ponujali bomo predavanja o prehrani, o vodenju podjetja in podobno,« je poudaril Matic in povedal, da si želi, da bi v tej stavbi možnosti prepoznali tudi izvajalci programov, ki bi želeli v njej predstaviti svoje programe in dejavnosti. Tkejo načrte tudi za program odklopa za družine, ki del časa predvideva za skupne družinske aktivnosti, del časa pa za ločene. V slednjem bo za varstvo otrok poskrbljeno z organiziranimi aktivnimi delavnicami v naravi.

Podpiranje lokalnega

Ker skušata Golavškova v novo zgodbo »mlina« v čim večji meri vpeljati tudi lokalne prebivalce, bo obiskovalce v apartmaju pričakala tudi košarica domačih lokalnih dobrot. V zgradbi želijo okoliškemu kmetu in domačinom prav tako omogočiti prodajajo njihovih izdelkov. »V okolici imamo od domačega mleka do domačih čajev in salam. Kmetje imajo to že pripravljeno, vendar je treba izdelke namestiti v nekakšen »mini bar, kjer lahko obiskovalci potem te lokalne izdelke tudi kupijo,« je razložil sogovornik in dodal, da lahko izdelek s tem doseže tudi višjo dodano vrednost.

Zaradi sofinancerskih razpisov so že zaposlili tudi prodajalca turističnih aranžmajev. Zakonca se nameravata v prihodnosti lotiti še obnove sosednje zgradbe, za katero že imata nekaj idej. Nekoč si želita obnoviti še odročnejšo kmetijo. »To rdečo nit bi rada v lokalnem okolju peljala še naprej. Ni ti namreč treba imeti milijonov, da neko stvar narediš dobro,« je še poudaril Matic, ki mu obnova dotrajanih stavb v lokalnem okolju predstavlja tudi sprostitvev.

Foto: Andraž Purg

Edinstveni zunanji stebri

»Med raziskovanjem sem ugotovili, da je bil mlin v nekem obdobju tudi v lasti naše družine. Ko sem se kasneje pogovarjal s starejšimi sorodniki, sem izvedel, da je bila že od nekaj njihova tiha želja, da bi mlin prišel v last naše širše družine.«

V prihodnosti nameravata obnoviti tudi stavbo ob mlinu. Zanj že imata nekaj idej, a podrobnosti še ne razkrivata.

Tudi zlata žlica človeka ne nasiti, če je prazna.

Podoba vrabčka krasi njegove lesene izdelke.

Še tako majhne kose lesa obdela, zbrusi in zlošči. Pravi, da je les predragocen, da bi ga brezglavo kurili.

Rafael Košec Tekavc s svojimi izdelki opozarja na težave našega vsakdana

»Vrabčiči«, ki iz lesa izvablja zgodbe

Profesor likovne umetnosti Rafael Košec Tekavc je otroštvo preživel v Bezovju v občini Šentjur, na gričku, od koder je njegov pogled segal po vsej dolini. Ko je sedel na pragu domače hiše, je lahko ves dan opazoval dogajanje okoli sebe, toliko zanimivega je zaznalo njegovo oko. Kot pravi, je opazovanje ključno tudi pri likovni ustvarjalnosti, da se njegove misli osredotočijo na dejanje in da lahko izrazi svojo idejo. Pomemben del njegovega ustvarjanja je povezan z lesom. Ko v roke prime kos lesa, včasih ne ve, kaj bo nastalo iz njega. Priluhne letnicam, grčam, barvam in jim dovoli, da ga razveselijo s skledo, z žlico ali z umetniškim delom, v katerem lahko vsak opazovalec prepozna svoje sporočilo.

TINA STRMČNIK

Takoj ko je shodil, je začel plezati po drevesih in ta so bila že od nekdaj njegovo zatočišče. Kot deček je občudoval krošnje, ptice, kobilice in bil pozoren na vse spremljajoče zgodbe narave. Kot pravi, je bila to zanj zelo pomembna priprava za življenje, tudi za študij likovne umetnosti na Peda-

»Tudi Michelangelo bi verjetno uporabljal motorno žago, če bi obstajala, ko je živel. A ko uporabljam »motorko«, podivjam, številne podrobnosti mi uidejo. Ko v roke vzamem dleto, slišim, kako les zapoje, in čas se takrat ustavi.«

V ustvarjanje z lesom je vzljubil že kot otrok. Ukvarja se tudi s kiparstvom, slikarstvom in kaligrafijo.

»Drevesa so najstarejša bitja med nami, pripovedujejo nam zgodbe, vase ujamejo vodo, svetlobo, minerale. Ko obdelujem les, lahko vse to začutim. Toplina, ki skozi moje roke prihaja vame, ustvarja simbiozo med lesom in izdelkom.«

goški fakulteti Univerze v Mariboru.

K navdušenju nad likovnim izražanjem ga je spodbujalo več ljudi. Da ima roko za to, sta prepoznali že njegova mama in stara mama. V Osnovni šoli Franja Malga-ja Šentjur je njegov talent prepoznal likovni pedagog Ivo Brodej, ki ga je spodbujal pri širjenju obzorij. Navdušen je nad lesom je v njem prebudil sosed Nacek. Ko je bil Rafael še kratkohladeček, ko ni niti še prestopil šolskega praga,

mu je že podaril zloščljiv nožek oz. pipec. »Sosed je bil »frajkincler«, čisti samouk. Ko mi je podaril nožek, sem ure in ure rezljal in rezljal, medtem ko sem sedel na drevesu in prepeval. Zato so me ljudje začeli klicati »Vrabčič.« Ime ga spremlja še danes, saj na vse svoje lesene izdelke vžge silhueto vrabčka.

Zaradi njega ne pade nobeno drevo

Izdelke ustvarja iz kosov lesa, ki so že odslužili svoje. Njegovo oko pritegnejo hlodi, ki že trohnijo, s svojim dotikom jim vdahne novo življenje. Nanj se obrnejo ljudje, ki so jim neurja podrla oreh, slivo ali katero drugo vrsto drevesa. »Zaradi mene ne pade nobeno deblo,« pojasni sogovornik.

Ko v roke dobi nov kos lesa, ga zanima, kje je drevo raslo, kaj se je zgodilo z njim. Izdelek je med drugim naredil iz kosa drevesa, na katerem je žal ugasnilo življenje, kasneje je pod isto krošnjo vzniknilo novo, saj je v njenem zavetju ženska rodila novorojenčka. »Drevesa so najstarejša bitja med nami, pripovedujejo nam zgodbe, vase ujamejo vodo, svetlobo, minerale. Ko obdelujem les, lahko vse to začutim. Toplina, ki skozi moje roke prihaja vame, ustvarja simbiozo med lesom in izdelkom.«

Ker gresta les in hrana z roko v roki

Svoj pogled preda tudi mladim. Kot profesor likovnega pouka v srednji šoli za gostinstvo in turizem v Mariboru dijakom sporoča, da lahko s pomočjo čiščenja, brušenja in obdelave

novo uporabno vrednost dajo tudi stvarjem, ki bi jih marsikdo že zdavnaj odpisal.

Les se mu zdi izjemno uporaben tudi pri predstavitvi in postrežbi jedi, »To, kar je morda za koga že odpadek, lahko s svojimi rokami spremenimo tako, da na tem postrežemo celo hrano. Leseni izdelki so, če so pravilno zaščiteni, za postrežbo dobrot primerni tako na turističnih kmetijah kot v restavracijah z Michelinovimi zvezdicami.« Pri zaščiti lesa prisega na čebelji vosek in smolo pohorskih dreves. Z iskanjem primerne deleža razmerja med obema sestavinama se je ukvarjal več let.

Les pripoveduje zgodbe

Ne le da ga zanimajo zgodbe kosov lesa, ki jih dobi v svoje roke. Tudi izdelki, ki jih ustvari, pripovedujejo sporočila. Tako odraža kritičen pogled na družbo in čas, v katerem živimo. »Nisem človek, ki bi v roke vzel transparent in šel na ulico. Sem bolj zagovornik intimne akcije. S tem, kar počnem, opozarjam

»V Šentjur sem se do nedavnega vračal še bolj pogosto, saj je bila mama še živa, pred kratkim je umrla. Mislim sem, da se mi bo težje ločiti od vsega. A zdaj vidim, da nisem materialist. Energija in ljubezen, ki ju je mama nosila v sebi, sta zdaj v meni.«

Ob nedavni razstavi njegovih lesenih izdelkov v Galeriji Zgornji trg Šentjur je bilo o ustvarjalcu zapisano: »Vedno uporabi drevo, ki je živelo med ljudmi, ki ima zgodbo, in ta zgodba v njegovih umetninah živi naprej.«

na pomen ekologije, razslojenost v družbi, razkorak med bogatimi in reveži ...«

Ogromna lesena žlica na primer opozarja na dvoličnost. »Žlica je najprej napihnjena, nato postane ožja, in čeprav je zlata in se sve-ti, človeka ne nasiti, če je prazna. Sporočilo lahko razumemo tudi tako, da nam v družbi pogosto ponujajo »zveličavne« ideje, a če so prazne, ljudje od njih nimamo nič. Gre za razkorak, ko je na eni strani preveč svetlobe in na drugi preveč teme.«

Na razstavi njegovih izdelkov, ki jo je pred časom imel v Galeriji Zgornji trg Šentjur, je bila tudi zanimiva instalacija lesenih predmetov, ki so jih nekateri obiskovalci videli kot ptice, drugi kot žlice, tretji so v njih uzrli skledice, s katerimi bi na primer lahko zajeli studenčnico

in se odžejala. »Želel sem prikazati zračnost, svobodo. Ne posnemam narave, saj bi bilo to prevzetno. Moj cilj je pripovedovati zgodbo, obiskovalcem razstave pa dovoliti, da jo vsak doživi po svoje. Nekateri v mojih instalacijah morda vidijo le obdelane koščke lesa.«

Preveč dragocen le za kurjavo

V svoji delavnici ima gašperček, kjer zakuri odrezke lesa in ustvari prijetno temperaturo. Sicer pa se mu zdi les škoda uporabljati za kurjavo. Najrazličnejše koščke lesa, ki bi jih kdo drug zavrgel, zbrusi, zlošči in jih nosi po žepih. Ob nepričakovanem srečanju z dijakinjo, ki je zbolela zaradi redke oblike raka, ji je želel podariti manjšo pozornost. Takrat je iz žepa potegnil tak »lesen kamenček« in ji ga izročil. Dekle ga je ves čas nosilo s seboj in še zdaj, ko se srečata, se mu zahvali zanj. Tovrstne posebne kamenčke je odnesel tudi na otroški onkološki oddelek, kjer so jih otroci z veseljem zlagali. »Otroke to pomirja, veseli, to sem opazil, ker se je tudi moja hči tako rada igrala s temi gladkimi predmeti. Nisem pa vedel, da

imajo tovrstne navade tudi druge kulture, dokler mi neka gospa ni povedala, da Japonci že dolgo počnejo podobno. Zanimivo mi je, da nas po celem svetu zanimajo iste stvari.«

Rafael Košec Tekavc ima zanimiv pogled tudi na orodje, ki ga uporablja. Motorno žago vzame v roke le za namen, da od debla oddvoji večji kos lesa. Nato sledi ročna obdelava. Tesače, dleta, sekire in drugo orodje med drugim išče na boljših sejmi. Orodje skrbno vzdržuje in neguje. Upa, da bo nekoč sredi narave lahko uredil živi muzej, kamor bo lahko povabil predstavnike vseh generacij, da bi spoznali, kakšno tradicijo obdelave lesa so imeli naši predniki. »Veliko ljudi, ki imajo znanje o tem, kako izbrati pravi les in pravo orodje, je starejših, veliko jih je že umrlo. Zato je pomembno ohranjanje znanja o tej dediščini. Tudi pri tej ideji se kaže moja pedagoška nota,« je zaključil.

Foto: TS

»Treba je ceniti dar, ki ga imaš, znanje, ki si ga pridobil, in delo, ki ga opravljaš. Zaradi tega lahko svojim izdelkom postaviš nekoliko drugačno ceno.«

Zanimiva skulptura, v kateri nekateri vidijo ptice, drugi ribe, tretji skodelice ali spet kaj drugega.

Izpod njegovih prstov nastajajo zanimive žlice

Igra posebnih, lesenih kamenčkov

Pri delu uporablja različne vrste lesa – oreh, češnja, jablano, slivo. Ko ustvarja, sledi lesu, njegovi strukturi, barvi, njegovim letnicam, razpokam in grčam.

Vzdrževalec strojnik energetik (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: izvaja vzdrževanje delovanja energetskih naprav, nadzoruje obratovanje hladilnih sistemov, vzdržuje naprave in opravlja druga dela. Celjske Mesnine, Cesta v Trnovlje 17, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 20. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Inženir avtomatizacije (PLC in programer robotov) (m/ž) (Celje)

Zaradi povečanega obsega dela in novih projektov zaposlimo več strokovnjakov na področju PLC-programiranja in programiranja robotov za področje razvoja opreme avtomatizacije in informatizacije. Inel, d.o.o., Bukovžlak 105, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 7. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec blagajničar (m/ž) za PE Celje

Tvoje naloge bodo: priprava in prodaja blaga, svetovanje in pomoč kupcem pri izbiri izdelkov, skrb za sveže sadje ter zelenjavo, priprava in peka pekovskih izdelkov, dopolnjevanje polic z blagom, ohranjanje čistote ter urejenosti prodajnih polic in trgovine, blagajniško poslovanje. Eurospin Eko, d.o.o., Renški Podkraj 64, 5292 Renče. Prijave zbiramo do 25. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skrbnik kupcev – komercialist (m/ž) (Prebold)

Ograje Kočevar, d.o.o., vabi v svoje vrste skrbnika kupcev – komercialista. Vabljeni, da sprejmete izziv in se nam pridružite! Ograje Kočevar, d.o.o., Tovarniška cesta 11c, 3312

Prebold. Prijave zbiramo do 7. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik – voznik (Slovenska Bistrica)

Delovne naloge: razvoz hrane na določene lokacije v dogovorjenih časovnih okvirih, nalaganje hrane v kombi ter skrb za njeno pravilno razporeditev ... Sovita, d.o.o., Tehnološki park 22a, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 8. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovni sodelavec operativne nabave (m/ž) (Velenje)

Ergo Pharma nudi dolgoročno zaposlitev v proizvodnem obratu, specializiranem za razvoj in proizvodnjo prehranskih dopolnil vrhunske kakovosti, pod ekskluzivnim partnerstvom podjetja Pharma Linea. Ergo Pharma d.o.o., Gaji 1, Trnovlje pri Celju, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 7. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (M/Ž), Ljubno (Ljubno)

Ponujamo vam možnost osebnega in strokovnega razvoja, priložnost za karierno napredovanje, zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas ... Kea, d.o.o., Obrtna ulica 2, 3230 Šentjur pri Celju. Prijave zbiramo do 8. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Hotelski receptor m/ž (Žalec)

Vaše zadolžitve bodo obsegale: samostojno opravljanje recepcijskih del (sprejemanje in potrjevanje rezervacij, sprejem in nameščanje gostov, vodenje evidenc, prijava in odjava gostov, posredovanje informacij, sprejem vrednostnih papirjev in predmetov v hrambo,

prevzem in razdelitev pošte gostom, posredovanje telefonskih klicev, izstavljanje računov, sprejemanje gotovine) ... Aena, d.o.o., Mala Pirešica 20, 3301 Petrovče. Prijave zbiramo do 8. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tehnik na terenu – Celjska regija (Kisovec)

Si znan/-a kot »tehnični stroko«? Ti strast do terenskega dela teče po žilah? Te motivira pomoč končnim uporabnikom? Lahko s svojimi dosedanjimi izkušnjami prispevaš, da bomo še boljši in si pripravljen/-a na učenje novih veščin? Potem je ta priložnost idealna zate! Tvojo prijavo z življenjepisom z veseljem sprejmemo do vključno 9. decembra 2024. Telenach Slovenija, d.o.o., Brnčičeva ulica 49a, 1231 Ljubljana. Prijave zbiramo do 9. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (m/ž) (36 ur) (Žalec)

Kot naša prodajalka ali prodajalec boš obraz Lidla in glavna vez z našimi kupci. S svojim odgovornim in predanim delom boš vsakodnevno prispeval/-a pomemben delež k temu, kako ljudje dojemajo naše podjetje in naše izdelke. S timskim delom boš poskrbel/-a, da bo prodajalna delovala skladno z željami in pričakovanji naših kupcev. Lidl Slovenija, d.o.o., k.d., Pod lipami 1, 1218 Komenda. Prijave zbiramo do 6. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Poslovni partner ali voznik za dostavo in prevzem paketov (m/ž) (Celje)

Iščemo poslovnega partnerja za dostavo paketov ali voznika (m/ž) v Celju. Dpd, d.o.o., Brnčičeva ulica 31, 1231 Ljubljana – Črnuče. Prijave zbiramo do 8. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Odkupovalec hlodovine za področje osrednje Slovenije s Tuhinjsko dolino

V svojo ekipo vabimo odkupovalca hlodovine za področje osrednje Slovenije s Tuhinjsko dolino. Delo poteka na terenu in doma. Lip

Bohinj, d.o.o., Ulica Tomaža Godca 5, 4264 Bohinjska Bistrica. Prijave zbiramo do 7. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja (m/ž) (Celje)

Odgovornosti: vodenje ekipe prodajalcev in skrb za doseganje rezultatov ter motivacija zaposlenih. Zaposlovanje: širjenje svoje ekipe in usposabljanje novih zaposlenih. Telemarketing, d.o.o., Tržaška cesta 40, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 7. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Varnostnik z orožjem (m/ž) (Celje in Velenje z okolico)

Opis dela: izvajanje varnostnih intervencij na varovanih območjih po naročilu varnostno-nadzornega centra in skladno z navodili obveščanje o opažanjih, ukrepih in dogodkih na varovanem območju. Ajtiva varovanje, d.d., Kraljeviča Marka ulica 5, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 30. 11. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovnjak za odnose z javnostmi (m/ž) (Velenje)

Iščemo specialista komuniciranja, ki ne bo le usklajeval besed in besedil, temveč ustvarjal moč zgodbe, ki bo navdihovala in soustvarjala naš uspeh. Tvoja naloga bo, da Skaza ostane v ospredju – kot blagovna znamka, ki je prepoznavna po vsem svetu in živi svojo odgovornost do okolja in družbe. Plastika Skaza, d.o.o., Selo 20 a, 3320 Velenje. Prijave zbiramo do 5. 12. 2024. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Trgotur kadrovski outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | 041 445 550

ZAPOSILIMO**ŠOFER- ORGANIZATOR TRŽENJA »RDEČE EKO MESO« m/ž**

Prijave pošljite na info@kz-saleskadolina.si.

VODJA MARKETINGA M/Ž

Prijave pošljite na info@kz-saleskadolina.si.

PRODAJALEC – SKLADIŠČNIK v TPC Šoštanj m/ž

Prijave pošljite na info@kz-saleskadolina.si.

PRODAJALEC M/Ž

Prijave pošljite na info@kz-saleskadolina.si.

MONTER M/Ž

Prijave pošljite na tajnistvo@biroogis.com.

SKLADIŠČNIK M/Ž

Prijave pošljite na tajnistvo@biroogis.com.

VOZNIK-SKLADIŠČNIK M/Ž

Prijave pošljite na tajnistvo@biroogis.com.

VARILEC M/Ž

Prijave pošljite na tajnistvo@biroogis.com.

SKLADIŠČNIK M/Ž

Prijave pošljite na zaposlitev@mpt.si.

PRODAJALEC – KOLORIST (M/Ž) V PE ŽALEC IN PE MARIBOR

Prijave pošljite na administracija@spekter-zalec.si.

trgotur.si/zaposlitev/prosta-delovna-mesta

POROČNA DVORANA LA VIE – KOSTANJEVICA NA KRKI

Poroka kot iz sanj

- Dvorana za 250 svatov
- Catering v sodelovanju s Hotel Dolenjc
- Izvedba civilnega obreda
- Organizacija poroke

La Vie
CENTER

Več informacij in rezervacija: ☎ 041 595 595 ✉ info@center-lavie.si

Ljubljanska cesta 10, 8311 Kostanjevica na Krki

Nove naprave, nova tveganja

Goreče nevarnosti v naših domovih

Električni skiroji, kolesa, kosilnice, telefoni, tablice – za vse te naprave potrebujemo litij-ionske baterije, ki so lahko v naših domovih tveganje za požar. Zato se moramo podučiti, kako z njimi pravilno ravnamo. Zadnjih pet let se je po svetu izredno povečalo število požarov, povezanih s tovrstnimi baterijami. Gasilni aparat, požarna odeja in javljalnik dima bi morali biti v naših domovih nekaj običajnega.

MARIJA ŠELEK

Število požarov, povezanih z baterijami, se je močno povečalo.

baterije začne kaditi, povzročimo zmanjšano vidljivost, to pa vpliva na evakuacijo. »Zato bi morali stanovalce tudi pri nas opozarjati, da električnih skirojev in koles ne bi smeli polniti na hodnikih blokov.

Deponije gorijo tudi zaradi nepravilno odvrženih baterij – nikar jih ne mečite v navadne smeti.

Bodite pripravljeni

Z javljalnikom dima in gasilnim aparatom bi nekako morali biti precej varni oziroma pripravljeni na take nesreče. »Baterijo oziroma napravo je treba ob vžigu najprej izklopiti iz električnega omrežja, ob čemer najprej poskrbite za svojo varnost, umaknite druge gorljive stvari, saj baterije večinoma gorijo zelo intenzivno. Pri gašenju uporabimo gasilni aparat, obstajajo tudi namenski za gašenje litij-ionskih baterij, najbolj univerzalna pa je še vedno voda: s kleščami primemo gorečo napravo, jo potopimo v lonec z vodo in odnesemo ven. Skiroja seveda ne moremo potopiti v vodo, lahko pa uporabimo še druga priročna gasilna sredstva, kot so pesek, zemlja, cement ... Tudi požarno odejo je dobro imeti doma. Paziti moramo na dim, ki se sprošča, in čim prej poklicati na 112. Čeprav to številko vedno znova ponavljamo, ugotavljamo, da se je ljudje v stresu in paniki večkrat ne morejo spomniti,« razlaga gasilec Anže Bitenc, ki pri Gasilski zvezi Ljubljana skrbi za usposabljanja.

Tudi strokovnjake je porast teh požarov v svetu presenetil. »V Sloveniji nimamo tovrstne statistike, v Kanadi pa so našli petkrat več požarov, povezanih z baterijami, v ZDA pa v zadnjih petih letih trikrat več. Zaradi baterij je tudi približno 30 odstotkov več požarov na deponijah povsod po svetu. Saj se spomnite, da smo v zadnjem času tudi v Sloveniji imeli kar nekaj požarov na odpadkih? Pogosto do njih prihaja tudi zaradi litij-ionskih baterij, pri reciklaži katerih smo prevečkrat površni in jih odvržemo med navadne odpadke. Te potem na odpadkih

zmeljejo, in ko takšno baterijo poškoduješ, predstavlja požarno tveganje,« nam je pojasnil dr. Aleš Jug, podpredsednik za požarno preventivo pri Gasilski zvezi Slovenije. Opozarja, da moramo ločiti izdelke, kot so motorna kolesa in avtomobili, ki so zelo regulirani in za katere velja čedalje več varnostnih standardov, in veliko bolj problematične skiroje in elektronske rolke (hoverboarde), pri katerih gre večinoma za proizvode slabše kakovosti. »Problem je tudi, da ljudje kupijo nov polnilnik ali novo baterijo za električno kolo, pa ni najbolj kompatibil-

na z njihovo napravo. Tudi to je lahko vzrok za požar, zato bodite pri nakupu res pazljivi – pri proizvajalcih se dobro podučite, kateri polnilniki oziroma baterije so primerni za njihov izdelek.«

V blokih prepovedano polnjenje?

Tveganje prinašajo predvsem poškodovane baterije, zato je treba z električnimi skiroji, ki jih že otroci brezskrbno upravljajo, zelo pazljivo ravnati. Če se zgodi kakršnakoli mehanska poškodba, predvsem na bateriji ali okoli

nje (da je stisnjena, prebode na ...), lahko nastane problem – tudi požar.

Električnih skirojev je v mestih vsako leto več, torej je že v vsaki večstanovanjski zgradbi kakšen. Bi nas to moralo skrbeti? »Po svetu že sprejemajo stroge ukrepe, na primer v New Yorku, kjer so razmišljali o tem, da bi prepovedali polnjenje baterij električnih koles in skirojev na hodnikih blokov ter določili prostor v bloku, ki bi bil požarno ločen in bi ga uporabljali kot polnilnico za električna prevozna sredstva. Zelo veliko dostavljavcev hrane na dom uporablja prav

električna kolesa, poškodujejo se baterije in pri množični uporabi teh koles se kažejo tveganja.«

Zato velja upoštevati splošno priporočilo, da tovrstne naprave polnimo vsaj meter in pol stran od drugih gorljivih stvari, še bolje pa je, da v tak prostor namestimo javljalnik dima. Gre za poceni napravo (15 evrov), dostopno v tehničnih trgovinah, ki vas lahko obvaruje najhujšega. »Baterije, preden zagorijo, tvorijo veliko dima (govorimo o toplotnem pobegu baterije). Če kolo polnimo na hodniku stanovanjskega bloka in se iz

Javljalnik dima je poceni in nam lahko reši življenje.

Kje polnite svoje naprave?

Elektronskih naprav ne shranjujte v vlažnih prostorih in jih ne puščajte na soncu (na primer v avtu). Izogibajte se polnjenju ponoči in kadar vas ni doma – baterija naj bo med polnjenjem vedno v vašem vidnem polju. Svojih prenosnih računalnikov, tablic in telefonov nikar ne polnite na postelji, sedežnih garniturah, zofah, naslanjačih. O tem se doma pogovorite in poskrbite, da bo vsem jasno, da s takim početjem tvegate požar. Prav tako bi bilo dobro, da bi gasilni aparat našel mesto v vsakem gospodinjstvu.

Mobilni aparati se lahko med polnjenjem tudi vnamejo.

Zakaj zagori mirujoči avtomobil?

Čeprav električne avtomobile pogosto stigmatiziramo (so tudi že zagoreli), so ti regulirani, zanje pa velja čedalje več varnostnih standardov in zagorijo manjkrat kot klasični avtomobili na bencin ali nafto. Pred kratkim je zagorel klasičen avto ob hiši prijateljev in vsi smo bili osupli, kako se je lahko to zgodilo. K sreči je zaradi prisebnosti in takojšnje akcije močan ogenj še pred prihodom gasilcev uspelo pogasiti sosedu, ki je imel pri hiši kar dva gasilna aparata (eden namreč ne bi bil dovolj).

Zakaj torej lahko zagori parkiran avtomobil? Jurij Kočar, vodja AMZS asistencnega centra, nam je pojasnil, da je vzrokov za to lahko veliko: »Trije dejavniki, ki skupaj omogočijo idealne razmere za požar na vozilu, so visoke temperature, vnetljive tekočine oziroma njihovo razlitje in elektrika. Govorimo o obrabljeni in okvarjeni električni napeljavi, ki hitro povzroči, da preskoči kakšna iskra, ali ki se pregreva. Pri tovornih vozilih so lahko vzrok še zavorni sistemi. Zaradi velikih obremenitev se zavore pri tovornjakih toliko bolj segrevajo, lahko celo do tako visokih tem-

peratur, da njihova okolica, recimo pnevmatike, zagorijo. Pogonska sredstva (plinsko olje, zemeljski plin, bencin, dizelsko gorivo) so različno vnetljiva. Če se razlije, je najobstojnejše dizelsko gorivo, bencin pa hitro izhlapi. Če se polije nafta, obstane, in če se na njej nabere še prah, po možnosti lesen, so to idealne razmere za nastanek požara. Voznikom zato svetujemo redno in ustrezno pregledovanje ter preventivno vzdrževanje jeklenih konjičkov.

Čeprav avtomobilska industrija napreduje na vseh po-

dročjih, je v avtomobilih vse več sklopov, skozi katere teče gorivo, kar pomeni tudi toliko več možnosti, da kakšen sklop spusti – zaradi okvare ali zgolj zaradi dotrajanih tesnil. Podobno je tudi z električnimi komponentami, ki jih je čedalje več in ki lahko požar povzročijo celo tedaj, ko avtomobil miruje. Kajti ko dandanes ugasnemo vozilo, je to še nekaj časa živo in »ne gre spat«. Različni krmilniki še nekaj časa komunicirajo med sabo. Če eden od teh sklopov odpove, recimo pusti prižgano črpalko, grelnik

ali kaj podobnega, lahko to privede do pregrevanja in morebitnega vžiga. Zato odsvetujemo nameščanje različnih cenениh električnih naprav sumljivega izvora. V nekaterih okoliščinah je namreč že pripomoček za prostoročno telefoniranje lahko krivec za požar, da o kakšnem dodatnem grelniku sedeža niti ne govorimo. Vzrok za požar pa so lahko tudi poškodbe, ki jih na električnem sistemu ali sistemu za dovod goriva povzročijo različne divje živali, predvsem glodavci.«

Tako razdejanje lahko povzroči požar litij-ionskih baterij.

Poklon žrtvam okrutnega nacizma

Članice in člani Združenja borcev za vrednote NOB Šentjur smo se 22. oktobra odpravili v Gradec, v katerem smo obiskali mednarodni spomenik žrtvam nacizma na tamkajšnjem centralnem pokopališču.

Muzej nacističnega taborišča Stalag XVIII D
Музей нацистского лагеря Шталаг XVIII D
Museum of Nazi Camp Stalag XVIII D

MRC

Predsednik združenja borcev za vrednote NOB Šentjur Ivo Dvoršak in tajnica združenja Franja Vizjak sta k spomeniku položila venec v spomin in čast vseh žrtev. Zbrani smo se v mislih poklonili vsem žrtvam, ki so pokopane v tem masovnem grobišču, s hvaležnostjo v srcu, ker so nam z svojimi življenji omogočile svobodo in mir. Na spomeniku, ki je v obliki granitnega svoda, so vklesana imena 2.516 talcev, od tega je 1.213 Slovencev, od tega 661 talcev iz mariborskih sodnih zaporov, 374 talcev iz celjskega Piskra, druge žrtve so iz Trbovelj, Šoštanja in Gorenjske. Med pokopanimi je tudi 65 borcev legendarnega I. Pohorskega bataljona in 45 obglavljenih dezerterjev.

Na šentpeterskem pokopališču (Stadtfriedhof St. Peter) v Gradcu smo obiskali tudi grob Benjamina Ipavca, šentjurskega kirurga in skladatelja. Tam nas je pričakala predsednica Društva avstrijsko-slovenskega prijateljstva v Gradcu Kasilda Bedenk. O delu društva, ki vključuje tudi skrb za grobove Slovencev, ki so pokopani v Gradcu, nam je

povedala: »V Gradcu so pokopani trije znani Slovenci: Josepina Urbančič – Turnograjska, Benjamin Ipavec in Karel Štrekelj. Grob Benjamina Ipavca smo dali ponovno postaviti, to je organiziral moj sodelavec dr. Ludvik Karničar, ki je tudi plačal delo, delno je postavitev groba sofinancirala Občina Šentjur. Tudi grob Karla Štreklja smo postavili na novo. Dr. Karničar zdaj plačuje najem za oba grobova. Mene ves čas moti, da kot država ne skrbimo za grobove v tujini, treba bo dati pobudo, da se bo to primerno uredilo, da bo država poskrbela za plačilo najema grobov. To sicer v društvu poskušamo ves čas urejati, vendar neuspešno,« je zaključila Bedenkova.

Pomen ohranjanja zgodovinskega spomina

Obiskali smo tudi Muzej nacističnega taborišča Stalag XVIII D v Mariboru. Taborišče je bilo ustanovljeno 1. junija 1941 na območju carinskega skladišča Kraljevine Jugoslavije in nekdanje Meljske vojašnice. Samostojni neprofitni

zasebni zavod Mednarodni raziskovalni center (MRC) Maribor je uredil razstavo v prostorih nekdanjega carinskega skladišča. Prav tam so junija 1941 po končani operaciji Barbarosa ustanovili tako imenovani Ruse-lager (rusko taborišče), ki je bil namenjen izključno zajetim vojakom Rdeče armade. Ker Sovjetska zveza ni spadala med podpisnice Ženevske konvencije, so bili sovjetski vojaki deležni zelo slabega ravnanja. Grozovitosti in življenjske razmere se niso bistveno razlikovale od razmer v koncentracijskih taboriščih Dachau, Auschwitz, Mauthausen ... Zato je večina od pet tisoč sovjetskih vojakov umrla v tem t. i. ruskem taborišču, v katerega so bili pripeljani od jeseni 1941 do pomladi 1942.

MRC s pomočjo znanstvenoraziskovalnih, izobraževalnih, pedagoških in številnih drugih dejavnosti skrbi za ohranjanje zgodovinskega spomina, resnice in nauka o grozodejstvih ter trpljenju, ki ga je povzročila nacifašistična ideologija.

PRIMOŽ LAUBIČ

Na druženje v materinski dom

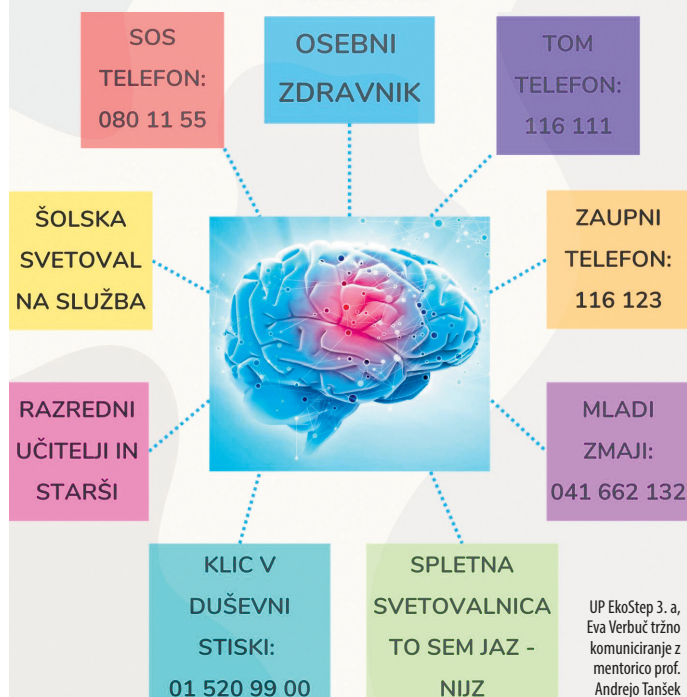
Članice Humanitarnega društva Vera iz Štor smo na oblačen dan prvič prestopile prag materinskega doma v Celju. Prijazno nas je sprejela gospa Anja z nasmejanim obrazom in s toplim stiskom roke.

Na našo željo, da bi izvedeli kaj o delovanju materinskega doma, nas je v sproščenem pogovoru seznanila z delovanjem te ustanove in nam razkazala urejene, tople prostore. Materinski dom se nam je zdel lep, privlačen in nežen. V osrednjem prostoru za druženje so nas pogostili s kokosovo potičko, kavico ter čajem ... Navdihujoč pogovor, ki je trajal približno uro, je hitro minil. Vesele in zadovoljne smo predale donacijo, ki so nam jo podarili številni donatorji.

VERICA SKOK

Kam po pomoč, ko se znajdete v stiski?

Obeležili svetovni dan duševnega zdravja mladih

Svetovni dan duševnega zdravja je posvečen osveščanju ljudi o pomenu ohranjanja in krepitev duševnega zdravja po vsem svetu. Simbolizira ga zelena pentlja. Letos je posebej namenjen povečani skrbi za duševno zdravje na delovnem mestu, saj sodi bolniška odsotnost zaradi slabega duševnega zdravja, izgorelosti in neustreznih pogojev dela med vedno pogostejše razloge za dolgotrajno bolniško odsotnost.

Med najpomembnejša psihosocialna tveganja na delovnem mestu uvrščamo prekomerno obremenitev pri delu, prenizko stopnjo avtonomije, slabe odnose, slabo obveščanje o organizacijskih spremembah in nejasno vlogo pri delu. Razvoj tehnologij, digitalizacija in podnebne spremembe prinašajo nova tveganja za poslabšanje zdravja tako za delovno aktivno prebivalstvo kot za mladostnike.

Tudi za dijake je odraščanje polno ovir in sprememb,

s katerimi se vsakodnevno soočajo. Normalno je, da mladi v obdobju odrasčanja izkusijo stres in stisko ter se z njima spoprimejo, težava nastane, če stres presega njihove meje.

Nasveti za zdrav način življenja

Ker se v Ekonomski šoli Celje zavedamo, kako zelo je pomembno duševno zdravje, so se dijaki 3. a UP EkoStep kot del podpore zdravemu načinu življenja priključili projektu Zdrava šola. Pri-

pravili so napisne tablice, na koga se lahko mladi obrnejo, ko se znajdejo v duševni stiski. Pripravili so tudi nasvete, kako podpreti svoje zdravje. V učnem podjetju skrbimo za dobre medosebne in sodelovalne odnose, za boljše počutje redno izvajamo minuto za zdravje, kar lahko za hitro sprostitev naredi vsak sam. Psiholog Domen Kralj iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje, s katerim naša šola že nekaj let sodeluje, je izpostavil skrb, ker se delež duševnih stisk med mladimi

v zadnjih treh letih enormno povečuje, poudaril je tudi, kako je pomembno, da se znamo ob tem podpreti ter se obrniti po ustrezno pomoč.

Tudi učitelji imamo pri skrbi za duševno zdravje mladih pomembno vlogo. Pomembno je, da učitelji stiske mladih prepoznamo, se z dijaki pogovorimo in jih usmerimo k ustrezni strokovni pomoči.

Za dijake smo pripravili grafiko z nasveti, kam po pomoč, ko se znajdejo v stiski. Naj jim bodo osebni zdravnik, šolska svetovalna služba, razredniki, učitelji, Tom telefon, SOS-telefon, zaupni telefon Mladi zmaji in spletna svetovalnica To sem jaz - nijz. Če so njihove stiske prevelike. Mladim sporočamo, da v težkih situacijah niso sami, zato naj o svojih težavah spregovorijo.

ANDREJA TANŠEK, projekt Zdrava šola

Tehniki optiki na strokovni ekskurziji v Parizu

Dijakinje in dijaki 2. c, 2. f, 3. c in 4. c smo se konec septembra odpravili na petdnevno strokovno ekskurzijo v Pariz. Pot do francoske prestolnice je z avtobusom trajala osemnajst ur, zato smo do hotela Odalys prispeli šele naslednji dan po 10. uri. Bili smo precej utrujeni, vendar smo se kljub temu podali na ogled največje francoske znamenitosti – Eifflovega stolpa. Nekateri smo se povzpeli povsem do vrha te železne konstrukcije, drugi so počakali v drugem nadstropju. Vsi smo imeli s stolpa prečudovit razgled na Pariz. Po ogledu stolpa in poznem kosilu smo se vrnili v hotel, kjer smo prespali.

Zjutraj smo se z avtobusom odpravili v bližnje mesto Villepinte, v katerem smo obiskali največji evropski optični sejem Silmo. Na njem smo si ogledali stojnice različnih ponudnikov

optične opreme s celotnega sveta in spoznali naš prihodnji poklic. Kasneje smo obiskali eno največjih pokopališč, ki se po francosko imenuje Cimetiere du Pere-Lachaise, in muzej Louvre, v katerem smo vsi nestrpnost iskali znano umetnino Leonarda da Vincija Mono Lizo. Dan smo sklenili z avtobusnim ogledom pariških znamenitosti, kot so opera, Slavolok zmage in Madeleine,

nato smo odšli na zasluženno večerjo na hrib Montmartre.

V ponedeljek smo se od Pariza poslovili, pred odhodom je sledil še ogled Versaja – dvorca in parka, ki so ga zgradili arhitekti pomembnih francoskih kraljev. Prečudovita palača z ogromnimi vrtovi, ki se razprostirajo na 815 hektarjih, nas je popolnoma navdušila. Po ogledu nas je pot popeljala do Reimsa, kjer

smo si ogledali notredamsko katedralo od zunaj in znotraj. Po ogledu je sledila peturna vožnja proti Strasbourgu – ki leži na meji med Francijo in Nemčijo – tam smo večerjali in si ogledali Stolnico Notre-Dame. Kot zanimivost naj dodam, da je ta katedrala ena najvišjih na svetu. Po večernem sprehodu po središču mesta smo se odpravili do bližnjega motela, v katerem smo prespali.

Naslednje jutro smo se zgodaj odpravili na pot proti

Stuttgartu, kjer smo obiskali slavno MHPAreno. Tam so na svoj račun prišli navdušenci nad nogometom, saj so nam v dveh skupinah areno podrobno predstavili. Sledila je še dolga vožnja domov, ki smo si jo krajšali z igranjem iger ter s prepevanjem. Ekskurzija v Pariz je bila naporna, vendar je v celoti izpolnila naša pričakovanja. Prihodnji tehniški optiki že nestrpnost pričakujemo naslednjo priložnost za potovanje po tujih krajih ...

ŽANA MUŠIČ, 2. f

Strašljiva noč na gradu Podsreda

30. oktobra je dogodek Strašljiva noč na gradu Podsreda preobrazil srednjeveški grad v skrivnostno in srhljivo prizorišče, kjer so oživeli legende in duhovi grajske preteklosti. Noč se je prelevila v kuliso za potovanje skozi čas, polno starodavnih zgodb, nenavadnih bitij in strašljivih dogodivščin.

Na grajskem dvorišču so obiskovalce pričakale grajske ustvarjalnice in kulinarčne dobrote. Ustvarjalnice, kot so poslikava obraza, izdelovanje netopirjev in pripovedovanje strašljivih zgodb, so v dogajanje vključevale otroke in odrasle. Hkrati so obiskovalci uživali v ponudbi domačih dobrot, za katere so poskrbeli različni lokalni ponudniki.

Grajski liki oživljajo zgodovino

Za osrednje dogajanje so poskrbeli člani Dramske skupine Kozji rog iz Kozjega pod umetniškim vodstvom Veronike Gradišek in ekipa Turističnega društva Pilštanj, ki so pripravili srhljiv obisk gradu. Obiskovalce so sprejeli grajski liki, ki so jih popeljali skozi temne grajske sobane. Grajski glasnik je uvodoma obiskovalce popeljal v čas srednjeveških zgodb na gradu Podsreda. Sveta Ema je kot skrivnostna in spokojna figura pričakala obiskovalce v romanskem prostoru, vitez je stražil obrambno galerijo, mogočni grof je preizkušal pogum obiskovalcev iz svoje »grajske truge«. Na podstrešju je duh grajskega hlapca prežal na radovedneže, grajska kuharica je v kotlu pripra-

vljala nenavadne zvarke, ki so burili domišljijo.

Izjemen odziv obiskovalcev

Strašljiva noč na gradu Podsreda je ponovno pokazala, da zgodovinska dediščina lahko zaživi na sodoben način in pritegne ljudi vseh starosti. Ena od obiskovalk je o dogodku dejala: »Grad Podsreda res zna združiti zgodovino s sodobnimi doživetji. Strašljiva noč nas je popeljala v svet preteklosti in hkrati pričarala nepozabno, strašljivo izkušnjo, ki je primerna za ta čas. Čeprav so takšne prireditve ponavadi hitro preveč ameriške, je bilo vzdušje na gradu pristno in domače ter nas je na čisto poseben način povežalo z našo zgodovino.«

Obiskovalci so pohvalili tudi organizacijo dogodka,

saj je letošnji sistem rezervacij in vodenih obiskov za skupine do največ 30 oseb omogočil boljše preglednost in prijetno izkušnjo brez čakalnih vrst več kot 500 udeležencem.

Posebna zahvala gre predvsem članom Dramske skupine Kozji rog in ekipi Turističnega društva Pilštanj, ki so s svojim predanim nastopom in igralsko energijo resnično vdihnili dušo dogodku ter obiskovalcem ustvarili pristno in edinstveno grajsko izkušnjo.

Grad Podsreda se tako z vsakim dogodkom vedno bolj uveljavlja kot priljubljena destinacija, v kateri oživlja zgodovino in pritegne obiskovalce z domiselnimi prireditvami, ki ostajajo v spominu še dolgo po obisku.

MOJCA VALENČAK

Obisk domačije MiaMia

Stanovalci doma starejših Mavida Rogaška so bili veseli, ko jih je na svojo domačijo povabila Mia Zager. Slednja je podjetnica, kuharica in predvsem prijazna, dobrosrčna oseba, ki skrbi za domačijo MiaMia.

Tam so nas pričakali njena družina in udomačene živali. Zajčki in njihovi mladiči, koze, race in kokoši, srne in prijazna lama Lili. Stanovalci so božali živali, jih hranili, se z njimi sprehajali in jih opazovali. Bili so navdušeni, kako zelo so živali prijazne in dostopne. V času obiska bi morala biti v domu bralna urica s Katjo Žolgar, ki smo jo povabili, naj se nam pridruži. Katja se je povabila z največjim veseljem odzvala in razveselila stanovalce s svojim obiskom na domačiji.

Notranjost domačije MiaMia je stanovalce popeljala v preteklost – staro pohištvo, družinske slike, kamin na drva in miza, polna dobrot. Mia in njen partner Sašo ter najmlajša Janika so za naše stanovalce pripravili domače vino in sok, sveže pečene kostanje, jabolčni zavitek. Ob ognjišču so stanovalci prepevali stare ljudske pesmi. Kljub megli se je na nebu kmalu pokazalo sonce. Mii in njeni družini se iz srca zahvalujemo za gostoljubnost in pripravljenost, da sta nas sprejeli na svojo domačijo.

V počitniškem tednu je bila v domu jesenska ustvarjalna urica z našo čistilko Silvo. Nastali so krasni jesenski izdelki in dekoracije, ki krasijo mize naših gospodinjstev skupin.

VALENTINA JECL

Hiša Sadeži družbe Žalec že vrsto let z ovijanjem dreves v rožnate pletenine sodeluje v akciji Rožnati oktober.

Utrinki s poletnega počitniškega tabora

Za medgeneracijsko povezovanje in opolnomočenje prebivalcev

Deset let Hiše Sadeži družbe Žalec

Hiša Sadeži družbe Žalec že deset let opravlja poslanstvo medgeneracijskega skupnostnega centra z namenom povezovanja generacij. Hiša je sicer poslovna enota Slovenske filantropije, nacionalnega združenja za promocijo prostovoljstva, ki združuje več kot 1.150 prostovoljskih organizacij.

V svetu več kot milijarda ljudi prostovoljstvu namenja svoj čas, spretnosti in izkušnje, da bi pomagali izboljšati skupnosti, v katerih živijo. Tudi v Sloveniji ima prostovoljstvo dolgoletno tradicijo. Kot pravijo v Slovenski filantropiji, prostovoljstvo ni le pomoč drug drugemu, ampak je tudi orodje za osebno rast, občutek lastne koristnosti, vključenosti in pripadnosti.

Hiša Sadeži družbe Žalec je vrata za obiskovalce odprla 20. februarja 2014 ob veliki podpori Občine Žalec. Ponudba hiše, ki je bila deset let nazaj ustanovljena z namenom medgeneracijskega povezovanja prebivalcev ožje in širše lokalne skupnosti, je pestra že od začetka delovanja. Obiskovalci hiše prihajajo iz celotne Spodnje Savinjske doline in tudi iz drugih regij. Hiša je kot socialnovarstveni program dobro vpeta v lokalno okolje in prinaša doprinos tako meščanom Občine Žalec kot tudi drugim prebivalcem Slovenije. Temeljno poslanstvo hiše že deset let ostajata socialno vključevanje in opolnomočenje ranljivih družbenih skupin (starejši z nizkimi

dohodki, brezposelni, mlajši z manj priložnostmi ter otroci iz socialno šibkejših družin), kar preprečuje njihov zdrs v socialno izključenost in revščino.

Več kot devet tisoč delavnic in dogodkov

V desetih letih je 247 prostovoljcev izvedlo več kot 9 tisoč brezplačnih delavnic, dogodkov in dejavnosti za vse generacije ter opravilo več kot 29.900 prostovoljnih ur.

Prostovoljstvo in delovanje Hiše Sadeži družbe Žalec od začetka močno podpira Občina Žalec, kar že devet let potrjuje tudi naziv prostovoljstvu prijazno mesto, v letu 2023 pa je bila Občina Žalec izbrana tudi za gostiteljico nacionalnega dogodka Slovesni dan prostovoljstva.

Obiskovalci hiše že od njene ustanovitve lahko obiskujejo različne brezplačne dejavnosti in vsebine, ki so zasnovane tako, da nagovarjajo ljudi vseh generacij, ver in prepričanj. Med vsebinami, ki jih hiša ponuja, lahko najdete različne vadbe za krepitev telesa (zumba, joga, fit vad-

Predsednica Slovenske filantropije dr. Anika Mikuš Kos in strokovna vodja PE Hiša Sadeži družbe Žalec dr. Barbara Lužar na prireditvi ob deseti obletnici tega medgeneracijskega skupnostnega centra.

ba), učenje tujih jezikov (angleščina, nemščina), klub, v katerem seniorji izmenjujejo mnenja, učenje različnih tehnik pletenja, kvačkanja, kvačkanje hobotnic za nedonošenčke, izdelovanja nakita, učno pomoč za učence, pomoč pri uporabi pametnih telefonov. Organizirajo tudi vrsto predavanj z zanimivi temami in s predavateljki, ki prihajajo tako iz njihovih, prostovoljskih vrst ali so priznani strokovnjaki, popotniki.

Od uporabnikov do prostovoljcev

V sodelovanju s krovno organizacijo Slovensko filantropijo in ob pomo-

či drugih društev v občini organizirajo usposabljanja za bodoče prostovoljce, Festival migrantskega filma, Nacionalni teden prostovoljstva, Dan za spremembe ... V času šolskih počitnic se hiša spremeni v pravi kreativni laboratorij, kjer se otroci preizkušajo v različnih veščinah – kuhanju, slikanju, telovadbi

Da njihovi programi resnično delujejo, dokazujejo tudi uporabniki, ki se pogosto odločijo, da bodo tudi sami pomagali drugim, kot so drugi pomagali njim, in tako postanejo dragoceni prostovoljci. V Hiši Sadeži družbe Žalec resnično velja, da vse dejavnosti vodijo srčni in usposobljeni posamezniki različnih

generacij, ki jih združujeta vera v pomembnost prostovoljskega delovanja ter prepričanje, da s tovrstnim

delovanjem zares odlično prispevajo h krepitvi človekove osebnostne rasti in socialne sprejetosti v družbi.

SLOVENSKE
FILANTROPIJA

OBČINA ŽALEC

Kje najdete Hišo Sadeži družbe Žalec?

Hmeljarska ul. 3, 3310 Žalec

Kdaj jo lahko obiščete?

Od ponedeljka do petka, od 08:00 do 18:00 ure.

Kam lahko pišete ali nam telefonirate?

E-pošta: hisa-zalec@filantropija.org

Mobitel: 051 669 714

FB: Hiša Sadeži družbe Žalec

Sofinancira
Evropska unija

Projekte Hiše Sadeži družbe Žalec delno sofinancirata ministrstvo ter EU, in sicer iz ESS+. Projekt je sofinanciran iz PEKP 2021–2027, cilja politike 4 Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, prednostne naloge 7 Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost, specifičnega cilja ESO4.12 Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki. Delovanje Hiše sadeži družbe Žalec podpira tudi Občina Žalec.

Prve in verodostojne
informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Menjalnica Žnidars, Gosposka ulica 7, Celje.

**Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!**
Samo do konca novembra 2024!

03 490 03 36

www.znidars.com

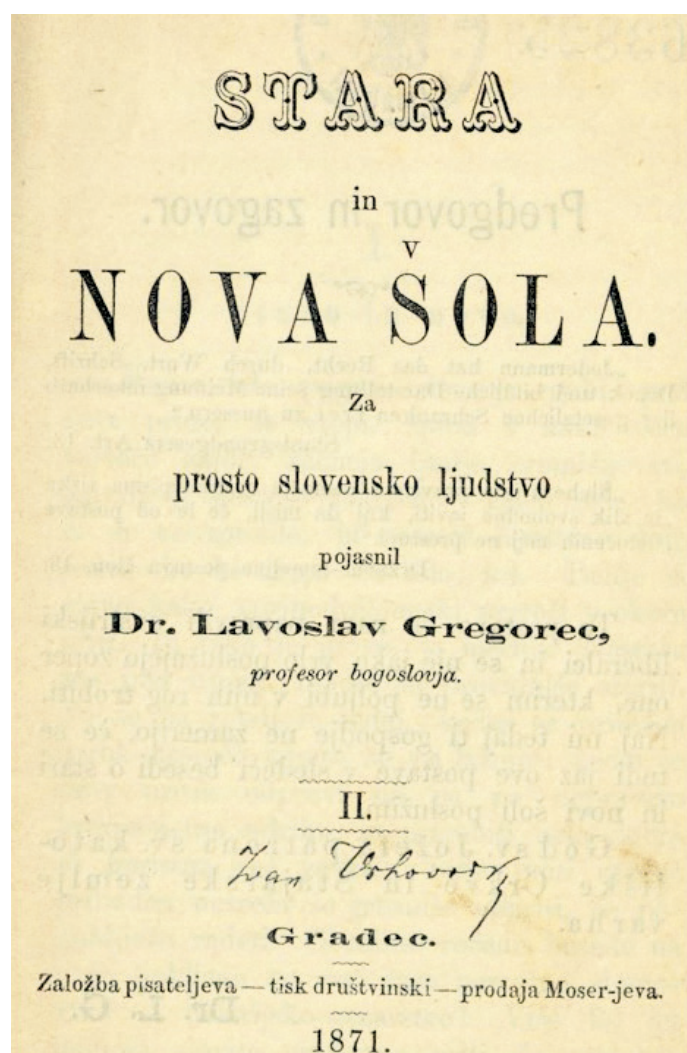
BIRO bit

VSE ZA PISARNO

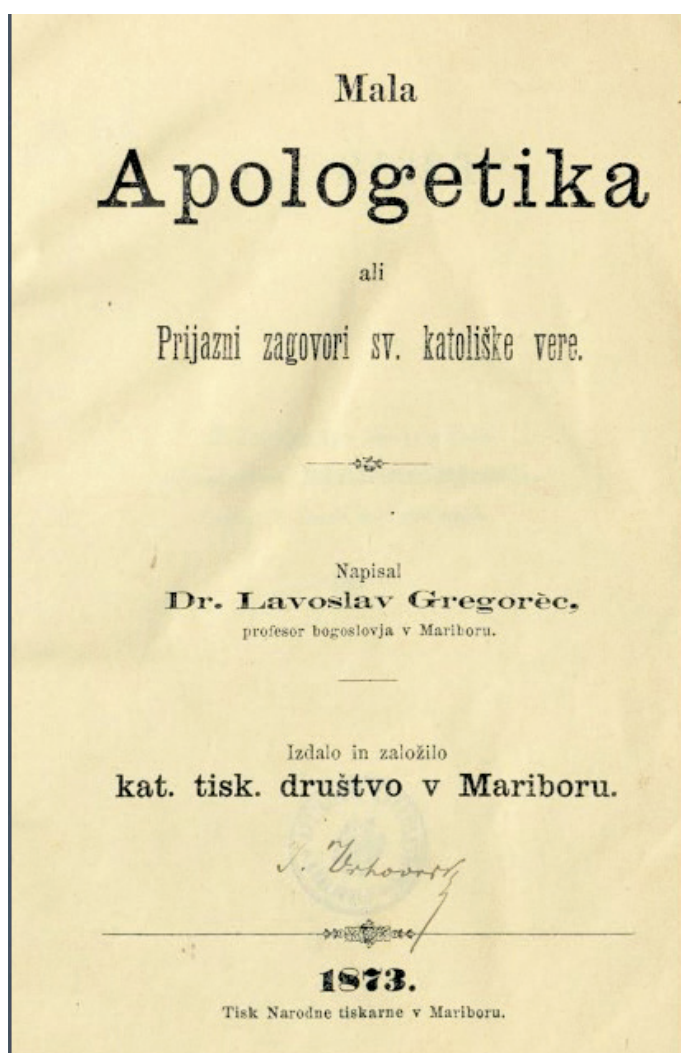
- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

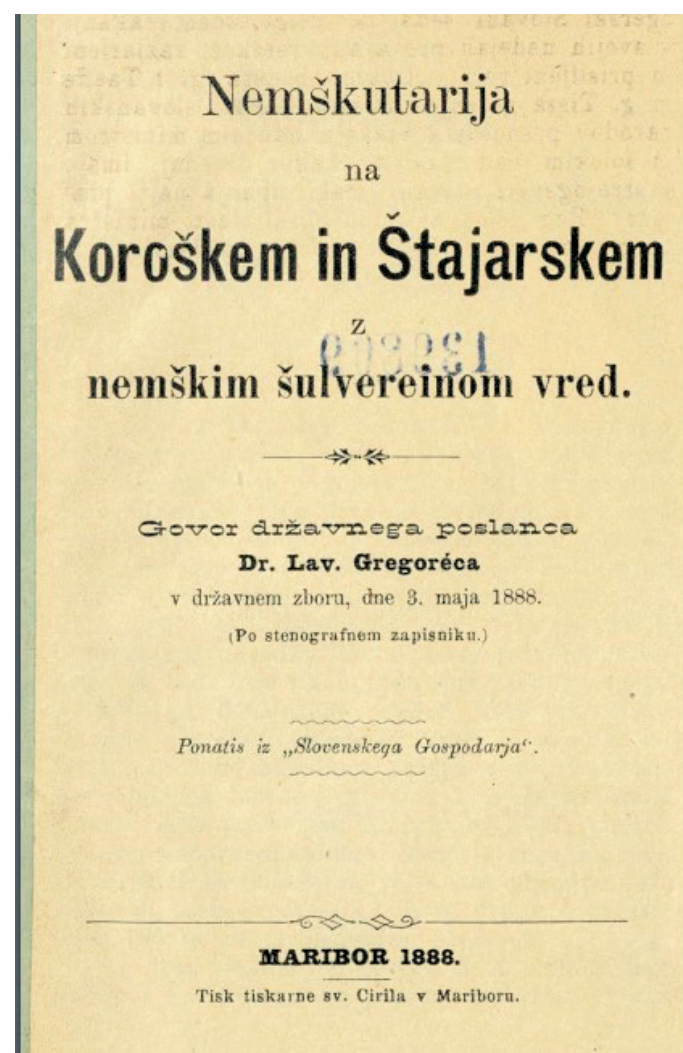
W: birobit.si
T: (03) 425 6100

Stara in nova šola / za prosto slovensko ljudstvo pojasnil Lavoslav Gregorec, Gradec, 1871

Mala apologetika ali Prijazni zagovori sv. katoliške vere / napisal Lavoslav Gregorec, Maribor, 1873

Nemškutarija na Koroškem in Štajarskem z nemškim šulvereinom vred: govor državnega poslanca dr. Lav. Gregoréca v državnem zboru dne 3. maja 1888: (po stenografnem zapisniku), Maribor, 1888

Lavoslav Gregorec (1839–1924), duhovnik in politik: ob 100-letnici smrti

Lavoslav Gregorec se je rodil 17. decembra 1839 v Destrniku. Po gimnaziji v Mariboru je nadaljeval s študijem bogoslovja v Gradcu in leta 1864 doktoriral. Kot kaplan je služboval med drugim tudi v Zrečah, postal leta 1869 profesor teologije v Mariboru in opravljal visoke funkcije v cerkveni hierarhiji; postal je knezoškofovski duhovni svetnik ter kanonik kolegijalnega kapitlja v Strasburgu na Koroškem.

S politiko se je začel ukvarjati že v času službovanja v Mariboru in postal je odločen zagovornik slovenskih narodnostnih zahtev. V letih od 1875 do 1885 je bil urednik takrat edinega slovenskega časnika na Štajerskem, mariborskega Slovenskega gospodarja, nekaj časa tudi Slovincem naklonjenega Südsteirische Post. Politično se je oblikoval tudi kot predsednik Slovenskega katoliškega kluba in po letu 1882 Slovenskega

društva, ki je do leta 1906 na temeljih sloga povezovalo slovenske politike v bojih za narodnostne pravice.

Leta 1886 je bil izvoljen v avstrijski državni zbor, kjer je veljal za enega najradikalnejših slovenskih poslancev. Podal je vrsto odmevnih interpelacij; februarja 1894 je ostro zahteval otvoritev slovenskih vzporednic na celjski gimnaziji, kar je privedlo do politične afeje in odstopa avstrijske Windischgrätzove

Lavoslav Gregorec (Vir: www.dlib.si)

vlade. Kasneje je odločno zahteval, da se glede jezikovnih pravic Slovenci z Nemci izenačijo tudi na drugih področjih javnega življenja.

Odločna nacionalna drža mu je nakopala pravne in finančne posledice, vzeli so mu tudi mariborsko profesuro in ga leta 1895 premestili v Novo Cerkev. Po razpadu politike sloge na Štajerskem se je umaknil iz aktivne politike, ostal pa aktiven z izrazito političnimi članki v Slovenskem gospodarju. Napisal je tudi več publikacij z versko in politično vsebino. Umrli je 22. oktobra 1924 v Novi Cerkvi, kjer je tudi pokopan.

Vir: <https://www.obrazislovenskihpokrajin.si/oseba/gregorec-lavoslav/> (avtor biografskega gesla mag. Branko Goropevšek)
Pripravil: Srečko Maček
Se nadaljuje.

ALBUM S CELJSKEGA

Na Zidanškovi, danes Gosposki ulici v Celju, sedemdeseta leta 20. stol.

Foto: Brane Žager

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik
Vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. stol.

KLIC DOBROTE
 DOBRODELNI KONCERT
 ZA DRUŽINE V STISKI
 27. 11. 2024 ob 20.00
 dvorana Golovec
 v Celju

prenos RTV Slovenija
 in Radio Ognjišče

Karitas
POTI DO SRCA
 Teden Karitas, 25. 11. – 1. 12. 2024

Ste slišali kako dobro šalo?
Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Na avtobusu
Mujo se pelje z avtobusom iz službe, ko se nepričakovano zaskočijo vrata. Potniki hočejo na vse načine odpreti vrata, nekateri celo molijo in preklinjajo. Mujo nekaj časa vse skupaj opazuje, potem pa vstane in se z glavo zaleti v vrata. Vrata se odprejo in Mujo reče: »Eh, vi Slovenci. Vi bi vse nekaj na silo, včasih je potrebno uporabiti tudi glavo!«

Umivanje
Škotski kmet, znan po svoji bolestni skoposti, nekega jutra reče svoji ženi: »Morali se bomo učiti od mačk.«
»Kaj?«
»Umivati se s slino!«

Dobra letina
Po čem lenuh sklepa, da je slaba letina?
Uleže se pod jablano in če mu jabolko ne pade neposredno v usta, reče: »Slaba letina!«

Izbira
Janez, Peter in Jože so bili obsojeni na smrtno kazen. Lahko so izbirali med giljotino in puško, vendar so jim dali možnost, da če stvar, za katero so se odločili, zataji, so svobodni.
Prvi je bil na vrsti Janez. Po dolgem premišljevanju, kaj naj izbere, se je odločil za giljotino.
Rabelj ga je pripravil, namestil njegovo glavo pod giljotino in potegnil vzvod. Toda giljotina se je ustavila deset centimetrov pred njegovo glavo. Seveda je bil Janez svoboden.
Na vrsti je bil Peter. Mislil si je, če je giljotina zatajila pri Janezu, bo mogoče tudi pri njem. Odločil se je za giljotino. Pogled čudo, tudi pri njem se je rezilo ustavilo nekaj centimetrov pred glavo in tudi on je bil svoboden.
Na vrsti je bil Jože. Videl je, kaj se je zgodilo predhodnikoma in ko ga je rabelj vprašal: »Giljotina ali puška?« je odgovoril: »Daj puško, vidiš da vam giljotina ne dela.«

Divji zahod
V lokal na divjem zahodu vstopi jezni kavboj in zakriči: »Kdo je mojega konja, ki je pred lokalom, pobarval na zeleno?«
Vsi so bili tiho, zato je vprašal še enkrat: »Kdo je mojega konja, ki je pred lokalom, prebarval na zeleno?«
Spet je vse tiho, kavboj potegne pištoli in še enkrat vpraša: »Zadnjič vprašam, kdo je mojega konja, ki je pred lokalom, pobarval na zeleno?«
Končno pristopi k njemu drug kavboj, ki je imel 150 kilogramov, bil je dva metra visok in bile so ga same mišice. Pogleda kavboja in reče: »Jaz sem ga pobarval in kaj sedaj?«
Kavboj pogleda navzgor in odgovori: »Nič, nič, samo prišel sem povedat, da je barva že suha.«

Oven

Poslovno vam bo šlo dobro, za kar se lahko zahvalite tudi vplivu Marsa v levu, saj imate več idej in več energije, kar pa še ne pomeni, da jih lahko po mili volji razsipavate. Pazite, s kom delite pomembne informacije, opazujte, kdo so ljudje, ki so vam zvesti in ki jim lahko zaupate. V ljubezni bo nastalo zatohlo ozračje, ki ga samo vljudne opazke ne bodo spremenile, potrebujete resen pogovor, ki bo premaknil stvari iz temeljev. Ne skrivajte partnerju, česa si želite.

Bik

Na vseh področjih, najbolj pa v ljubezni se bo začel nabirati občutek, da sami veliko več vlagate v stvari kot ljudje, od katerih pričakujete enako. Zdelo se vam bo, da se vam godi krivica, in ne boste več vedeli, kje iskati krivca. Dobiti morate jasno sliko o vsem, kar se dogaja, preden se boste lahko odločili, kakšne bodo vaše odločitve naprej, predvsem pa preprečiti, da si bi se v vmešavale tuje osebe. Brez prilagajanja ne bo šlo, odnos pa potrebuje novo upanje.

Tehdnica

Z nekom se boste zapletli v spor, ki se bo izkazal za enakovredno merjenje moči, zmagovalca ne bo čez noč, boste pa vi tisti, ki boste imeli več podpore zvezd, da se bodo stvari obrnile v vaš prid. Pazite se le določene osebe, ki ne bo tisto, za kar se izdaja, in vas lahko razočara. Konec tedna je dobra priložnost, da počistite s čustveno navlako, ki se je nabrala, se odločite za pozitivno razmišljanje in delovanje, imate pa tudi priložnost, da vse romantično začinite.

Škorpion

Grenko spoznanje, ki ste ga doživeli ob ljubljeni osebi, vas bo najprej spravilo v žalost, a se boste kaj hitro zbrali in se z novim upanjem dvignili kot feniks iz pepela. To upanje bo temeljilo na globokem premisleku, da si na več področjih želite novega začetka, ne smete pa delovati razpršeno. Trenutno si vzemite vse, kar vam lahko pomaga, da pridete do notranje in zunanje moči, kajti čakajo vas že novi poslovni izzivi, ki pa sami v sebi že nosijo tudi rešitev.

Dvojčka

Čaka vas hiter premik na bolje, naj gre za ljubezen ali posel, če boste zbrali pogum in se odločili zanj. Čeprav ste bili v preteklosti že kdaj razočarani, imate zdaj izkušnje in znanje, s katerimi se lahko temu izognete, poskrbite pa tudi, da boste nabrali dovolj informacij, kako ravnati prav. Samo slediti boste morali notranjemu glasu in ta vas bo pripeljal do novih pustolovščin, pri katerih pa morate še vedno ohraniti previdnost. Ne dovolite vsakomur, da vam soli pamet.

Strelec

Projekt, ki se bo sprva začel dobro, bo treba še enkrat premisliti in vrniti skoraj na začetek, zato da bi ga lahko na novo postavili. Naj vam ne bo žal denarja in energije, ki ste ju že usmerili v to, nadaljujte, a poiščite nov način in izkoristite izkušnje, ki ste si jih vmes nabrali. Ne dovolite nikomur, da se postavlja nad vas in vam hoče ukazovati, ne pustite se izkoriščati, tudi če ste dobre volje. Postavite meje, ki bodo vsem jasne in razločne, najbolj pa vam samim.

Kozorog

Težko se boste navadili, da denar hitro kopni, čeprav dobro zaslužite. Poiščite razlog, kje odteka po nepotrebnem, sicer pa zvezde svetujejo, da se kdaj prepustite uživanju, tudi če to nekaj stane. V ljubezni vas čaka mirno obdobje, vendar bodite pozorni na ljudi, ki vam zavidajo vašo srečo, in jim takoj postavite mejo, če želite imeti pred njimi mir. Znebite se čustvenih vampirjev in začnite svoje notranje in zunanje bogastvo deliti s ljudmi, ki vas ne izkoriščajo.

Vodnar

Vaša pozornost bo usmerjena k denarju, kako ga zaslužiti, kam vložiti ... Vseh odgovorov ne boste našli takoj, zato pa bo petkova polna luna osvetlila marsikaj, kar vam bo v pomoč. Vsekakor bo novo leto prelomno, do takrat pa nabirajte znanje, potujte, veselite se, ljubite se, prepustite se življenju. Zavedajte se, da ste prišli že zelo daleč, vendar je pot še vedno usmerjena navzgor, zato naj vas za nove poslovne obveznosti ne skrbijo. Zdjaj uživajte v tem, kar imate.

Ribi

Počutili se boste nekoliko osamljeno, ko nekdo ne bo imel posluha za vaše poslovne ideje, vendar so to ovire, ki jih boste preplezali in vsem dokazali, da ste imeli prav. To se bo pokazalo tudi pri dobičku, kjer morate biti zelo pozorni na svoj delež, da vas ne bodo skušali opehariti. Veliko več miru boste našli doma, kjer boste kljub vrvežu lahko občutili ljubezen bližnjih, in to bo pozitivno vplivalo tudi na delovni zagon. Ste na pravi poti, verjemite vase, uspeh sledi.

Devica

Razočarano boste spoznali, kdo ali kaj vam jemlje energijo, vendar lahko v tem razočaranju najdete tudi upanje. Le vi ste tisti, ki lahko stvari ustavi ali jih pusti, da se nadaljujejo, imate moč, da potegnete mejo in ne dovolite več, da vas izrabljajo. Tako boste zaščitili sebe in svoje najbližje in v dom se bo spet naselilo veselje, vendar pa vas čaka veliko truda in dela, saj bo od vas odvisno, kako dolgo bo trajalo. Kolikor boste vlagali, toliko se bo vračalo.

Pozna kdo skupino DeWalt? Ploščo sem našel na podstrešju, a ko jo dam na gramofon, samo hrešči.

Odpuščen po prvem dnevu. Samo zato, ker je narobe oblekel hlače.

Se spomniš, kako smo včeraj prišli z veselice?

Ko sosed reče, da lahko odpelješ samokolnico drv.

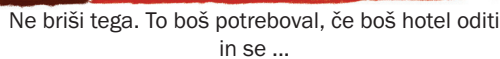

Našel sem fotografijo sebe v srednji šoli.

Zaključna dela v zdravstvu

Nagradna križanka

KRIZANKE & UGANKE	NENAVADNOST, TUJOST	SLOVENSKI MESTI	SVETOVNA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA	PEDENI ... JE JUNAK NIKA GRAFENAUERJA	OBRAČA PLAŠČ PO ... NEM. NEDOLOČNI ČLEN		18			SODOBNIKI KELTOV AVSTR. TISK. AGENCIJA					
STROKOVNAK, IZVEDENEC			17					RADENCI SO ... SLOVENSKO ZDRAVILIŠČE						OBLIGACIJSKI ZAKONIK IZDELUJE KIPE	
MLEČNA BELJAKOVINA			20			GROFICE		AVTOMATSKA OBDELAVA PODATKOV			KLADEZA SEKANJE	AM. FILM: KARATE ... V TRETJE GRE ...			
EKSPLOZIVNA SNOV	12							KRASNA SI, BISTRA HČI ...	PREPROSTO STRANIŠČE	15					
									PLAKAT						
ANGLEŠKI NAPIS NA TIPKI ZA VKLOP			HRIB PRI JERUZALEMU	7 DNI	... ALI HLADNO HODIL JE NA REALKO		1				ČUDODELNA PUJCA				19
DIVJI MAČKI				8							AM. IGRALKA (BROOKE)	4			
											NALEPITI ZNAMKO				
SLIČICE PROGRAMOV NA MONITORJU			11			POSNEMA GLAS LAHKEGA UDARCA				VRSTA SABLJE					
										ZUNANJI DEL UŠESA					
ŠKOTSKI MOŠKI KRILI		16				60 MINUT							KUBIČNI CENTIMETER	GIGAVOLT MEDNARODNA OZNAKA HAITUJA	
LEP KOT ...						PRIPADNIKA SIKHOV DELAVCI, KI REZEJO	2				... PHRAYA TEČE SKOZI BANGKOK				6
											RIMSKA 2				
Povsod z vami	SODOBEN							..., DESETICA, STOTICA VNETJE MANDALINOV IN ZRELA						NASPROTJE LAKOTE	DOLINA, V KATERI IZVIRA SOČA
	IMA DVA SEDEŽA														
OTROK (LJUBK.)			10				PISANA PAPIGA	UKVARJA SE Z ALKIMIJO DODATNI NAKUP							
ZVEST					... KRIK MODE ... KOT KUHAN RAK				7		ŠVEDSKI PISATELJ HANSSON	GOSTILNICAR (POG.)	INFRARDEČ NEKDANJI ARABSKI EMIRAT		
EN K...AČ KONJA KUJE			RIMSKI HIŠNI BOG	MORSKI RAK BREZ KLEŠČ						NEOTESANE	14				
KUHINJSKA ZAČIMBA	3			KOCINI				13		ANG. PEVKA MOYET					
				MOLIBDEN						IVANKA KRAŠEVEC					
NIZOZEMSKI SIR							PRIVRŽENEC UNITARIZMA							9	
HITRI, SILOVITI (POTOKI)							ŠMARTNO OB ...				VINORODNA RASTLINA				

Nagradni razpis:

1. nagrada: nahrbtnik za prenosni računalnik, **2. nagrada:** rokovnik in krpa za vetrobransko steklo, **3. nagrada:** krpa za vetrobransko steklo

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 19. novembra.

Nagrade je prispevalo podjetje

Emil Frey
Avtocenter, d.o.o., PE Celje.

Geslo iz številke 45: **Dobrote iz buč**

Izid žrebanja:

1., 2. in 3. nagrado (majico Novega tednika & Radia Celje) prejmejo: **Marinka Rojnik s Polzele, Martin Aškerc iz Košnice pri Celju in Miran Celinšek iz Laškega.**

Nagrajencem čestitamo. Nagrade lahko dvignejo osebno na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje v obdobju enega meseca.

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov.tajnistvo@nt-rc.si.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20				

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izzeben, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli prekliče soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tdnik@nt-rs.si.

Ime in priimek:

Naslov:

E-naslov:

Obkrožite:

a) sem naročnik

b) občasni bralec Novega tednika

Podpis:

V ritmu pozitivne odprli edinstven Pop show

Radijski program V ritmu pozitivne na Radiu Celje ima že več kot sto tisoč poslušalcev, zdaj pa so ga voditelji Jure Ličen, Nuša Rojs in Rok Kreže še nadgradili in predstavili rubriko Pop show, ki prinaša fantastične občutke in nam približa intimne zgodbe in še nikoli slišane skrivnosti naših zvezdnikov. V Pop showu se razkrijejo tudi žgečkljive podrobnosti, voditelji podeljujejo nagrade, pri pogovoru imajo besedo tudi poslušalci.

Prvo gostovanje je popestril duo Maraaya. Marjetka in Ray Vovk sta za Pop show razkrila, da se je vse začelo s poljubom na študentski zabavi. Marjetka je priznala, da ni bilo prav nič romantično, a sta zato zdaj toliko bolj zaljubljena, kar se odraža v glasbi in na koncertih. Pop show je gostil tudi legendarnega komika Vida Valiča, ki je s svojimi anekdotami iz otroštva pošteno nasmejal vse v studiu in pred radijskimi sprejemniki. Razkril je, kakšne potegavščine sta si privoščila z bratom, med drugim sta pobegnili staršem

Fantje iz skupine Joker Out so navdušili voditelje in poslušalce. (Foto: arhiv oddaje V ritmu pozitivne)

na kopališče. Za pravo vznemirjenje so poskrbeli svetovno znani fantje iz skupine Joker Out, ki so napovedali izid svojega novega albuma. S svojo odlično glasbo so obnoreli mladino in starejše generacije. Izdali so nam, da imajo toliko oboževalcev, ki ne znajo odnehati, da včasih pre-

prosto morajo reči: »Tako, dame in gospodje, vsi iz zadnja, maše je konec!« Kdo vse bo še popestril novi Pop show in kako, boste izvedeli ob poslušanju programa V ritmu pozitivne, ki je na programu od ponedeljka do petka med 14. in 18. uro na Radiu Celje. NR

Celjska občina je dobila priznanje za najbolj dejavno občino v času Evropskega tedna mobilnosti (Foto: Andraž Purg)

Celje dobilo posebno priznanje

Mestna občina je zaradi vsebinsko bogatega programa ob letošnjem Evropskem tednu mobilnosti prejela priznanje za najbolj dejavno občino v kategoriji velikih občin, ki štejejo več kot 16 tisoč prebivalcev.

Evropski teden mobilnosti je bil v drugi polovici septembra,

ko je bila v Celju zaprta Prešernova ulica, ki se je za en teden spremenila v prostor druženja in osveščanja o trajnostni mobilnosti. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, ki je priznanje tudi podelilo, je kot pozitiven trajnostni ukrep izpostavilo tudi ure-

ditev postajališča Poljubi in odpelji pri Osnovni šoli Lava. Spomnimo, da je občina program Evropskega tedna mobilnosti pripravila s celjskim Zavodom Vozim, ki vrsto let deluje na področju osveščanja o prometni varnosti.

SŠol

Osvojili kar 12 odličij

Za tekmovalkami in tekmovalci iz Powerlifting kluba Polzela je uspešno državno prvenstvo, saj so skupno osvojili kar devet ženskih in tri moške medalje. Izjemno uspešna je bila Katja Babič, ki je že tretjič zapored ubranila naslov državne prvakinje.

Kot so sporočili iz polzelskega kluba powerliftinga, je bilo državno prvenstvo zanje zelo uspešno. Uspehe je nanizalo več njihovih članov, ki so v različnih kategorijah segli po najvišjih odličjih. Posebej uspešna je bila članica kluba Katja Babič, ki je v tesnem boju z Nušo Železnik že tretjič zapored ubranila naslov državne prvakinje, prav tako je slavila v kategoriji do 57 kg. V kategoriji do 63 kilogramov je 2. mesto osvojila Ida Janež, v kategoriji do 69 kilogramov je 1. mesto šlo v roke Evi Fajs, 2. mesto Daši Demšar in 3. mesto Tjaši Vagaja. V kategoriji do 76 kilogramov je 1. mesto osvojila Nuša Železnik, 3. mesto pa Leja Gubaš. V kategoriji do 84 kilogramov se je na 2. mesto zavihtela Kristina Potisek, v kategoriji nad 84 kilogramov je bila druga tudi Anita Černevšek. V moški konkurenci je 2. mesto v kategoriji do 83 kilogramov osvojil Najc Rus, 3. mesto je v kategoriji do 93 kilogramov šlo v roke Rudiju Starcu, 3. mesto je v kategoriji do 120 kilogramov dosegel še Luka Černe. SJ

Živahna Martinova sobota v Celju (Foto: Andraž Purg)

Celjska pestra Martinova sobota

V Celju je bil na Martinovo soboto enološko-gastronomski dogodek Dobrodošlo, vino. Na petnajstih stojnicah so se predstavili vinarji iz celotne Slovenije. Ta dogodek je bil v Celju že drugo leto zapored in je na ulice privabil ogromno ljudi.

Dogajanje so popestrili različni ponudniki domače in ulične kulinarike. Zavod Celeia Celje je tudi tokrat poskrbel za trajnost. Obiskovalci so namreč za pokušino vin uporabljali povratne steklene kozarce ter okolju prijazno embalažo. Opoldne je v središču Celja župnik Župnije Celje – Sv. Danijel opravil še tradicionalni krst mladega vina, za glasbeni program je poskrbela skupina Drugi vagon. SŠol

V celjski knjižnici o pomenu čebel

V ponedeljek popoldne je v Študijski čitalnici v Osrednji knjižnici Celje dr. Peter Kozmus, priznan čebelarški strokovnjak iz Čebelarstva Kozmus, predstavil knjigo Brez čebel ne bo življenja. V knjigi je s sodelavci napisal, za kaj vse so pomembne čebele. Dr. Peter Kozmus, Boštjan Noč in Karolina Vrtačnik, inovativni slovenski čebelarji, so k sodelovanju pri pisanju knjige povabili še 66 avtorjev iz 32 držav iz celega sveta.

Knjiga služi kot enciklopedija znanja o pomenu čebel. Na mednarodnem tekmovanju Apimondia je prejela tudi srebrno medaljo.

Peter Kozmus je sicer čebelar, čebelarški strokovnjak, raziskovalec in predavatelj. Zaposlen je v Čebelarški zvezi Slovenije, kjer je njegova glavna skrb čistost kranjske čebele. Hkrati je tudi podpredsednik mednarodne čebelarске organizacije Apimondia. JF

Dr. Peter Kozmus je predstavil knjigo Brez čebel ni življenja. (Foto: Univerza za tretje življenjsko obdobje pri Osrednji knjižnici Celje)